

Školní vzdělávací program Gymnázia Oty Pavla

PROUD

Gymnázium Oty Pavla, Praha 5 - Radotín

2024

OBSAH

1.	Identifikační údaje	3
1.1.	Název	3
1.2.	Vzdělávací program	3
1.3.	Studijní forma vzdělávání	3
1.4.	Předkladatel	3
1.5.	Zřizovatel.....	3
1.6.	Platnost dokumentu	3
2.	Charakteristika školy	4
2.1.	Velikost školy.....	4
2.2.	Vybavení školy.....	4
2.3.	Charakteristika pedagogického sboru	4
2.4.	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	5
2.5.	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	5
3.	Charakteristika ŠVP	6
3.1.	Zaměření školy	6
3.2.	Profil absolventa.....	6
3.3.	Organizace přijímacího řízení	7
3.4.	Organizace maturitní zkoušky	7
3.5.	Výchovně vzdělávací strategie	7
3.6.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.7.	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	9
3.8.	Začlenění průřezových témat	11
4.	Učební plán.....	13
5.	Učební osnovy	15
	Český jazyk a literatura	16
	Anglický jazyk	31
	Francouzský jazyk.....	48
	Německý jazyk.....	61
	Matematika.....	76
	Fyzika	86
	Chemie	102
	Biologie	111
	Zeměpis	122
	Společenské vědy	137
	Dějepis.....	167
	Informatika	190
	Humanitní praktikum	200
	Přírodovědné praktikum.....	209
	Estetická výchova.....	220
	Tělesná výchova.....	235
6.	Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	243
6.1.	Pravidla pro hodnocení žáků	243
6.2.	Autoevaluace školy	247

1. Identifikační údaje

1.1. Název

Školní vzdělávací program Gymnázia Oty Pavla PROUD
Zpracován dle RVP G

1.2. Vzdělávací program

79-41-K/41, čtyřleté všeobecné studium

1.3. Studijní forma vzdělávání

Denní forma vzdělávání

1.4. Předkladatel

Gymnázium Oty Pavla, Praha 5, Loučanská 520

ÍČ: 61384992

Resortní identifikátor školy: 600005500

IZO: 061384992

Ředitel školy: RNDr. Jana Hrkalová

Kontakty: Tel. 257 911 680

Fax. 257 911 680

e-mail: sekretariat@gop.cz

www.gop.cz

1.5. Zřizovatel

Hlavní město Praha

Magistrát hlavního města Prahy

Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1

1.6. Platnost dokumentu

Datum: **od 1. 9. 2024**

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2. Charakteristika školy

2.1. Velikost školy

Gymnázium Oty Pavla poskytuje úplné střední všeobecné vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Nachází se v krásném a klidném prostředí Prahy 5-Radotína na břehu řeky Berounky na rozhraní krajů Hlavní město Praha a Středočeský kraj. Patří mezi nejmenší gymnázia v Praze, neboť v deseti třídách studuje přibližně 300 žáků. Od školního roku 2024/25 postupně dochází k navyšování o jednu třídu čtyřletého studia s počtem 17 žáků. Maximální povolená kapacita školy MŠMT je 380 žáků.

Gymnázium v Radotíně bylo založeno v roce 1953 jako jedenáctiletá střední škola. Čestný název Gymnázium Oty Pavla byl škole propůjčen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR 1. února 2000 a je výrazem uznání dobré dlouholeté práce školy.

2.2. Vybavení školy

Pro výuku všech předmětů poskytujeme dobré technické zázemí. Škola má pro práci žáků 10 velkých kmenových učeben, 2 učebny jazykové, učebnu informatiky, hudební výchovy, laboratoře biologie a chemie, studovnu a knihovnu. Pro relaxaci je žákům k dispozici malá zahrada. Stravování žáků je zajištěno v jídelně sousední budovy základní školy.

Knihovna školy obsahuje více než 8 tisíc svazků beletrie a odborné literatury, včetně moderních zahraničních učebnic a cizojazyčné literatury. Velmi dobře je vybavena odborná učebna informatiky a výpočetní techniky, hudební výchovy, fyziky, biologie a chemie včetně laboratoří. Učitelé mají k dispozici sborovnu a celkem 7 kabinetů. Využití informačních technologií je možné ve všech učebnách a kabinetech školy díky instalaci počítačové sítě v celé budově školy. Výuka tělesné výchovy probíhá v zimním období v Sportovní hale v Radotíně, v letním období využíváme radotínský lehkooatletický stadion, hřiště na fotbal, volejbal, softbal, koupaliště Biotop Radotín a cyklostezku podél Berounky.

Velká pozornost je věnována zkvalitňování prostředí školy. Učebny jsme postupně vybavili novým nábytkem, osvětlovacími tělesy a celkem 5 interaktivními tabulemi. Důraz je kladen na estetickou úroveň úprav interiéru. V letech 2000–2009 proběhlo několik rekonstrukcí budovy – oprava fasády, oken, elektroinstalace a sociálních zařízení. Největší rekonstrukce budovy se uskutečnily v letech 2010–2011, při nichž škola získala nové podkrovní učebny, nová okna, dveře a podlahy. V roce 2017 byl dostavěn zahradní pavilon, kterým škola získala potřebnou desátou kmenovou učebnu, novou učebnu hudební výchovy a 2 kabinety. Následně v letech 2023 až 2024 byla kompletně renovována fasáda budovy školy a byl vystavěn důstojný vstup do budovy školy pro studenty.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Výuka všech předmětů je zabezpečena plně kvalifikovaným a stabilizovaným pedagogickým sborem. Výuka anglického jazyka je doplněna výukou rodilých mluvčí.

V současné době je sbor tvořen 30 pedagogy, z nichž někteří působí pouze na částečný pracovní úvazek. Více než třetinu tvoří muži a téměř čtvrtina pedagogů na našem gymnáziu působí celou svou profesní kariéru, někteří jsou dokonce absolventy našeho gymnázia. Vzájemné vztahy v profesorském sboru jsou velmi dobré, přátelské.

Na škole působí pedagog se zaměřením na prevenci sociálně patologických jevů dále pedagog zaměřený na environmentální výchovu a dva pedagogové jako koordinátoři ICT. Výchovná poradkyně úzce spolupracuje se školní psycholožkou.

Díky citlivému přístupu pedagogů a menšímu počtu žáků je Gymnázium Oty Pavla typem „rodinného gymnázia“. Individuální přístup učitelů k žákům přispívá k dobrým vzájemným vztahům a příjemné pracovní atmosféře. Tradicí jsou i velmi pěkné vzájemné vztahy žáků celé školy. Toto vše se odráží také v pozitivních vzájemných vztazích žáků, které fungují i meziročníkově.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

2.4.1. Projektová výuka

Projektová výuka je součástí výchovně vzdělávací práce školy. Každoročně probíhají **projekty rozvoje tělesných schopností žáků, projekty jazykové a projekty posilující sociálně a kulturně-vzdělávací úroveň žáků.**

- V rámci **projektu rozvoje tělesných schopností žáků** každoročně organizujeme lyžařské kurzy 1. ročníků, vodácké kurzy ve 3. ročnících na Berounce a Vltavě a turisticko-ekologické pobyty 2. ročníků ve Středisku ekologické výchovy na Rýchorské boudě v Krkonoších.
- **Organizátorem úspěšného celostátního projektu v digitální fotografii PHOTOBASE** je již od roku 2005 Gymnázium Oty Pavla. Pedagogové výtvarné výchovy Gymnázia Oty Pavla každoročně pracují v odborné porotě soutěže a s žáky naší školy připravují výstavu nejlepších studentských fotografií ČR v novoměstské radnici.
- **Projekt rozvoje sociálních a kulturních schopností žáků** každoročně tvoří seznamovací kurzy 1. ročníků, literárně-historické a další odborně zaměřené exkurze i kulturní akce pořádané pro naše žáky i veřejnost. Patří k nim cykly komponovaných večerů (literatura, divadlo, film) a koncerty školního pěveckého sboru.

2.4.2. Mezinárodní spolupráce

Gymnázium Oty Pavla od roku 2018 spolupracuje s partnerskou školou v Německu Magnus-Gottfriede-Lichtwer Gymnasium, Wurzen u Lipska. V rámci partnerských návštěv dvakrát do roka se naši i němečtí studenti účastní výuky, bydlí v rodinách, rozvíjejí jazykové dovednosti a vzájemně se seznamují s historií a kulturou obou regionů.

Jazyková výuka je každoročně doplňována výměnnými a poznávacími zájezdy. Téměř každoročně mají studenti možnost účastnit se poznávacích zájezdů do Anglie, Francie, Německa a Rakouska.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

K výchovně vzdělávací práci Gymnázia Oty Pavla neodmyslitelně patří kromě spolupráce se zřizovatelem, spolupráce se školskou radou, spolupráce s rodiči žáků, se školním psychologem, s Městskou částí Praha 16-Radotín, radotínskými firmami, různými vzdělávacími institucemi, odborníky z praxe a absolventy Gymnázia Oty Pavla.

Sdružení rodičů a přátel Gymnázia Oty Pavla, které je v současné době občanským sdružením, finančně podporuje vzdělávací aktivity žáků a částečně se podílí na financování potřeb školy. Každoročně také organizuje maturitní ples školy.

V primární prevenci dlouhodobě spolupracujeme s Křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnou v Praze, jejíž odborní lektoři každoročně vedou programy primární prevence našich nejmladších žáků.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

V současné době Gymnázium Oty Pavla nabízí tyto obory:

- 79-41-K/61, šestileté všeobecné, ŠVP GOP s rozšířenou výukou anglického jazyka
- 79-41-K/41, čtyřleté všeobecné, ŠVP GOP
- 79-41-K/41, čtyřleté všeobecné, ŠVP GOP PROUD

ŠVP PROUD vychází ze stávajícího školního vzdělávacího programu GOP. Usiluje především o rozvoj osobnosti jednotlivých studentů a jejich dovedností. Využívá předností menšího kolektivu 17 studentů, který umožňuje naplno rozvinout individuální přístup postavený na systémově uplatňovaném formativním hodnocení. Metody a formy práce vycházejí z požadavku maximální aktivizace studentů, kteří pomocí samostatné práce docházejí s podporou vyučujících k osvojování poznatků, získávání zkušeností a jejich reflexi.

Od ŠVP GOP se vzdělávací plány liší větší mezipředmětovou provázaností učiva, která se projevuje propojováním témat, metod a činností napříč předměty. Projevem principů aktivizace a propojování jsou pravidelné exkurze a dva praktické předměty, přírodovědné a humanitní praktikum. Ty jsou zaměřeny výhradně na projektové vyučování a jsou tematickým a metodickým uzlem celého studia.

3.2. Profil absolventa

Stávající obor 4letého studia (ŠVP GOP) používá metody a formy výuky, ve kterých klade důraz na získávání vědomostí a jejich aplikaci. Obor PROUD 4letého studia (ŠVP GOP PROUD) používá metody a formy výuky, ve kterých klade důraz na rozvoj dovedností. Absolvent GOP je odborně a osobnostně vybaven pro další studium, profesní i osobní život.

Absolvent GOP

- je schopen se vyjadřovat výstižně, souvisle a kultivovaně, a to v mateřském jazyce a ve dvou cizích jazycích.
- kriticky pracuje s informacemi a jejich zdroji, efektivně využívá moderní informační technologie.
- dokáže diskutovat, hledat argumenty a respektovat názory druhých.
- umí pracovat samostatně i v týmu.
- je zdravě sebevědomý, respektuje ostatní, umí přijmout i vyjádřit kritiku, poučit se ze svých chyb, je schopen nést zodpovědnost za důsledky svého jednání.

- je zodpovědným občanem, ctí morální a právní normy, chápe důležitost kulturních hodnot naší země a obecně lidské civilizace se všemi globálními souvislostmi.

Absolvent GOP chápe vzdělávání jako celoživotní proces.

3.3. Organizace přijímacího řízení

Všichni uchazeči o studium skládají celostátní jednotné přijímací zkoušky formou písemného testu ze vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura a Matematika a její aplikace.

Přijímací řízení pro zájemce o ŠVP PROUD je doplněno školní přijímací zkouškou, která zahrnuje odevzdání vlastního portfolia a ústní pohovor.

Organizace přijímacího řízení podléhá platným legislativním předpisům a aktuálním pokynům zřizovatele.

3.4. Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkoušky se skládají ze společné části a profilové části. Průběh je řízen školským zákonem č. 561/2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění.

3.5. Výchovně vzdělávací strategie

Ve výchovně vzdělávací činnosti je naše gymnázium zaměřeno na rovnoměrný rozvoj jednotlivých klíčových kompetencí žáků. Důraz je kladen nejen na odbornost jednotlivých studovaných předmětů, propojení s praxí, ale také na jazykovou komunikaci.

Kompetence k učení

- učitelé vedou žáky k samostatné práci s informacemi (vyhledávání, osobitě zpracování, vyhodnocování různých zdrojů), k organizování a plánování práce
- učitelé motivují žáky k otevřenosti v oblasti poznávání (problémové úkoly, návštěvy konferencí, vědeckých pracovišť, debaty)
- učitelé vedou žáky k využívání odborné literatury
- učitelé vedou studenty k rozpoznání a rozvoji jejich talentu (předmětové soutěže, SOČ, studentské konference, certifikované zkoušky)
- škola zajišťuje přednášky o způsobech učení, plánování práce

Kompetence k řešení problémů

- učitelé podněcují žáky k uvědomění si problémů a jejich formulování, umožňují jim navrhnout a porovnávat různá řešení, posuzovat rizika a důsledky zvolených řešení
- učitelé vedou žáky k používání kritického myšlení, k argumentaci podložené důkazy
- učitelé umožňují žákům prezentovat a reflektovat jejich práci (referáty, eseje, seminární práce, výsledky projektů), poskytují žákům prostor k diskusi
- učitelé zapojují žáky do přípravy školních i mimoškolních aktivit, jejich organizace a vedení (projektové dny, besedy se známými osobnostmi, přípravy exkurzí a výletů)

Kompetence komunikativní

- učitelé podněcují žáky k výstižné a kultivované ústní i písemné komunikaci, k osobitému a sebevědomému projevu
- učitelé seznamují žáky s oborovou terminologií a pomáhají žákům s porozuměním, s vyjadřováním informací symbolickou i grafickou formou
- učitelé vedou žáky k využívání moderních informačních technologií
- učitelé vytvářejí žákům prostor pro zapojení do kolektivu spolužáků, spolupráci, prezentaci postojů (práce ve skupinách, exkurze, adaptační kurzy, školní výlety), pro komunikaci a spolupráci v nových skupinách (výuka v seminářích napříč ročníkem, celoškolní projekty, studentský parlament, školní časopis, kroužky, pěvecký sbor)
- učitelé pro žáky pravidelně připravují zahraniční zájezdy

Kompetence sociální a personální

- učitelé respektují individualitu žáků a vedou k tomu i žáky
- učitelé podporují žáky ve vytváření a rozvíjení dobrých mezilidských vztahů (adaptační kurzy, třídnické hodiny, kurzy rozvoje osobnosti, preventivní program)
- učitelé začleňují do výuky práci v týmech, podporují studenty při práci s různými rolmi v týmu
- učitelé si uvědomují, že svět kolem se rychle mění, a vedou k tomuto uvědomění i žáky (on-line výuka, začlenění zahraničních spolužáků)

Kompetence občanské

- učitelé vyžadují po studentech plnění školního řádu
- učitelé podporují žáky k spolurozhodování o různých otázkách chodu školy (školní parlament, třídní samosprávy)
- učitelé podněcují žáky k zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí (třídění odpadu, studentské projekty)
- učitelé inspirují žáky k zapojení do kulturního dění (návštěvy knihoven, divadel, výstav, KMD, školní sbor, fotografická soutěž Photobase), podporují žáky k sportovním aktivitám i mimo výuku (sportovní den, sportovní kurz, školní vánoční volejbalový turnaj, lyžařské kurzy, meziškolní sportovní soutěže atd.)
- učitelé umožňují žákům zapojit se do činnosti a podpory různých sdružení (charitativní sbírky, DofE, činnost v Koruně, Skaut)

Kompetence k podnikavosti

- učitelé vedou žáky k zodpovědnosti za jejich vlastní vzdělávání
- učitelé motivují a vedou žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech využívali ve svém osobním a profesním životě

Kompetence digitální

- Učitelé vedou žáky k používání digitálních technologií, k využívání nástrojů aplikací a správné práci s digitálním obsahem

- Učitelé vyžadují, aby žáci při práci s daty a ve virtuálním prostoru dodržovali pravidla kybernetické bezpečnosti, duševní hygieny a autorské a citační etiky

Splnění takto široce pojaté vzdělávací činnosti lze dosáhnout organizováním nejrůznějších vzdělávacích aktivit i mimo vlastní budovu školy a zapojením samotných žáků nejen do chodu školy, ale i spoluprací s dalšími partnery školy. Proto budeme pokračovat ve stávajících aktivitách a dále budeme podporovat především možnosti zahraničních studijních výměn, pobytů a stáží.

3.6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Na naší škole se vyučující individuálně věnují nejen žákům mimořádně nadaným, ale také žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Žákem se speciálně vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo uplatnění a využívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně (vyhláška č. 27/2016 Sb., hlava III, § 10)

Škola je uplatňuje i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). V něm jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem. Pedagogové následně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav. Pokud podpůrná opatření nevedou k pozitivním změnám ve vzdělávání a výsledcích vzdělávání žáka doporučujeme žákovi a zákonným zástupcům návštěvu poradenského zařízení.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně (vyhláška č. 27/2016 Sb., hlava III, § 11)

Škola uplatňuje podle doporučení školského poradenského zařízení. Žákům s SVP s PPO vytváříme podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování speciálních vzdělávacích potřeb.

Žáci se studijními potížemi nalézají účinnou pomoc u třídních profesorů, vedení školy, výchovného poradce a školní psycholožky. Ve spolupráci s rodiči se snažíme příčiny případných studijních potíží identifikovat a účinně s nimi pracovat.

3.7. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Žákům je v případě jejich zájmu a potřeby, na základě jejich žádosti, umožňováno studium s upravenou formou vzdělávání (plán pedagogické podpory, uvolnění z docházky do výuky, individuální studijní plán).

Žákům, kteří chtějí studovat v zahraničí, umožňujeme studijní pobyty formou přerušení studia. Po návratu mohou pokračovat na naší škole bez ztráty doby strávené v zahraničí (výsledky studia některých předmětů v zahraničí lze přímo započítat podle předložených dokladů, z ostatních předmětů je nutno vykonat komisionální zkoušky). Zároveň podporujeme krátkodobé studijní pobyty našich žáků v zahraničí.

Vyučující naší školy věnují nadaným žákům trvale zvýšenou pozornost. Individuálně vedou některé žáky k rozvoji nadprůměrných schopností (studium odborné literatury nad rámec učiva stanoveného osnovami, zadávání individuálních náročnějších úkolů, referátů). Talentované žáky se snažíme připravovat a zapojovat do odborných soutěží, mohou také navštěvovat odborné semináře a přednášky na vysokých školách.

Žákům jazykově nadaným nabízíme přípravu k absolvování mezinárodních zkoušek z anglického, německého a francouzského jazyka.

Žáci s uměleckým nadáním mohou rozvíjet své schopnosti ve školním pěveckém sboru.

Žáci s matematickým, technickým a přírodovědným nadáním mohou rozvíjet své dovednosti v kroužcích doplňkové činnosti školy, které jsou každoročně otevírány dle zájmu žáků.

Žáci se sportovním nadáním se iniciativně zapojují do mnoha sportovních soutěží a reprezentace školy.

3.8. Začlenění průřezových témat

Průřezové téma	Tematický okruh	Realizováno v předmětech			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Osobnostní a sociální výchova					
	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	N, B, HuP, EV, TV	SV, HuP, EV, TV	N, TV	N, TV
	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	A, PrP, TV	SV, A, HuP, TV	A, TV	A, HuP, TV
	Sociální komunikace	A, Fr, F, Inf, HuP, TV	SV, A, Fr, N, Inf, TV	A, Fr, N, TV	A, Fr, N, TV
	Morálka všedního dne	SV	SV	TV	TV
	Spolupráce a soutěž	A, Inf, TV	SV, A, N, F, PrP, TV	A, Fr, N	A, Fr
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					
	Globalizační a rozvojové procesy	Z	B, Z, D, Inf, EV	A, B, Z	A, Z
	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		B	D, B	D, HuP
	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		Z	Z	SV, Fr, Z
	Žijeme v Evropě	D, Č, A, F, Z, EV	Č, A, Fr, N, F, Z, HuP	A, Fr, N, F	SV, A, N, D
	Vzdělávání v Evropě a ve světě	A, Fr	A, SV, Fr	A, Fr	A, Fr
Multikulturní výchova					
	Základní problémy sociokulturních rozdílů	B	D, SV, Z	A, D	A, D
	Psychosociální aspekty interkulturality		D, SV, EV	A, Z	A
	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	N	N, SV	A, Fr, N	A, N
Environmentální výchova					
	Problematika vztahů organismu a prostředí	B	B	B	B
	Člověk a životní prostředí	HuP	Ch, B, PrP	A, F, Ch, B	A, Fr, N, B
	Životní prostředí České republiky	Z	B	A, B, PrP	A, Fr, N
Mediální výchova					
	Média a mediální produkce		Č, D, SV, Inf, HuP	D, Fr, F, TV	TV
	Mediální produkty a jejich významy	VV, Inf, VZ, TV	A, Č, TV	A, Fr, TV	A, Fr, N, TV
	Uživatelé	EV	SV		
	Účinky mediální produkce a vliv médií		SV, EV		
	Role médií v moderních dějinách			D	Č

Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Č	Český jazyk a literatura
A	Anglický jazyk
Fr	Francouzský jazyk
N	Německý jazyk
M	Matematika
F	Fyzika
Ch	Chemie
B	Biologie
Z	Zeměpis
SV	Společenské vědy
D	Dějepis
Inf	Informatika
TV	Tělesná výchova
EV	Estetická výchova
HuP	Humanitní praktikum
PrP	Přírodovědné praktikum

4. Učební plán

Předmět	Časová dotace				Celková dotace za 4 roky
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
Povinné předměty					
Český jazyk a literatura	3	3	3	5	14
Anglický jazyk	3	4	4	3	14
Další CJ	4	4	3	3	14
Matematika	4	3	3	3	13
Fyzika	2	3	2	-	7
Chemie	3	2	2	-	7
Biologie	2	2	2	1	7
Zeměpis	2	2	2	1	7
Společenské vědy	1	2	2	2	7
Dějepis	2	2	2	1	7
Informatika	2	2	-	-	4
Humanitní praktikum	1	1	-	2	4
Přírodovědné praktikum	1	1	2	-	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Estetická výchova	2	2			4
Volitelné předměty					
Volitelný předmět 1	-	-	2	2	4
Volitelný předmět 2	-	-	2	2	4
Volitelný předmět 3	-	-	2	2	4
Celková hodinová dotace	34	35	35	29	133

Poznámky k učebnímu plánu

1) Předměty, jejichž názvy nejsou identické s názvy oborů RVP:

- **Matematika**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace
- **Zeměpis**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Geografie a Geologie
- **Společenské vědy**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost a ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce ze stejnojmenné vzdělávací oblasti
- **Informatika**
– předmět vytvořen ze vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie
- **Estetická výchova**
– předmět vytvořen ze vzdělávacích oborů Hudební obor a Výtvarný obor ze vzdělávací oblasti Umění a kultura
- **Humanitní praktikum**
– předmět vytvořen projektovým a praktickým využitím témat vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávacích oborů Občanský a společenskovědní základ, Geografie a Dějepis ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost a Člověk a svět práce ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce
- **Přírodovědné praktikum**
– předmět vytvořen projektovým a praktickým využitím témat vzdělávacích oborů Fyzika, Chemie, Biologie, Geografie, Geologie ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda a oboru Výchova ke zdraví ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

2) Další CJ – další cizí jazyk:

- předmět je čtyřletý
- ve školním roce 2024-25 je vyučován **německý jazyk**
- v dalších letech je zvažována možnost výběru německý nebo francouzský jazyk

3) Volitelné předměty 1, 2, 3:

- předměty jsou dvouleté
- žáci zvolí ve 3. ročníku tři předměty z nabídky: semináře z povinných předmětů, volitelné jazyky (anglický, německý a francouzský jazyk), programování
- Nabídka volitelných seminářů platí pro oba 4leté vyučovací obory

5. Učební osnovy

V tomto dokumentu jsou zpracovány osnovy všech povinných vyučovacích předmětů zařazených do učebního plánu:

Zkratka	Vyučovací předmět	Osnovy na straně
Č	Český jazyk a literatura	16
A	Anglický jazyk	31
Fr	Francouzský jazyk	48
N	Německý jazyk	61
M	Matematika	76
F	Fyzika	86
Ch	Chemie	102
B	Biologie	111
Z	Zeměpis	122
SV	Společenské vědy	137
D	Dějepis	167
Inf	Informatika	190
HuP	Humanitní praktikum	200
PrP	Přírodovědné praktikum	209
EV	Estetická výchova	220
TV	Tělesná výchova	235

V přílohách ŠVP k jednotlivým školním rokům jsou zpracovány osnovy volitelných předmětů, které jsou v příslušném roce zařazeny do učebního plánu.

Ve zpracovaných osnovách jsou používány následující zkratky:

Zkratka	Význam
PT	Průřezové téma
TO	Tematický okruh
OSV	PT: Osobnostní a sociální výchova
VMEGS	PT: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
EnV	PT: Environmentální výchova
MkV	PT: Multikulturní výchova
MV	PT: Mediální výchova
VO	Vzdělávací obor /vzdělávací oblast
RVP	Rámcový vzdělávací program
ŠVP	Školní vzdělávací program
G	Geologie
Ge	Geografie
VZ	Výchova ke zdraví
ČSP	Člověk a svět práce
OSZ	Občanský a společenskovední základ
CJ	Cizí jazyk
VV	Výtvarný obor
INT(X)	Integrováno z předmětu „X“

Vyučovací předmět:

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

V předmětu Český jazyk a literatura studenti získávají dovednosti potřebné a dále rozvíjené v dalších předmětech: komunikační dovednosti jak psané, tak mluvené. Studenti jsou vedeni k porozumění, analýze, interpretaci textu, případně k jeho osobitému dotváření. Výuka literatury, mluvnice, slohu a komunikační výchovy vychází nejen z výkladu, ale především z vlastní četby a tvorby, a to textů jak uměleckých, tak naučných. Témata předmětu jsou obsažena i v Humanitním praktiku a exkurzích, které propojují již získané znalosti s novými.

Časová dotace: 1. ročník – 3 hodiny
2. ročník – 3 hodiny
3. ročník – 3 hodiny
4. ročník – 5 hodiny

Výuka probíhá ve standardních učebnách, v případě potřeby je využíváno školní studovny (možnost práce s odbornou literaturou), popř. počítačové učebny. Součástí běžné výuky jsou literárněhistorické exkurze, návštěvy filmových a divadelních představení a projekty, které se vztahují k probíraným tématům.

Český jazyk a literatura se prolíná s učivem dalších předmětů:

Dějepis – kontext historického vývoje
Cizí jazyky – světová literatura, reálie
Estetická výchova – umělecké slohy, směry, osobnosti, inspirační zdroje
Společenské vědy – filosofické směry, osobnosti, náboženství, politika

Nově jsou do předmětu zařazena průřezová témata:

- Výchova k myšlení v globálních souvislostech – identita člověka, co je Evropa, Češi v evropských procesech, z hlediska historického a kulturního, rozvoj kultury v národním a evropském kontextu (VMEGS)
- Multikulturní výchova – kulturní prostředí v ČR a Evropě (MkV)
- Mediální výchova – média, mediální produkty (MV)

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

- učitel organizuje práci žáků, vede je k samostatné i skupinové přípravě, učí je využívat a zpracovávat informace z různých informačních zdrojů (např. referáty o nejnovějším dění v kultuře, příprava a zpracování odborného textu)
- učitel motivuje žáky vhodným zadáním úkolů, učí žáky soustředit pozornost na určité problémy textu, formulovat, analyzovat i zobecňovat poznatky

b) *Kompetence k řešení problémů*

- učitel navozuje situace, ve kterých žáci uplatňují získané vědomosti tvořivým způsobem (např. v tématech funkční styly, literární žánry, v projektech)

c) *Kompetence komunikativní*

- učitel zadává tematicky zaměřené a motivující úkoly pro řečnická cvičení
- učitel nechá vybrat žáky problémy mluveného i psaného textu (žáci hledají vhodné formy)
- učitel vede žáky k přípravě a uskutečnění diskuse na vybrané téma z literárních nebo příbuzných oborů s dodržением všech zásad pro vedení diskuse

d) *Kompetence sociální, personální a občanské*

- učitel vede žáky k objektivnímu posouzení svých schopností (např. práce ve skupinách, rozbor textů – žáci se učí spolupracovat, vzájemně se respektovat, vyslechnout názory druhých a vhodně na ně reagovat)
- učitel zadává samostatné práce – referáty, projekty (žáci se učí práci v týmu)
- učitel vede žáky k odpovědnému přístupu k zadaným úkolům (poskytne žákům dostatečné informace, ale současně nechá žákům dostatek volnosti pro samostatné zpracování úkolů – využití odborné literatury, práce s internetem...)

e) *Kompetence k podnikavosti*

- učitel vede žáky k rozvíjení osobního a odborného potenciálu, k rozpoznání a využití příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě
- učitel vede žáky k aktivitě, vlastní iniciativě a tvořivosti

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
1.2.	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ na vybraných textech objasní základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje, vhodně užívá variant češtiny v souladu s komunikační situací 	<p>Obecné poučení o jazyku</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ základní pojmy z jazykovědy, čeština a jazyky příbuzné, jazyk a řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk 	D, SV Vývoj jazyka ve vztahu k vývoji společnosti
1.2. 1.4.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ v mluveném projevu využívá zásady spisovné výslovnosti, zvukové prostředky řeči ✓ vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ spodobá hlásek, slovní přízvuk, zvuková stránka souvislé řeči, spisovná výslovnost češtiny, ◆ jazyková komunikace a tvořivost 	
1.11. 1.12. 1.13.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ při tvorbě textu využívá principy rétoriky ✓ hodnotí postoj pisatele, mluvčího, volí adekvátní komunikační strategie ✓ posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, používá promyšlené argumenty 	<p>Komunikační strategie</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ kritéria mluvního projevu ◆ adresnost, volba jazykového útvaru vzhledem ke komunikační situaci, jazyková etiketa, manipulativní komunikační strategie 	HuP Prezentační, argumentační, diskuzní dovednosti poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
1.10. 1.5.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ používá různé prostředky textového navazování (zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti) ✓ rozčlení text podle jeho obsahu ✓ ve svém projevu uplatňuje zásady českého pravopisu 	<p>Grafická stránka jazyka, kompozice textu</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ český pravopis (základní pravidla) ◆ zdokonalení jazykových kompetencí ◆ kratší práce ve Wordu (nadpis, členění, citace apod.) 	Diktáty, jazykové rozbory textu, práce s jazykovými příručkami, slovníky

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1.2.	✓ užívá výrazové prostředky podle slohotvorného rozvrstvení, podle funkce a vztahu k dané situaci	Úvod do stylistiky (nauka o slohu) <ul style="list-style-type: none"> ◆ funkční styly, slohové útvary, jazyk a stavba prostě sdělovacího stylu ◆ vypravování, dopisy, zpráva, RAFT 	SV Mezilidské vztahy problémy komunikace
1.6.	✓ vysvětlí a odůvodní použití v rámci funkčních stylů a ve vztahu ke sdělovanému záměru		
2. LITERÁRNÍ KOMUNIKACE			
2.3.	Žák: ✓ na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a vysvětlí jejich funkci v textu,	Základy literární teorie <ul style="list-style-type: none"> ◆ zvuk, figury, tropy, kompozice Dějiny literatury <ul style="list-style-type: none"> ◆ Humanismus a renesance v evropských literaturách ◆ Český humanismus ◆ Česká literatura v období baroka 	D, EV Literárněhistorická exkurze VMEGS: Žijeme v Evropě – Češi v evr. liter. kontextu
2.6.	✓ popíše, jak se reálný svět promítá do literárního díla ✓ při interpretaci literárního textu uplatňuje znalosti o struktuře díla		
2.11.	✓ vystihne podstatné rysy základních period vývoje české a světové literatury, charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě a u nás, vysvětlí specifčnost české literatury, využije vlastní četby		
2.4.	✓ rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby, posoudí jejich funkci na konkrétním textu	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Klasicismus, osvícenství, preromantismus ◆ České národní obrození 	D, EV Národní knihovna v Praze apod. D Národní obrození
2.10.	✓ samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl		

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
1.5.	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, funkce a vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi ✓ vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu ✓ zná principy třídění slov na slovní druhy, zná mluvnické kategorie ✓ znalosti je schopen využít při učení cizích jazyků 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ jednotky, významové vztahy, rozšiřování slovní zásoby, způsoby tvoření slov, změny a rozbor slova <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ slovní druhy, jejich mluvnické kategorie a tvary 	Práce se slovníky
1.7.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňuje znalosti zásad českého pravopisu, skloňování a časování ✓ odliší spisovné a nespisovné tvary ✓ využívá odborné příručky 	<p>Grafická stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ pravopis – velká písmena, interpunkce 	
1.11. 1.12. 1.13.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumí zvláštnostem publicistických žánrů ✓ rozliší podstatu mluvené a psané žurnalistiky ✓ posoudí kvalitu informací ✓ hodnotí postoj pisatele, mluvčího ✓ efektivně využívá informační zdroje, posoudí vliv médií na člověka ✓ při tvorbě textu využívá principy rétoriky ✓ hodnotí postoj pisatele, mluvčího, volí adekvátní komunikační strategie ✓ posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, argumentačně podpoří jeho analýzou 	<p>Funkční styly a jejich realizace v textech</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ publicistický styl – zpravodajské žánry, žánry mluvené a psané publicistiky, text a komunikační strategie, funkce komunikátů 	<p>VMEGS: Žijeme v Evropě – co je Evropa (jazyková rozmanitost) poznání a respektování jazykových zvláštností různých etnik projekty interview příprava článků do školního časopisu</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

			MV: Média a mediální produkce – vliv médií ústní řečnická cvičení
2. LITERÁRNÍ KOMUNIKACE			
2.2. 2.11. 2.12.	Žák: ✓ vysvětlí charakteristické rysy české literatury v daném období ✓ vyloží její postavení v kontextu literatury světové ✓ ovládá základní periodizaci vývoje české a světové literatury	Dějiny literatury ♦ Romantismus v evropských literaturách ♦ Romantismus v české literatuře	EV Romantismus ve výtvarném umění a v hudbě
2.3. 2.5.	✓ vyloží podstatu uměleckých směrů příslušného období ✓ charakterizuje jejich přínos pro literární vývoj ✓ na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu	♦ Světový kritický realismus ♦ Počátky českého realismu ♦ Generace májovců, ruchovců a lumírovců	EV Ilustrace textů
2.4. 2.5. 2.10.	✓ rozliší a specifikuje jednotky vyprávění ✓ rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v textu ✓ interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl	♦ Česká realistická próza 2. pol. 19. století ♦ Realistické drama konce 19. století Čtenářské kompetence	Návštěva divadelního představení Literárněhistorická exkurze
2.6. 2.11.	✓ uplatňuje základní periodizaci literatury konce 19. a první poloviny 20. století v kontextu literatury světové ✓ získané znalosti tvořivě využívá v interpretaci textů	♦ Literatura 90. let 19. století ♦ Česká moderna ♦ Francouzští prokletí básníci ♦ Moderní umělecké směry 2. poloviny 19. století ♦ Symbolismus, impresionismus, dekadence ♦ České a světové drama přelomu 19. a 20. století	EV Představitelé v malířství VMEGS: Žijeme v Evropě – Co je Evropa, Češi v evropských procesech

		♦ Anarchističtí buřiči	Velcí Evropané, kulturní kořeny a hodnoty
--	--	------------------------	---

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
1.7.	Žák: ✓ využívá znalosti o větných členech a jejich vztazích ✓ používá účinně užité druhy vět podle záměru mluvčího ✓ strukturuje logicky výpovědi	Skladba ♦ základní principy větné stavby – větné členy a jejich vztahy, aktuální členění výpovědi, základní valenční a textová syntaxe	
1.6.	✓ uplatňuje znalost pravopisných norem ve vztahu ke skladbě	Pravopis ♦ zaměření na obtížnější jevy – zvláště na interpunkci	
1.10.	✓ uplatňuje textové členění, používá prostředky ke zvýšení srozumitelnosti	Odborný styl ♦ prakticky odborný styl – styl příruček, návodů, ♦ práce s rejstříky ♦ specifické rysy odborného textu, členění ♦ slohové útvary – výklad, referát, esej ♦ práce s odbornými texty	Práce s odbornou literaturou
1.14.	✓ zpracovává z odborného textu výpisky, výtahy, anotace, shrnutí		Slovníky, encyklopedie, internet, časopisy
1.15.	✓ orientuje se v knihovně, umí vyhledávat informace ✓ efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů		
2. LITERÁRNÍ KOMUNIKACE			
2.1. 2.2.	Žák: ✓ rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým ✓ objasní rozdíly mezi fiktivním a reálným světem	Dějiny literatury ♦ Starověká literatura ♦ Základy literární teorie ♦ Vývoj literárních druhů a žánrů	D, SV Filosofie, náboženství Evropské kulturní hodnoty

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

		<ul style="list-style-type: none"> ◆ Evropská literatura středověku ◆ Česká středověká literatura 	<p>EV Kultura antiky</p> <p>Referáty žáků</p>
2.11.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opakuje získané znalosti: vystihne podstatné rysy základních period vývoje české a světové literatury využije vlastní četby 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Humanismus a renesance v evropských literaturách ◆ Český humanismus, baroko ◆ Klasicismus, osvícenství, preromantismus ◆ Romantismus, realismus 	<p>D, EV Literárněhistorická exkurze Češi v evr. liter. kontextu</p>
2.3. 2.4. 2.5. 2.10.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a vysvětlí jejich funkci v textu, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby, posoudí jejich funkci na konkrétním textu ✓ samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Interpretace vybraných literárních děl <p>Čtenářské kompetence</p>	<p>D, EV Národní knihovna v Praze apod. D Historický kontext</p>
2.3. 2.10. 2.12.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozliší texty podle kvality ✓ zdůvodňuje své hodnocení ✓ vysvětlí nové prvky v divadle 30. let ✓ popíše specifické prostředky básnického jazyka na konkrétních příkladech literárních textů ✓ vysvětlí specifickou vývoje české literatury ✓ samostatně interpretuje díla 	<p>Moderní básnické směry 1. poloviny 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ futurismus, expresionismus, surrealismus, dadaismus, kubismus, proletářská poezie, poetismus <p>Hlavní osobnosti české a světové meziválečné poezie</p> <p>České drama mezi válkami</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Osvobozené divadlo ◆ D 34 	<p>EV, D Meziválečné období (historický kontext)</p>
2.6. 2.7. 2.8.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše, jak se reálný svět promítá do literárního díla ✓ při interpretaci literárního textu uplatňuje znalosti o struktuře díla ✓ vysvětlí intertextovost, postihne smysl textu 	<p>1.světová válka v české a světové literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ výrazná díla a osobnosti 	<p>SV Filosofické směry 1. poloviny 20. století</p>

		<p>Moderní evropská a americká meziválečná próza</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ významné osobnosti a díla 	
<p>2.2. 2.4. 2.7. 2.11. 2.12.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje jednotlivé proudy meziválečné prózy ✓ vysvětlí hlavní znaky na konkrétních příkladech ✓ literárních děl, základní periodizaci vývoje české a světové literatury ✓ využívá poznatky z vlastní četby ✓ vysvětlí specifčnost české literatury meziválečného období 	<p>Česká meziválečná próza</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ legionářská literatura, demokratický proud, psychologická próza, levicově orientovaná próza, katolická próza, humoristická próza, ruralisté ◆ hlavní osobnosti 	<p>D 1. světová válka hist. kontext</p>

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
<p>1.1. ✓ využívá možnosti národního jazyka ve svém jazykovém projevu</p> <p>1.2. ✓ analyzuje vybraný text, popíše základní rysy češtiny, vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné tendence</p> <p>1.14. ✓ zpracovává odborný text</p> <p>1.15. ✓ efektivně využívá informační zdroje</p>	<p>Žák:</p>	<p>Textologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ analýza, interpretace textu ◆ hodnocení psaných i mluvených projevů 	
<p>1.8. ✓ uplatňuje znalosti zásad českého pravopisu, tvarosloví, slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka</p> <p>1.7. ✓ základní principy větné stavby umí prakticky využít</p>		<p>Jazykový rozbor</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Shrnutí a zopakování poznatků 	
<p>1.6. ✓ v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slovtvorného rozvrstvení, podle funkce se zřetelem k dané situaci, kontextu i adresátovi</p> <p>1.3. ✓ ovládá techniku hlasu, správnou výslovnost</p> <p>1.9. ✓ využívá slohové rozvrstvení výrazových prostředků češtiny</p> <p>1.12. ✓ volí adekvátní komunikační strategie</p> <p>1.13. ✓ posuzuje a interpretuje komunikační účinky textu</p>		<p>Styl umělecké literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Jazykové kompoziční a tematické prostředky literárního díla – kompozice, motiv, téma ◆ Ústní řečnická cvičení ◆ Struktura maturitní ústní zkoušky 	<p>MV: Role médií v moderních dějinách – analýza a interpretace dobové publicistiky</p>
<p>1.7. ✓ správně aplikuje typické rysy administrativního stylu</p> <p>1.6. ✓ vhodně užívá a kombinuje funkční styly</p>		<p>Styl administrativní</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Úřední písemnosti, doklady, formuláře, jednání s 	<p>SV Práce, zaměstnání, povolání</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<i>INT(ČSP)</i> <i>1.2.–1.5.</i>		Institucemi	
2. LITERÁRNÍ KOMUNIKACE			
<p>2.2. 2.4. 2.10.</p>	<p>Žák: ✓ objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem ✓ vysvětlí, jak se reálný svět promítá do literárního textu ✓ samostatně interpretuje texty</p>	<p>Dějiny literatury 2. světová válka v dílech českých a světových autorů Periodizace české literatury po roce 1945 ♦ Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury ♦ Přínos významných autorských osobností ♦ Literární druhy a žánry s důrazem na moderní literaturu Česká poezie za okupace Česká próza za okupace</p>	<p>D Historický kontext</p>
<p>2.9. 2.12. 2.13.</p>	<p>✓ rozumí intertextovosti, chápe její funkci a účinek na čtenáře ✓ vystihne základní rysy periodizace vývoje české a světové literatury ✓ vyloží specifčnost vývoje české literatury v kontextu literatury světové</p>	<p>Česká literatura v letech 1948-56 ♦ Světová poválečná literatura – poezie, próza a drama Česká literatura v letech 1956-68</p>	<p>D Historický kontext Divadelní, filmové představení Referáty</p>
<p>2.10. 2.4.</p>	<p>✓ samostatně interpretuje texty ✓ rozliší a specifikuje jednotky vyprávění a hodnotí funkci a účinek na čtenáře</p>	<p>Světová literatura 2. poloviny 20. století ♦ umělecké směry, skupiny a hlavní představitelé – existencialismus, neorealismus, beat generation, rozhněvaní mladí muži, nový román, absurdní literatura, magický realismus, postmodernismus</p>	<p>Divadelní, filmová představení Referáty Prezentace</p>
<p>2.10. 2.12. 2.13. 2.7.</p>	<p>✓ samostatně interpretuje texty liter. děl ✓ vysvětlí specifčnost vývoje ✓ tvořivě využívá informací ✓ identifikuje využití jednoho textu v jiném</p>	<p>Česká literatura 2. poloviny 20. století (1968-1989) ♦ Literatura oficiální, exilová, samizdatová ♦ Hlavní osobnosti</p>	<p>D Historický kontext, dobové dokumenty</p>

<p>2.7. 2.13.</p>	<p>✓ samostatně interpretuje texty liter. děl ✓ tvořivě využívá informací</p>	<p><i>Vybrané osobnosti a díla představitelů české a světové literatury po roce 1989</i> <i>Postmoderna</i></p>	<p>EV Postmoderní umění, architektura</p>
<p>2.6. 2.8. 2.10. 2.13. 2.14.</p>	<p>✓ při interpretaci textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, žánrech ✓ samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl ✓ postihne smysl textu ✓ tvořivě pracuje s informačními odbornými zdroji</p>	<p><i>Čtenářské kompetence</i> <i>Interpretace textu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Interpretací postupy, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu ◆ Shrnutí vývoje literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury ◆ Textový a výrazový přínos velkých autorských osobností 	<p>D Historický kontext</p>

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu český jazyk a literatura

1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Žák:

- 1.1. odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací
- 1.2. při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence
- 1.3. v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování)
- 1.4. v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků
- 1.5. v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možnosti grafického členění textu
- 1.6. v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu
- 1.7. ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka
- 1.8. využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího
- 1.9. v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny
- 1.10. používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu
- 1.11. při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky
- 1.12. volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum, rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit
- 1.13. posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou
- 1.14. pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty
- 1.15. efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)

2. LITERÁRNÍ KOMUNIKACE

Žák:

- 2.1. rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým
- 2.2. objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení reálných lidí
- 2.3. na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu
- 2.4. rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře
- 2.5. rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu

- 2.6. při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech
- 2.7. identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře
- 2.8. postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu
- 2.9. rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní
- 2.10. samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl
- 2.11. vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení
- 2.12. vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)
- 2.13. tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje
- 2.14. získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl

Integrováno ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce:

Žák:

- INT (ČSP) 1.2.* posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře
- INT (ČSP) 1.3.* posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním
- INT (ČSP) 1.4.* vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi
- INT (ČSP) 1.5.* vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu

Vyučovací předmět:

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Anglický jazyk je vyučovací předmět v rámci vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

- Žák je motivován a podporován k zájmu o jazyk a k vytváření pozitivnímu vztahu k němu.
- Postupné osvojování jazyka pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak k jeho osobnostnímu a pracovnímu růstu.
- Žák prostřednictvím jazyka vnímá odlišný způsob života i kultury v jiných zemích, a tím prohlubuje své vědomí důležitosti vzájemné komunikace a tolerance.

Vyučovací předmět Anglický jazyk pokrývá všechny čtyři ročníky. V prvním ročníku začíná výuka na úrovni B1 (Společného evropského referenčního rámce pro jazyky), vstupní úroveň jazyka se může lišit v závislosti na znalostech dětí ze základní školy, přičemž integruje žáky přicházející z jazykových ZŠ s vyšší znalostí jazyka. Výuka směřuje k dosažení minimální úrovně B2 (Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Časová dotace za 4 roky je tvořena 14 hodinami:

1. ročník:	3 hodiny
2. ročník:	4 hodiny
3. ročník:	4 hodiny
4. ročník:	3 hodiny

Organizace výuky:

- Výuka probíhá v rámci běžné vyučovací hodiny (45 min) ve skupině do 18 žáků.
- Ve 3. ročníku žákům nabízíme dvouletý volitelný předmět Seminář anglického jazyka
- Žákům nabízíme semináře, vědomostní a debatní soutěže, zájezdy, nebo návštěvu divadelních představení.

Ve výuce anglického jazyka se věnujeme průřezovým tématům Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních procesech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

- Učitel vede žáky individuálně nebo skupinově k hodnocení své vlastní pracovní činnosti. Žáci se vyjadřují k výsledkům svých testů, esejů i projektů, hájí si svá stanoviska, učí se pracovat s chybou a činí z toho závěry.
- Učitel podněcuje žáky ke stanovení svých osobních cílů, např. k určitému období zlepšit svou znalost slovní zásoby, zlepšit se v psaní kompozic a esejů či dokázat se dorozumět v běžných denních situacích.
- V hodinách se využívá samostatná, párová i týmová práce – učitel žáky učí, jak si práci organizovat, jak práci prezentovat a obhajovat. Učitel pomáhá s reflexí, vysvětluje chyby v postupu, navrhuje řešení.
- Učitel zadává žákům úkoly s cílem využívat různé informační zdroje a současně je porovnávat s využitím školní knihovny a počítačové učebny.
- Učitel hodnotí práci žáků a rozбором výsledků napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci, ke schopnosti naslouchat ostatním přes „feedbacky“ (zpětnou vazbu) a vyvodit závěry. Žáci jsou vedeni k tomu, aby hodnotili, dávali rady i věcně kritizovali a tím sami byli schopni přijmout hodnocení, radu i kritiku.
- Učitel motivuje a učí žáky pracovat s různými zdroji informací – jak tištěnými, tak elektronickými. Žáci se učí informace správně prezentovat i kriticky hodnotit.
- Učitel žáky učí, jak vypracovat kompozici, esej, projekt a jak se připravit na debatní cvičení, soutěž či olympiádu. Žáci při hodnocení své práce vyjadřují svá stanoviska, obhajují své názory, uznávají chyby a činí z toho závěry.

b) *Kompetence k řešení problémů*

- Učitel diskuzí vede žáka k rozpoznání problému, k jeho rozpracování a samostatnému řešení.
- Navozením nejrůznějších modelových situací stimuluje žáka k využívání získaných znalostí, fantazie, intuice při jejich řešení.
- Pomocí orientačního zkoušení a testů učitel ověřuje, zda žáci osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných situací.

c) *Kompetence komunikativní*

- Z praktických ukázek školní slovní interakce jako je dialog, interview a debata se žáci učí tyto komunikativní dovednosti používat i ve svém osobním i občanském životě.
- Učitel vlastním příkladem ve způsobu komunikace se žáky nebo zadáváním esejů či kompozic vede žáky k jasnému, srozumitelnému a přiměřenému vyjadřování – např. argumentace, stížnosti, objednávky, žádosti o práci, poděkování, omluvy i pozvání.
- V hodinách se žáci učí vystupovat se svými prezentacemi – učí se tzv. „eye contact“, jasné artikulaci a jistotě při projevu.

d) *Kompetence sociální a personální*

- Učitel využívá modelových i skutečných situací, kdy záměrně mění pokyny i zavedené postupy při práci. Zároveň žáky učí, jak na nové podněty reagovat a být flexibilní.

- Při práci ve skupině učitel upozorňuje a zejména pozitivně hodnotí individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti žáků. Pomáhá jim využívat je v organizování společné činnosti.
 - Učitel sám řeší konstruktivně a s nadhledem vzniklé konflikty mezi žáky a svým příkladem učí žáky stejnému přístupu.
 - Učitel si váží každého jednotlivého žáka.
- e) *Kompetence občanské*
- Učitel přistupuje k práci zodpovědně, využívá kreativní a inspirační metody. Pro své žáky je svým chováním vzorem.
 - Žáci jsou při psaní kompozic, esejů, při diskuzích a debatách vedeni k tomu, aby se vyjadřovali ke společenskému dění. Učitel je podněcuje k uvědomění svých vlastních práv. Učí je obhajovat svá práva i své názory, ale také názory jiných.
 - Žáci jsou vedeni ke spolupráci uvnitř třídy, k pomoci slabšímu či komukoliv, kdo to potřebuje. Žáci se navzájem respektují, rádi se, oceňují úspěch druhého a při neúspěchu komukoliv vstřícně pomáhají.
- f) *Kompetence k podnikavosti*
- Učitel vytváří prostor pro debatu s žáky, navozuje otázky směřující k budoucí profesi s ohledem na individuální potřeby i možnosti, motivuje žáky k vzájemné diskuzi. Žáci jsou vedeni k prezentaci svých plánů, píší o nich v kompozicích, vytvářejí modelová interview. Žáci mají možnost zvolit si semináře s ohledem na budoucí profesní zaměření.
 - Učitel je osobnostním i odborným vzorem pro žáky. Motivuje žáky k četbě a studiu kvalitní nepovinné literatury, která rozšiřuje jejich oborové znalosti, ale zároveň se tato podílí na rozvoji jejich osobnosti.
 - Učitel využívá kreativní a inspirační metody. Žáci jsou vedeni k práci v týmech, k vzájemnému soutěžení, kdy vítězí lepší nápad a zcela nová myšlenka či postup řešení.
 - Učitel podněcuje žáky k dosažení cíle přiměřenými nároky a podporuje je v jejich snažení. Učitel hodnotí práci žáků a rozбором výsledků napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci a jejím výsledkům.

Očekávaný výstup RVP 1*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
1.1	✓ rozumí frázím a slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se jej bezprostředně dotýkají; rozumí smyslu autentického rozhovoru dvou či více osob na známé téma, pokud je tento pomalejší a zřetelný.	Fonetika	1. Průřezová témata a tematické okruhy: OSV: Sociální komunikace – <i>mé koníčky, mé plány do budoucna – esej.</i> OSV: Seberegulace, organizace dovedností a efektivní řešení problémů – <i>hrané scénky, prezentace své práce</i> OSV: Spolupráce a soutěž – <i>prezentace, referáty</i>
1.2	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení jejich řeči	Pravopis	
1.3	✓ rozumí smyslu kratších autentických textů (např. povídka, recept, článek, blog apod.) které obsahují známou, často užívanou i novou slovní zásobu; nachází informace na internetu	Gramatika a lexikologie: <u>Gramatické struktury:</u>	
1.4	✓ shrne část textu a vybere z něj podstatné informace	<ul style="list-style-type: none"> ◆ otázky ◆ pomocná slovesa ◆ počítatelná a nepočítatelná podstatná jména ◆ přítomný čas prostý a průběhový ◆ minulý čas prostý a průběhový ◆ vyjádření množství ◆ budoucí záměr ◆ stupňování přídavných jmen ◆ dovětky 	
1.5	✓ vyhledá informace z jednoho textu na běžné, konkrétní téma, umí je prezentovat v individuálním projektu a jednoduše vyjádřit svůj názor	<u>Slovní zásoba:</u>	
1.6	✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a příslušné znalosti tvorby slov	<ul style="list-style-type: none"> ◆ dvojjazyčný slovník ◆ stejně znějící slova (homophones) a slova stejně se píšící, ale mající různý význam (homonyma) ◆ přídavná jména, předložky ◆ ustálená slovní spojení ◆ nepravidelná slovesa ◆ slovesné fráze ◆ předpony, přípony 	
1.7	✓ používá dvojjazyčný slovník při práci s neznámým textem; vyhledává, získává a používá informace potřebné pro práci v české a cizojazyčné encyklopedii		

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1.8	✓ čte krátké jednoduché texty a krátké osobní dopisy	♦ synonyma, antonyma	VMEGS: Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě – významné zahraniční university, stipendia na zahraničních universitách – průběžné zprostředkovávání informací studentům – nástěnky, osobní prezentace. 2. Mezipředmětové vztahy: Český jazyk Dějepis Zeměpis Estetická výchova 3. Další aktivity: Individuální i skupinové projekty Soutěže, Olympiáda Beseda se studenty, kteří strávili rok v zahraničí Výstava
1.9	✓ čte srozumitelně a nahlas kratší text za účelem sdělení obsahu či informace, používá metody „skimming“ k vyhledání hlavních myšlenek textu a „scanning“ k vyhledávání detailních informací v textu	♦ idiomy ♦ přísloví	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		<u>Komunikační situace a komunikační funkce jazyka:</u> <u>Poslech:</u>	
2.1	✓ formuluje svůj názor týkající se jednoduchých témat a reprodukuje jednoduchý text srozumitelně se snahou o gramatickou správnost na úrovni probrané slovní zásoby	♦ zaznamenání čteného či slyšeného textu ♦ rozhovory rodilých mluvčích na probírané téma ♦ projevy jednoho mluvčího ♦ písně ♦ dokument či film v původním znění s titulky	
2.2	✓ sestaví a přednese krátký referát s vlastním výběrem tématu	<u>Čtení:</u> ♦ projevy jednotlivých mluvčích ♦ krátké novinové články ♦ texty z časopisu Bridge či Friendship ♦ upoutávka v novinách ♦ krátké beletristické povídky ♦ článek na aktuální téma ♦ inzerát v novinách ♦ jídelní lístek	
2.3	✓ sestaví a přednese delší projev na zadané téma		
2.4	✓ vypracuje text na širokou škálu témat a sdělí svůj postoj		
2.5	✓ popíše své zájmy		
2.6	✓ napíše neformální přání, blahopřání či dopis	<u>Mluvení:</u> ♦ souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, potřeba ♦ libost/nelibost, zájem/nezájem, radost/zklamání ♦ omluva, lítost ♦ rozhovor ♦ „roleplay“ ♦ výměna informací ♦ vyprávění příběhu ♦ plány a ambice ♦ porovnávání informací	
2.7	✓ rozumí obsahově jednodušším informacím na základě probrané slovní zásoby		
2.9	✓ používá dvojjazyčný slovník při práci s neznámým textem; vyhledává, získává a používá informace potřebné pro práci v české encyklopedii		

	<i>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</i>		
	Žák:	<ul style="list-style-type: none"> ◆ prezentace své práce, projektu ◆ zhodnocení celoškolního projektu 	Zahraniční poznávací zájezd
3.1	✓ přednese referát a napíše zamyšlení na jednoduché téma se snahou o gramatickou správnost	<u>Psaní:</u>	
3.2	✓ rozumí čtenému a mluvenému jednoduchému textu a reaguje na něj na úrovni probrané slovní zásoby, komunikuje v běžných situacích	<ul style="list-style-type: none"> ◆ pozdrav, přání, blahopřání, neformální dopis ◆ spojování slov ◆ vyplňování formuláře ◆ popis místa 	
3.3	✓ rozumí jednoduchému mluvenému projevu a ptá se v diskusi v rámci jednoduchých, jemu známých témat a na úrovni probrané zásoby	<u>Reálie anglicky mluvících zemí:</u>	
3.4	✓ plynule a srozumitelně se domluví v jednoduchých běžných situacích	<ul style="list-style-type: none"> ◆ základní charakteristika společnosti a kultury vybrané země ◆ některé významné historické události ◆ krátké povídky významných autorů ◆ národní zvyky 	
3.5	✓ vede konverzaci s rodilým mluvčím na různá zadaná a probraná témata	V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
1.1	✓ rozumí hlavním myšlenkám projevu o běžných tématech; rozumí smyslu autentického ústního projevu na běžné společenské téma, proneseném spisovně a srozumitelně	Fonetika	1. Průřezová témata a tematické okruhy: OSV: Sociální komunikace – referáty, prezentace, debaty. OSV: Seberegulace, organizace dovedností a efektivní řešení problémů – hrané scénky, prezentace vlastní práce. OSV: Spolupráce a soutěž – prezentace, individuální a skupinový projekt.
1.2	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení jejich řeči a snaží se rozpoznat různý styl jejich řeči	Pravopis	
1.3	✓ rozumí obsahu kratšího textu obsahujících neznámou slovní zásobu, nachází informace; částečně identifikuje strukturu textu: úvod, hlavní část a závěr textu	Gramatika a lexikologie	
1.4		Gramatické struktury	
1.5	✓ porovná informace na stejné téma z různých zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> ◆ předpřítomný čas a minulý čas ◆ for, since ◆ have(got) to ◆ must, should, might ◆ časové a podmínkové věty ◆ What if...? ◆ slovesné vazby ◆ infinitiv ◆ trpný rod ◆ 2. podmínková věta ◆ vztažné věty ◆ determinanty (either, both,...) ◆ dovětky 	
1.6	✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, příslušné znalosti tvorby slov a částečně i kontextu	Slovní zásoba:	
1.7	✓ používá dvojjazyčný a výkladový slovník při práci s neznámým textem; vyhledává, získává a používá informace potřebné pro práci v informativní literatuře	<ul style="list-style-type: none"> ◆ přičestí trpné ◆ příslovce ◆ ustálená slovní spojení 	
1.8			

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1.9	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumí textům, obsahujícím známou i nově osvojenou slovní zásobu; rozumí popisům událostí, pocitů a přáním v osobním dopise ✓ čte srozumitelně a nahlas kratší text a delší text potichu za účelem sdělení obsahu či informace, používá metody „skimming“ k vyhledání hlavních myšlenek textu a „scanning“ k vyhledávání detailních informací v textu 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ popis pocitů a situací ◆ frázová slovesa ◆ Internet 	<p>VMEGS: Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě – významné zahraniční university, stipendia na zahraničních universitách – průběžné zprostředkovávání informací studentům – nástěnky, osobní prezentace.</p>
2.1	<p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p>	<p><u>Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka:</u></p>	
	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ formuluje svůj názor týkající se jednoduchých témat a reprodukuje jednoduchý text srozumitelně se snahou o gramatickou správnost na úrovni probrané slovní zásoby 	<p><u>Poslech:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ delší projevy rodilých mluvčích na specifické téma ◆ rozbor písní ◆ povídky a kratší ukázky z beletrie ◆ interview ◆ smyšlený příběh ◆ dokument či film v původním znění s titulky 	<p>MV: Mediální produkty – citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí: referáty na základě zpravodajských sdělení.</p>
2.2		<p><u>Čtení:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ texty z časopisu Bridge či Friendship ◆ interview na odborné téma ◆ informativní článek ◆ popisný článek ◆ novinový příběh ◆ pravdivý příběh k zamyšlení ◆ článek na pozadí historických událostí ◆ nápisy a upozornění na veřejných prostranstvích ◆ povídky a kratší ukázky z beletrie 	<p>2. Mezipředmětové vztahy:</p>
2.3	<ul style="list-style-type: none"> ✓ shrne obsah článku, videa či nahrávky 		<p>Český jazyk Dějepis Zeměpis Estetická výchova</p>
2.4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sestaví a přednese krátký referát na zadané téma a vyjádří své stanovisko 		
2.5	<ul style="list-style-type: none"> ✓ přednese svůj názor na zadané téma 		
2.6	<ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše své zájmy a své okolí 		
2.7	<ul style="list-style-type: none"> ✓ napíše neformální a neformální dopis s jasnou strukturou 	<p><u>Mluvení:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ prosba, možnost, nemožnost, nutnost ◆ překvapení, údiv, obava ◆ emoce ◆ morální postoje ◆ referát o účasti na zájezdu 	
2.8	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumí obsahově jednodušším informacím na základě probrané slovní zásoby 		<p>3. Další aktivity: Dvoudenní soustředění v jazykové agentuře Channel Crossing</p>
2.9	<ul style="list-style-type: none"> ✓ používá probraný jazyk k argumentaci v rámci probraného tématu 		

	<p>✓ používá dvojjazyčný a výkladový slovník při práci s neznámým textem</p>	<p>◆ prezentace vlastní práce</p>	
3.1	<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>Žák:</p>	<p><u>Psaní:</u></p> <p>◆ odpověď, formální a neformální dopis</p> <p>◆ ustálená slovní spojení (kolokace)</p> <p>◆ zaznamenání čteného či slyšeného textu</p>	<p>Individuální i skupinové projekty</p>
3.2	<p>✓ přednese referát s použitím přípravy, napíše úvahu na jednoduché téma – vše se snahou o gramatickou správnost</p>	<p><u>Tematické okruhy:</u></p> <p>◆ vystoupení, soutěže</p>	<p>Soutěže, Olympiáda</p>
3.3	<p>✓ rozumí čtenému a mluvenému jednoduchému textu a reaguje na něj na úrovni probrané slovní zásoby, komunikuje v běžných situacích</p>	<p><u>Reálie anglicky mluvících zemí:</u></p> <p>◆ základní charakteristika společnosti a kultury vybraných zemí</p> <p>◆ některé významné historické události a jejich představitelé</p>	<p>Beseda se studenty, kteří strávili rok v zahraničí</p>
3.4	<p>✓ rozumí jednoduchému mluvenému projevu a ptá se v diskusi v rámci jednoduchých, jemu známých témat a na úrovni probrané zásoby</p>	<p>◆ vybraní literární autoři, jejich díla</p> <p>◆ život a tradice, rodina, národní záliby a výjimečnosti</p> <p>◆ jazykové zvláštnosti a odlišnosti</p>	<p>Výstava</p>
3.5	<p>✓ vyjadřuje se plynně a srozumitelně v jednoduché každodenní konverzaci</p> <p>✓ dokáže zahájit a vést konverzaci s rodilým mluvčím v každodenních situacích, anebo na probrané téma</p>	<p>V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.</p>	<p>Zahraníční poznávací zájezd</p>

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
1.1.	✓ rozumí obsahu projevu rodilých mluvčích na odborné, jemu známé téma; rozumí smyslu a částečně i obsahu rozhlasových a televizních programů, týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s osobním či pracovním zájmem žáka	Fonetika	1. Průřezová témata a tematické okruhy: OSV: Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž – prezentace, referáty, individuální a skupinový projekt. OSV: Seberegulace, organizace dovedností a efektivní řešení problémů – týmový projekt, prezentace své práce. VMEGS: Globalizační a rozvojové procesy – chápání národní a evropské identity – diskuze, referát. VMEGS: Žijeme v Evropě – Evropská Unie, Česká republika v EU
1.2	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení jejich řeči a jejich názory	Pravopis	
1.3	✓ rozumí kratším článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, v nichž autoři zauímají konkrétní postoje a stanoviska, ale i obsahu delšího textu na jemu známé i neznámé téma a částečně identifikuje strukturu textu: úvod, hlavní část a závěr; mnohdy určí hlavní a doplňující informace	Gramatika a lexikologie:	
1.4		Gramatické struktury: <ul style="list-style-type: none"> ◆ předpřítomný čas ◆ minulé perfektum ◆ nepřímá řeč ◆ modální slovesa ◆ slovesné vazby ◆ vyjádření množství ◆ počítatelná a nepočítatelná podstatná jména ◆ determinanty (either, both,...) ◆ dovětky 	
1.5	✓ vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma; umí je jasně a srozumitelně prezentovat ve svém individuálním projektu spolu se svým názorem a stanoviskem	Slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none"> ◆ příslovce ◆ slovní tvary (death, die) ◆ ustálená slovní spojení ◆ slova v kontextu ◆ popisná přídavná jména ◆ předpony, přípony ◆ slova s různým přízvukem ◆ Internet 	
1.6	✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, příslušné znalosti tvorby slov, částečně i kontextu a internacionalismů		

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1.7	✓ používá dvojjazyčný i výkladový slovník, vyhledává, získává a používá informace potřebné pro práci na Internetu a jiných médiích	Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka: <u>Poslech:</u> <ul style="list-style-type: none"> ◆ ukázky z beletrie ◆ písně, identifikace hlavní myšlenky, názoru či pocitů interpreta ◆ projevy jednotlivých mluvčích ◆ konverzace ◆ televizní a rozhlasové zprávy <u>Čtení:</u> <ul style="list-style-type: none"> ◆ z časopisu Bridge či Friendship ◆ odborný článek ◆ reklama ◆ povídky a větší celky beletrie <u>Mluvení:</u> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Zákaz, příkaz ◆ referát o knize ◆ prezentace skupinového projektu ◆ prezentace individuálního projektu <u>Psaní:</u> <ul style="list-style-type: none"> ◆ vypravování, úvaha ◆ zaznamenání čteného či slyšeného textu <u>Tematické okruhy.</u> <ul style="list-style-type: none"> ◆ úřední dopisy ◆ vystoupení, soutěže ◆ reklamní materiály, návody, popis práce, bezpečnost práce 	VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě – významné zahraniční university, stipendia na zahraničních universitách – průběžné zprostředkovávání informací studentům: nástěnky, osobní prezentace EnV: Člověk a životní prostředí a Životní prostředí České republiky – diskuze, eseje MkV: Základní problémy sociokulturních rozdílů, Psychosociální aspekty interkulturality a Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – diskuze, referáty
1.8	✓ přečte adaptované literární dílo o délce 2000 slov s cílem poznat jeho obsah a zaujmout stanovisko a názor na dílo; používá metody „chunk“, tj. čte beletrii nebo její ukázky ve větších celcích		
1.9			
	PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
	Žák:		
2.1	✓ formuluje svůj názor týkající se složitějších témat a reprodukuje náročnější text srozumitelně a spontánně se snahou o gramatickou správnost na úrovni probrané slovní zásoby		
2.2	✓ shrne nejdůležitější body textu či videa k probraným tématům		
2.3	✓ sestaví a přednese souvislý text na zadané téma a vyjádří své stanovisko		
2.4	✓ popíše své zájmy a své okolí a činnosti s nimi související		
2.5			
2.6	✓ napíše formální a neformální žádost a doporučení s jasnou strukturou		
2.7	✓ rozumí obsahově složitějším informacím na základě probrané slovní zásoby a předává je se snahou o gramatickou správnost		

<p>2.8</p> <p>2.9</p>	<p>✓ detailně vysvětlí problém a je schopen detailnímu vysvětlení problémů porozumět</p> <p>✓ používá dvojjazyčný i výkladový slovník, vyhledává, získává a používá informace potřebné pro zpracování neznámého textu</p>	<p><u>Reálie anglicky mluvících zemí:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ jazykové zvláštnosti a odlišnosti ◆ základní charakteristika společnosti a kultury vybraných zemí ◆ některé významné historické události a jejich představitelé ◆ vybraná literární období, jejich autoři a díla ◆ život a tradice, rodina, národní záliby a výjimečnosti ◆ média ◆ aktuální události ◆ autentické materiály (tisk, filmy) 	<p>MV: Mediální produkty a jejich významy – citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí: <i>referáty na základě zpravodajských sdělení.</i></p>
<p>3.1</p>	<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:</p> <p>✓ přednese spontánně referát a napíše úvahu na složitější téma</p>	<p>V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.</p>	<p>2. Mezipředmětové vztahy: Český jazyk Dějepis Zeměpis Estetická výchova</p>
<p>3.2</p>	<p>✓ rozumí čtenému a mluvenému složitějšímu textu a reaguje na něj na úrovni probrané slovní zásoby, komunikuje v běžných situacích</p>		<p>3. Další aktivity: Individuální i skupinové projekty</p>
<p>3.3</p> <p>3.4</p>	<p>✓ rozumí plynulejšímu mluvenému projevu a ptá se v diskuzi v rámci běžných témat a na úrovni probrané zásoby</p>		<p>Soutěže, Olympiáda</p>
<p>3.5</p>	<p>✓ plynule a srozumitelně vede konverzaci s rodilým mluvčím</p>		<p>Beseda se studenty, kteří strávili rok v zahraničí</p> <p>Výstava</p> <p>Zahraníční poznávací zájezd</p>

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
1.1	✓ rozumí obsahu a hlavním myšlenkám rozhovoru rodilých mluvčích či autentickému přednesu – přednášce, přednesu televizních zpráv - jedné osoby na aktuální téma	Fonetika	1. Průřezová témata a tematické okruhy: OSV: Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž – prezentace, referáty, individuální a skupinový projekt. OSV: Seberegulace, organizace dovedností a efektivní řešení problémů – týmový projekt, prezentace své práce. VMEGS: Globalizační a rozvojové procesy – chápání národní a evropské identity – diskuze, referát. VMEGS: Žijeme v Evropě – Evropská Unie, Česká republika v EU
1.2	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje jejich různý styl a citové zabarvení, názory a stanoviska	Pravopis	
1.3	✓ rozumí obsahu jakéhokoliv textu a identifikuje strukturu textu: úvod, zápletka, vyvrcholení, rozuzlení a závěr; rozliší hlavní a doplňující informace	Gramatika a lexikologie:	
1.4		<u>Gramatické struktury:</u>	
1.5	✓ vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma; umí je jasně a srozumitelně prezentovat ve skupinovém projektu spolu se svým názorem a stanoviskem	<ul style="list-style-type: none"> ◆ všechny časy ◆ vztažné věty ◆ časové a podmínkové věty ◆ časové výrazy ◆ modální slovesa ◆ nepřímé otázky ◆ nepřímá řeč ◆ vyjádření množství ◆ zápor (I don't think.) ◆ vyjádření přítomného a minulého zvyku ◆ hypotéza (If only, I wish) ◆ dovětky 	
1.6	✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů	<u>Slovní zásoba:</u>	
1.7	✓ používá při práci s neznámým textem kombinaci různých slovníků; vyhledává, získává a používá informace potřebné pro anotaci	<ul style="list-style-type: none"> ◆ slovní spojení (kolokace) ◆ synonyma, antonyma ◆ synonyma v kontextu ◆ často užívaná slovesa (hot verbs) ◆ předpony, přípony 	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1.8	✓ přečte knihu v originále v rozsahu 3000 slov s cílem poznat její obsah a zaujmout stanovisko a názor na dílo; používá metodu „chunk“, tj. čte beletrii nebo její ukázky ve větších celcích	<ul style="list-style-type: none"> ◆ zesilování vět (absolutely) ◆ idiomy ◆ stejně znějící slova (homophones) a slova stejně se píšící, ale mající různý význam (homonyma) ◆ Internet 	<p>VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě – významné zahraniční university, stipendia na zahraničních universitách – průběžné zprostředkovávání informací studentům – nástěnky, osobní prezentace</p> <p>EnV: Člověk a životní prostředí a Životní prostředí České republiky – diskuze, eseje</p> <p>MkV: Základní problémy sociokulturních rozdílů, Psychosociální aspekty interkulturality a Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – diskuze, referáty</p>
1.9	✓ rozumí článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, v nichž autoři zauímají konkrétní postoje a stanoviska; rozumí textům současné prózy	<p>Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka:</p> <p><u>Poslech:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ ukázky z beletrie ◆ televizní a rozhlasové zprávy 	
2.1	<p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ formuluje svůj názor týkající se složitějších témat a reprodukuje náročnější text srozumitelně, spontánně, plynule a gramaticky správně 	<p><u>Čtení:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ z časopisu Bridge či Friendship ◆ noviny ◆ odborný článek ◆ návod na obsluhu přístroje ◆ povídky ◆ kniha v originále v rozsahu 3000 slov ◆ Internet 	
2.2	✓ reprodukuje složitější autentický text či nahrávku		
2.3	✓ sestaví a přednese souvislý text na různorodá témata a vyjádří své stanovisko		
2.4			
2.5	✓ podrobně popíše své zájmy a své okolí a činnosti s nimi související	<p><u>Mluvení:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach 	
2.6	✓ logicky a jasně strukturuje formální a neformální projev různých slohových stylů	<p><u>Psaní:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ žádost, inzerát, strukturovaný životopis ◆ esej, podrobný popis, odborný popis 	
2.7	✓ rozumí obsahově složitějším informacím na základě bohaté slovní zásoby a gramaticky správně je předává	<p><u>Tematické okruhy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ školství v zemích studovaného jazyka ◆ společenské vztahy, blízcí lidé, spolupracovníci 	
2.8			
2.9	✓ používá při práci s neznámým textem kombinaci výkladových a odborných slovníků		

	<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: ✓ mluví spontánně a gramaticky správně, vyjádří a obhájí své názory</p> <p>3.1 ✓ rozumí čtenému a mluvenému složitějšímu textu a reaguje na něj adekvátně a gramaticky správně, komunikuje plynule a foneticky správně v méně běžných i odborných situacích</p> <p>3.2</p> <p>3.3</p> <p>3.4 ✓ zahájí, vede a zakončí dialog s rodilým mluvčím a zapojí se do diskuze týkající se odbornějších témat</p> <p>3.5</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ příroda, životní prostředí, globální problémy, věda a technika, pokrok <p><u>Reálie anglicky mluvících zemí:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ politické a ekonomické postavení ve světě ◆ základní charakteristika společnosti a kultury vybraných zemí ◆ některé významné historické události a jejich představitelé ◆ vybraná literární období, jejich autoři a díla ◆ média ◆ aktuální události ◆ autentické materiály (tisk, filmy, rozhlas) ◆ věda, technika, sport, umění, díla, úspěchy – významné osobnosti <p>V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.</p>	<p>MV: Mediální produkty a jejich významy – citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí: <i>referáty na základě zpravodajských sdělení, rozlišení prostředků komunikace a forem zpravodajských sdělení (dokument, seriál, ...) mediálních sdělení.</i></p> <p>2. Mezipředmětové vztahy: Český jazyk Dějepis Zeměpis Estetická výchova</p> <p>3. Další aktivity: Individuální i skupinové projekty</p> <p>Soutěže, Olympiáda, Výstava</p> <p>Beseda se studenty, kteří strávili rok v zahraničí</p> <p>Zahraniční poznávací zájezd</p>
--	--	---	--

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu anglický jazyk

1. RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 1.1. porozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma
- 1.2. rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích
- 1.3. porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma
- 1.4. identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace
- 1.5. vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi
- 1.6. odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů
- 1.7. využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média
- 1.8. čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce
- 1.9. užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení

2. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 2.1. formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule
- 2.2. volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu
- 2.3. přednese souvislý projev na zadané téma
- 2.4. sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko
- 2.5. podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- 2.6. logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů
- 2.7. s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace
- 2.8. používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit
- 2.9. využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma

3. INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 3.1. vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou
- 3.2. mluví spontánně a gramaticky správně v delším a složitějším projevu bez většího zaváhání a hledání slov
- 3.3. reaguje adekvátně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů

- 3.4. komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích
- 3.5. při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů

Vyučovací předmět:

Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Francouzský jazyk je vyučovací předmět, který spadá do vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ a reprezentuje vzdělávací obor „Další cizí jazyk“. Vyučuje se od prvního ročníku čtyřletého gymnázia.

Cílem výuky francouzského jazyka je postupné osvojování a zvládnutí francouzštiny jako prostředku dorozumění.

Získané jazykové znalosti a komunikační dovednosti, stejně jako základní informace o reáliích, pomáhají žákovi snižovat jazykové bariéry a překonávat předsudky, přispívají ke zvýšení mobility žáka v jeho osobním životě, v dalším studiu i budoucím pracovním uplatnění. Rozšiřují žákův obzor vědomostí, neboť usnadňují přístup k informacím a doplňují jejich škálu. Umožňují poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice. Vytváří tak podmínky pro vzájemné mezinárodní porozumění a toleranci.

V prvním roce výuky zohledňujeme možné rozdíly v úrovni žáků přicházejících ze základních škol. Provádíme proto opakování a shrnutí učiva tak, aby po prvním ročníku dosáhli žáci úrovně A1 „Společného evropského referenčního rámce pro jazyky“. V dalších ročnících čtyřletého studia žáci dosáhnou jazykových znalostí a komunikačních dovedností úrovně A2 a B1. Zájemci si mohou ve 2.ročníku zvolit francouzskou konverzaci a ve 3. a 4. ročníku seminář z francouzského jazyka, který je mimo jiné zaměřen na přípravu na mezinárodní zkoušky DELF.

Hodinová dotace pro francouzský jazyk je následující:

1. ročník – 4 hodiny týdně
2. ročník – 4 hodiny týdně
3. ročník – 3 hodiny týdně
4. ročník – 3 hodiny týdně

Třída je rozdělena přibližně na polovinu podle zvoleného dalšího cizího jazyka.

Vyučuje se v prostorách běžných učeben, vybavených většinou audiovizuální technikou. Některé hodiny mohou probíhat v internetové učebně.

Pro zvýšení motivace k učení a pro možnost přímého seznámení s realitami organizujeme poznávací zájezdy do frankofonních zemí a navazujeme kontakty se zahraničními školami.

Do výuky jsou zařazena následující průřezová témata (PT): Osobnostní a sociální výchova (dále jen OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Multikulturní výchova (MkV), Environmentální výchova (EV), Mediální výchova (MV)

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- učitel vede žáky k odpovědnosti za své vzdělávání, seznamuje je s cíli, ke kterým bude výuka směřovat, tak aby mohli sami organizovat svoji učební činnost a následně ji posoudit
- systém užívaných učebnic obsahuje sešity, v nichž si žák sám vede přehled o dosažených znalostech z gramatiky i slovní zásoby, žáci se tak učí sebereflexi a připravují se na uplatnění jazykových znalostí v dalším studiu i zaměstnání
- učitel vede žáky k využívání všech zdrojů informací, dává mu prostor zpracovávat informace z literatury i všech médií
- učitel využívá všech možností pro motivaci žáka k dalšímu učení a poznávání, při hodnocení vychází z pozitivních prvků žákových schopností

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel využívá mezinárodní jazykové učebnice, jejichž součástí jsou problémové úlohy a cvičení podporující logické myšlení
- učitel vede žáka k samostatnému rozpoznání některých jazykových jevů a gramatických pravidel
- žák je podporován, aby využíval své znalosti z jiných jazyků porovnáváním některých výrazů nutných pro porozumění
- v hodinách jsou zadávány úkoly pro skupinovou práci a rozvoj tvořivého myšlení
- učitel zadává žákům i časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají znalostí z jiných předmětů a znalostí práce s počítačem

c) Kompetence komunikativní

- používané učebnice jsou založeny na komunikativní metodě, která umožňuje používat dialogy v různých situacích běžného života již od úrovně začátečnicků
- při exkurzích či zájezdech dostávají žáci komunikativní úlohy
- učitel předává žákům informace, jak mohou rozšířit své komunikační schopnosti mimo školu, doporučuje návštěvu filmu v původním znění, přednášek či besed s rodilými mluvčími
- učitel podněcuje diskusi při konverzačních hodinách
- žáci se účastní konverzačních soutěží, ze školních kol postupují do krajských, pořádaných MŠMT
- učitel podporuje korespondenci se žáky zahraničních škol
- učitel vede žáka k samostatnému projevu před třídou zadáváním přednesu referátu či literárního útvaru

d) *Kompetence sociální a personální*

- žák je veden ke spolupráci zadáváním skupinové práce v hodinách, zároveň k toleranci, schopnosti přijímat názory druhých žáků a obhajovat svoje
- učitel dává ve výuce prostor k hodnocení skupin mezi sebou i sebehodnocení v rámci skupiny
- učitel podporuje vzájemnou pomoc žáků, žáci zdatnější v jazyce mají možnost vysvětlit učivo slabším

e) *Kompetence občanské*

- učitel vede žáky k otevřenosti a upřímnosti, dává jim prostor k otázkám i připomínkám
- při hodnocení skupinové práce vede žáky k úctě k práci druhých, ale i k sebeúctě
- na základě článků v učebnici, časopisu či novinách týkajících se sociálních, kulturních či ekologických otázek zadává úkoly k zamyšlení a podněcuje žáky k zaujetí vlastního postoje
- vede žáky ke sledování aktuálních informací doma i v zahraničí, k jejich prezentaci před spolužáky a využívá jejich znalostí při diskusi

f) *Kompetence k podnikavosti*

- učitel pobízí žáky k mimoškolním aktivitám, může být jedním ze zdrojů informací, a vítá další inspirace v této oblasti ze strany žáka; nabízí se například možnost účastnit se mezinárodních dobrovolných prací, kdy žák při přihlašování (i dále) musí uplatnit vlastní iniciativu
- kvalitním prověřením dosažených znalostí jsou jistě mezinárodní zkoušky DELF – motivace žáka, pocit úspěchu, kritické zhodnocení dosavadních dovedností v případě selhání, překonání neúspěchu
- žák ví o možnostech specializovaných stáží na vysokých školách ve frankofonních zemích, uvědomuje si, že „šťěstí přeje připraveným“
- žák se zodpovědně rozhoduje o dalším studiu a společenském uplatnění

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
<p>1.2</p> <p>1.3</p> <p>1.4</p> <p>1.5</p> <p>1.6</p>	<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpozná téma jednoduchého textu a vyhledá potřebnou informaci ✓ rozliší v krátkém dialogu jednotlivé mluvčí, odhadne jejich vzájemný vztah a citové zabarvení promluvy ✓ odvodí pravděpodobný význam nových slov na základě předchozích zkušeností z jiných jazyků ✓ čte nahlas a foneticky správně jednoduché dialogy a krátké texty ✓ používá překladový slovník při čtení neznámých textů 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Fonetická pravidla, hl. rysy zvukové podoby francouzštiny ◆ Abeceda, hláskování ◆ Četba krátkých informačních textů ◆ Četba vzkazů, dopisů, pozvánek ◆ Poslech nahrávek krátkých rozhovorů rodilých mluvčích ◆ <u>Tematické okruhy</u> <ul style="list-style-type: none"> základní zdvořilostní obraty významné svátky kulturní bohatství doprava nákupy způsob stravování orientace ve městě bydlení ◆ <u>Gramatické učivo:</u> <ul style="list-style-type: none"> Podstatná a přídavná jména, jejich rody, plurál, shoda jmen v rodě a čísle Členy určité a neurčité, člen dělivý, předložka <i>de</i> po záporu a výrazech množství, stažení členu určitého s předložkou <i>à</i> a <i>de</i> Pravidelná slovesa typu <i>parler, finir, attendre</i> Nepřavidelná slovesa: <i>être, avoir, prendre, faire, aller, venir, partir, sortir, lire, écrire, dire, savoir, vouloir, pouvoir, boire</i> a jejich složeniny, slovesný zápor Zvratná slovesa a jejich zápor 	<p>OSV: Sociální komunikace – Skupinové řešení úkolů Dialogy</p> <p>VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě – Seznámení s možností studijních pobytů a stipendií ve Francii</p> <p>Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

		<p>Zájmena osobní Zájmena přivlastňovací nesamostatná, tázací zájmena Zájmeno y ve významu tam Číslovky základní 1 – 1 000 000 Některé předložky místa a času Slovesné časy: <i>présent, présent du moment, passé composé, futur proche</i> Různé typy tvoření otázek, rozlišení podle stylu mluvěcího</p>	
	<p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:</p> <p>2.1 ✓ stručně a jednoduchými větami reprodukuje krátký přečtený text nebo obsah vyslechnutého krátkého rozhovoru</p> <p>2.2 ✓ formuluje ústně svůj dotaz či přání, přijme a odmítne nabízený návrh</p> <p>2.3 ✓ sestaví ústně i písemně jednoduché sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní osobní údaje do formuláře</p> <p>2.4 ✓ jednoduše popíše své okolí</p> <p>2.5 ✓ písemně a gramaticky správně tvoří jednoduché věty a logicky je řadí do souvislého textu</p> <p>2.7 ✓ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Zdravení, oslovení, představování se a představování dalších osob ◆ Získávání informací o dalších osobách, jejich povolání, národnosti, věku, popis osob ◆ Komunikace ve školním prostředí, školní potřeby ◆ Popis programu dne, rozvrh hodin ◆ Psaní pozvánky, blahopřání, krátkého vzkazu elektronickou poštou, datum a přesný čas ◆ Písemné odpovědi na pozvání nebo krátké vzkazy ◆ Přijetí či odmítnutí návrhu ◆ Popis bytu, pokoje, učebny ◆ Popis vlastní rodiny, rodinné vztahy 	
	<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:</p> <p>3.2 ✓ reaguje na nabídku či dotaz v běžné životní situaci</p> <p>3.3 ✓ zapojí se do jednoduchého rozhovoru</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Reakce na položenou otázku o osobních údajích ◆ Telefonický rozhovor ◆ Domluva schůzky, užívání časových údajů <p>V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.</p>	

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
1.1	✓ rozpozná hlavní myšlenky autentického ústního projevu proneseného spisovně a srozumitelně, na předem známé běžné téma	♦ Poslech s porozuměním na témata: předpověď počasí, rezervace pokoje, vstupenky, jízdenky, objednávka v restauraci, jednoduché nákupy	OSV: Sociální komunikace – Skupinové řešení úkolů Soutěž v konverzaci
1.2	✓ porozumí výstavbě jednoduchého textu a rozliší hlavní informace	♦ Četba inzerátů a informačních letáků	VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě a Žijeme v Evropě – Exkurze do mediatéky ve fr. institutu – seznámení s možnostmi dalšího sebevzdělávání a přístupu k informacím Zahraniční poznávací zájezd - uvědomění rozdílů a podobností v kultuře Francie a ČR Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
1.3	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení jejich řeči a snaží se rozpoznat různý styl jejich řeči	♦ Porozumění zákazům, příkazům a doporučením	
1.4	✓ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu nebo na základě předchozích zkušeností	♦ Četba kuchařských receptů	
1.5	✓ čte jednoduché krátké texty potichu nebo nahlas foneticky správně	♦ <u>Tematické okruhy:</u> části těla, zdraví a nemoc móda, odívání nákupní možnosti stravování, gastronomie zeměpis Francie, Paříž frankofonní země v Evropě škola	
1.6	✓ používá překladový slovník při čtení neznámých textů	♦ <u>Gramatické učivo:</u> Nepravidelná slovesa connaître, croire, voir, devoir, ouvrir, mettre, plaire, interdire, suivre, vivre, dormir Pravopisné odchylky sloves zakončených -ger, -cer, -yer Zájmena v předmětu přímém a nepřímém Ukazovací zájmena samostatná i nesamostatná Tázací zájmena samostatná Zájmena en a y; zájmena tout, tous, toute, toutes Nepravidelná přídavná jména Stupňování příd. jmen a některých příslovcí	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

		<p>Řadové číslovky Výrazy množství a srovnávací výrazy plus, moins, autant, aussi Slovesné časy : <i>imparfait</i> a jeho užití, <i>futur simple</i> Rozkazovací způsob u všech typů sloves Podmínková souvětí</p>	
	<p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:</p> <p>2.1 ✓ jednoduchým způsobem reprodukuje přečtený text nebo obsah vyslechnuté konverzace kratšího rozsahu</p> <p>2.2 ✓ formuluje ústně svůj dotaz, požadavek, vyjádří jednoduše svůj názor</p> <p>2.3 ✓ sestaví písemně souvislé vyprávění kratšího rozsahu o události nebo osobním zážitku v minulosti</p> <p>2.4 ✓ jednoduše popíše své okolí a své zájmy a činnosti</p> <p>2.6 ✓ písemně odpoví na otázky týkající se hlavních myšlenek obsahu přečteného textu na probírané téma</p> <p>2.7 ✓ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na běžné téma</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Popis počasí ◆ Rezervace pokoje, vstupenky, jízdenky ◆ Objednávka v restauraci ◆ Jednoduché nákupy ◆ Popis oblečení ◆ Dát radu či doporučení ◆ Sestavit inzerát ◆ Vyprávění události v minulém čase ústně i písemně ◆ Vyjádřit svůj názor, podpořit jej argumenty ◆ Intonace v různých typech vět 	
	<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:</p> <p>3.1 ✓ vyjádří s předchozí přípravou ústně i písemně svůj názor na známé téma</p> <p>3.2 ✓ reaguje adekvátně v situacích, se kterými se již setkal při výuce, usiluje o gramatickou správnost</p> <p>3.3 ✓ při komunikaci usiluje o fonetickou správnost a snaží se používat některé osvojené výrazy a slovní spojení</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Sestavení dopisu a odpovědi na dopis ◆ Rozhovory na témata: počasí, rezervace pokoje, vstupenky, jízdenky, objednávka v restauraci, jednoduché nákupy, orientace ◆ Rady a recepty ◆ Jednoduché vyjádření souhlasu či nesouhlasu s názorem v diskusi <p>V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.</p>	

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
1.1	✓ rozumí hlavním myšlenkám ústního projevu pronesenému spisovně a srozumitelně, na předem známé běžné téma	♦ Poslech s porozuměním na témata: setkávání a schůzky za různými účely, seznamování a představování osob, interview, návštěva divadla a kina, zhodnocení představení, kritika	OSV: Sociální komunikace a: Spolupráce a soutěž – Skupinové řešení úkolů Skupinový projekt Soutěž v konverzaci VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě a Žijeme v Evropě – Zahraniční poznávací zájezd - porovnávání rozdílů a podobností v kultuře Francie a ČR Poznávání systému školství ve Francii (viz reálie). MkV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
1.2	✓ porozumí výstavbě jednoduchého textu a rozliší hlavní informace	♦ Četba inzerátů, informačních letáků a kulturního programu, novinových článků, výsledků průzkumů	
1.3	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení jejich řeči a rozpozná různý styl jejich řeči	♦ Porozumění některým zkratkám a užívání zkratkových slov ve francouzštině	
1.4	✓ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu nebo na základě již osvojené slovní zásoby	♦ <u>Tematické okruhy:</u> rytmus roku, události a svátky ve Francii vzdělávání a systém školství, CV francouzské divadlo a film, festivaly média a reklama	
1.5	✓ čte krátké i středně dlouhé texty s porozuměním hlavních myšlenek a postojů autora, seznamuje se s různými technikami čtení	♦ porovnávání uvedených reálií Francie s ČR frankofonie volnočasové aktivity	
1.6	✓ používá překladový slovník při čtení neznámých textů a orientuje se ve výkladovém slovníku, vyhledává synonyma	♦ <u>Gramatické učivo:</u> Nepravidelná slovesa Podmiňovací způsob přítomný Plus-que-parfait a jeho užívání, shrnutí minulých časů Podmínkové věty Přímá a nepřímá řeč <i>Subjonctif</i> - tvary u všech typů sloves a jeho užívání, výrazy vyžadující užívání <i>subjonctivu</i> Vztažná zájmena a vztažné věty Příslovce – jejich tvoření a stupňování	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

		Zdůraznění větných členů Neurčitá a záporná zájmena Trpný rod	
	PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
2.1	✓ srozumitelně reprodukuje přečtený text nebo obsah vyslechnuté konverzace po opakovaném poslechu	◆ Ústní i písemné vyprávění s použitím vhodných minulých časů	MV: Média a mediální produkce a Mediální produkty a jejich významy – Seznamování s hlavními typy francouzských médií (viz obsah učiva - reálie) Možnosti využití internetu při studiu cizích jazyků Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
2.2	✓ formuluje ústně svůj dotaz, požadavek, vyjádří svůj názor	◆ Sestavování podrobnějšího popisu osoby, postavy	
2.3	✓ sestaví písemně souvislý text na jednoduché téma s předem připravenou slovní zásobou	◆ Napsání vzkazu, dopisu, e-mailu	
2.4	✓ jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	◆ Psaní životopisu a odpovědi na inzerát či nabídku zaměstnání	
2.5	✓ usiluje o logickou strukturu svého písemného projevu	◆ Vyjádření názoru na kulturní představení, nadšení či zklamání	
2.6	✓ ústně i písemně sdělí hlavní myšlenky obsahu přečteného textu na probírané téma	◆ Vyjádření vlastního přání, pocitů, potřeb, obav, nejistoty	
2.7	✓ využívá překladové i výkladové slovníky při zpracování písemného projevu na běžné téma, využívá encyklopedií a internetu při zpracování kratšího referátu	◆ Formulace hypotetických vět, vyjádření domněnky ◆ Získávání informací, tvoření doplňovacích otázek ◆ Porovnávání faktů, shrnutí informací z ankety ◆ Třídění novinových článků podle obsahu do rubrik, tvoření nadpisů k článkům ◆ Shrnutí obsahu článku na základě pomocných otázek, sestavení resumé ◆ Sestavení referátu na zadané téma, samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů ◆ Formulace svých osobních plánů a cílů	
	INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
3.1	✓ vysvětlí ústně i písemně své názory a stanoviska na známé všeobecné téma, usiluje o gramatickou správnost	◆ Představování sebe i jiných osob, seznamování se, vyžádání podrobných informací	
3.2	✓ reaguje adekvátně v běžných situacích, užívá procvičené frazeologické obraty	◆ Sestavení odpovědi na dopis, nabídku zaměstnání ◆ Telefonický rozhovor za účelem získání dalších informací	

3.3	✓ komunikuje foneticky správně, snaží se používat některé osvojené gramatické prostředky	<p>◆ Jednoduchá diskuse vedená učitelem na témata probíraná v učivu reálií</p> <p>V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.</p>	
-----	--	--	--

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
<p>1.1 ✓</p> <p>1.2 ✓</p> <p>1.3 ✓</p> <p>1.4 ✓</p> <p>1.5 ✓</p> <p>1.6 ✓</p>	<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>Žák:</p> <p>✓ rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma</p> <p>✓ identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace</p> <p>✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy</p> <p>✓ odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a z kontextu</p> <p>✓ užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení</p> <p>✓ využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Poslech s porozuměním na témata: zájmy a záliby, sport a zdraví, stravování, ekologie ◆ Četba článků o ekologii ◆ Seznámení s ukázkami literárních textů ◆ <u>Tematické okruhy:</u> ekologické problémy, ochrana životního prostředí muzea a galerie, francouzské výtvarné umění divadlo, film, hudba slavné osobnosti Francie a České republiky problémy současného světa médiá ◆ <u>Gramatické učivo:</u> Další užití zájmen <i>en</i> a <i>y</i> a jejich kombinace <i>Participe présent</i> a <i>gérondif</i>, přídavná jména slovesná Přímá a nepřímá otázka, časová souslednost Zájmena přivlastňovací samostatná Neosobní větné konstrukce Věty účelové, účelové spojky Věty příčinné a důsledkové, odporovací, přípustkové a užívané spojky Užití subjunctivu ve všech typech probraných souvětí Vztažné věty a druhy vztažných zájmen Infinitivní vazby a infinitiv passé 	<p>OSV: Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž – Skupinový projekt, diskuse</p> <p>VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě a Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – Seznámení s možnostmi studia v zahraničí Návštěva veletrhu vzdělávání Seznámení s názvy a zkratkami světových humanitárních organizací.</p> <p>EnV: Člověk a životní prostředí a Životní prostředí ČR – Rozbor textů s ekologickou tematikou</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

		Tvoření a odvozování slov Podmiňovací způsob minulý, podmínkové věty Souslednost časová	
	PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
2.1	✓ srozumitelně reprodukuje přečtený text nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma	◆ Vyprávění o osobních zájmech a zkušenostech ◆ Podání informace o sportovní události ◆ Vysvětlení svých plánů a cílů, zdůvodnění jednání ◆ Vytváření hypotézy o příčině a rozuzlení události ◆ Vysvětlení faktu na základě četby článku ◆ Vyjádření domněnky a názoru ◆ Stručný obsah literárního díla ◆ Přednesení referátu na předem zadané téma z oblasti reálií ◆ Vyjádření názoru na základě přečtených článků o problémech dopingu, o ekologii, o způsobu stravování ◆ Písemná úvaha na zvolené téma ◆ Zpracování stručného obsahu článku písemnou i ústní formou ◆ Popis své rodiny, programu dne a způsobu bydlení	Projekty zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě
2.2	✓ formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně		
2.3	✓ sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako literární sled myšlenek		
2.4	✓ jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související		
2.5	✓ logicky a jasně strukturuje písemný projev, formální i neformální text na běžné téma		
2.6	✓ shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace		
2.7	✓ využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma		
	INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
3.1	✓ vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu týkajícím se známých a všeobecných témat	◆ Diskuse na základě přečtených článků o problémech dopingu, o ekologii, o způsobu stravování ◆ Tvoření doplňovacích otázek pro získávání dalších informací ◆ Konverzace v různých simulovaných situacích ◆ Obhájení svého stanoviska s využitím příčinných a účelových vět	
3.2	✓ reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích s užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů		
3.3	✓ komunikuje plynule a foneticky správně, používá osvojené gramatické prostředky		
3.4	✓ komunikuje s rodilými mluvčími na běžné a známé téma	V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu francouzský jazyk

1. RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 1.1. rozumí hlavními myšlenkami autentického ústního projevu na běžné a známé téma
- 1.2. identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace
- 1.3. rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy
- 1.4. odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a z kontextu
- 1.5. užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení
- 1.6. využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů

2. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 2.1. srozumitelně reprodukuje přečtený text nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžné téma
- 2.2. formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně
- 2.3. sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako literární sled myšlenek
- 2.4. jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- 2.5. logicky a jasně strukturuje písemný projev, formální i neformální text na běžné téma
- 2.6. shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- 2.7. využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma

3. INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 3.1. vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu týkajícím se známých a všeobecných témat
- 3.2. reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích s užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- 3.3. komunikuje plynule a foneticky správně používá osvojené gramatické prostředky
- 3.4. komunikuje s rodilými mluvčími na běžné a známé téma

Vyučovací předmět:

Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Německý jazyk zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a části průřezových témat „Osobnostní a sociální výchova“, „Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“, „Multikulturní výchova“, „Mediální výchova“ a „Environmentální výchova“.

Cílem výuky německého jazyka je osvojení a postupné zvládnutí němčiny jako prostředku dorozumění v běžných situacích v úzkém kontextu s praktickým životem. Získané znalosti a dovednosti žákovi pomáhají odbourávat jazykové bariéry, poznávat odlišný způsob života a odlišné kulturní tradice v německy mluvících zemích. Usnadňují mu práci při získávání informací a rozšiřují možnosti navazování osobních kontaktů. Přispívají ke vzájemnému porozumění, toleranci a spolupráci subjektů na mezinárodní úrovni a případného sebeuplatnění v zahraničí.

Vzdělávací program předmětu Německý jazyk zohledňuje v prvním ročníku možné rozdíly vstupní úrovně žáků přicházejících ze základních škol. Provádíme proto opakování a shrnutí učiva tak, aby po prvním ročníku dosáhli žáci úrovně A1 podle „Společného evropského referenčního rámce pro jazyky“. V dalších ročnících čtyřletého studia žáci dosáhnou jazykových znalostí a komunikačních dovedností úrovně A2 a B1. Při zařazení volitelného předmětu „Seminář z německého jazyka“ mají žáci možnost být připraveni na státní a profilovou maturitní zkoušku a na mezinárodně platnou zkoušku Goethe-Zertifikat B1.

Předmět **Německý jazyk** se vyučuje ve všech čtyřech ročnících s následující týdenní hodinovou dotací:

1. ročník - 4 vyučovací hodiny
2. ročník - 4 vyučovací hodiny
3. ročník - 3 vyučovací hodiny
4. ročník - 3 vyučovací hodiny

Výuka probíhá v běžných učebnách vybavených audiovizuální technikou a v učebně informatiky vybavené počítači.

Ve 3. a 4. ročníku si mohou žáci zvolit „Seminář z německého jazyka“.

Pro další poznání života v německy mluvících zemích a pro zvýšení motivace k učení a organizujeme pro žáky napříč třídami a podle aktuální situace zahraniční poznávací zájezdy a exkurze s návštěvou v zahraniční škole. Pravidelně nabízíme besedy, výstavy, soutěže a olympiádu v německém jazyce.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

- Žáci jsou vedeni k pravidelné přípravě na vyučování formou vypracovávání domácích úkolů, samostatného opakování probrané látky s užitím vlastních zápisů probrané gramatiky a pravidelně vedeného slovníčku.
- Prací se slovníky, knihami, časopisy, webovými stránkami a vzdělávacími aplikacemi je žák veden k využívání různých informačních zdrojů.
- Organizováním zahraničních zájezdů, účastí na jazykových soutěžích a sledováním dokumentů a filmů v původním znění s titulky je žák motivován k uplatňování a zdokonalování svých jazykových dovedností.
- Četbou textů a sledováním videí v němčině je žák povzbuzován k rozšiřování své již osvojené slovní zásoby.
- Na základě hodnocení ze strany učitele a spolužáků dle zadaných kritérií žák kriticky vyhodnocuje vlastní dosažené výsledky v učení a práci.

b) *Kompetence k řešení problémů*

- Neznámé výrazy odvozuje žák z kontextu na základě již osvojené slovní zásoby, logických úvah a zkušenosti s jinými jazyky.
- Získané informace a podklady pro argumentaci svých tvrzení si ověřuje na webových stránkách, v tisku a literatuře německy mluvících zemí.
- Formou interaktivních her ve dvojicích či skupinách se v hodinách němčiny simulují běžné reálné situace, např. orientace ve městě, rezervace ubytování, koupě jízdenky / letenky, objednávka v restauraci atd., při jejichž řešení žák kladením otázek a odpověďmi využívá získané znalosti.

c) *Kompetence komunikativní*

- Komunikativní schopnosti žáka jsou rozvíjeny především interaktivní formou výuky
- Ke komunikaci v němčině je žák veden při dialogu s učitelem a při skupinové práci dle zadaných úkolů se svými spolužáky
- Žák je veden k nácviku prezentačních technik při přednesu referátu před skupinou a v rámci diskuse se učí obhajovat své stanovisko
- Komunikativní kompetence jsou rozvíjeny v rámci mezinárodního partnerství škol, při přípravě exkurzí, výměnných pobytů a v rámci zahraničních poznávacích zájezdů. Při setkání s rodilými mluvčími jsou žáci vybízeni k aktivní komunikaci v němčině.

d) *Kompetence sociální a personální*

- Při práci ve skupinách jsou žáci vedeni k dělbě práce a k uplatňování svých individuálních dovedností ve prospěch společného úkolu. Tím si osvojují základy týmové práce.
- Zařazováním různých metod práce a různých typů úkolů učitel rozvíjí schopnost žáků reagovat na nové podněty a být flexibilní.
- V rámci skupinových projektů a prezentací prací svých spolužáků vede učitel žáky nejen ke konstruktivní kritice práce druhých, nýbrž i ke konstruktivnímu řešení případných vzniklých konfliktů a k toleranci odlišných názorů, a to především vlastním příkladem.

e) *Kompetence občanské*

- Ve výuce učitel pravidelně vybízí žáky k upřímnosti, otevřenosti a toleranci případných chyb druhých, a to především vlastním příkladem.
- Žáci jsou vedeni k vyjadřování vlastního názoru ke společenskému dění při psaní slohových prací či diskusích o něm. Učitel je podněcuje k uvědomování si vlastních práv a učí je obhajovat svá práva, ale i práva jiných.
- Formou zahraničních zájezdů, besed s rodilými mluvčími, sledováním filmů z produkce německy mluvících zemí v původním znění s titulky a seznamováním se s díly autorů z německy mluvících zemí je žák veden ke vnímání kulturních, etických a duchovních hodnot lidí z jiného jazykového prostředí.

f) *Kompetence k podnikavosti*

- Žáci rozvíjí podnikavost při zpracování konkrétních projektů – např. organizace exkurze, výměnného pobytu, školního projektu (zajištění a úprava místnosti, časový rozvrh, moderování akce, organizace poroty a hodnocení) nebo prezentaci svého města apod. přímo ve výuce.
- Žáci se podílejí na přípravě tematické vycházky, exkurze nebo společného výletu, kterého se celá skupina potom zúčastní. V rámci přípravy je úkolem výběr tématu a cíle, časový rozvrh. Pod dohledem učitele žáci organizují zajištění vstupů, občerstvení, případně ubytování a dopravy.
- Učitel podněcuje žáky k mimoškolním aktivitám, dobrovolnické práci a účasti v mezinárodních prázdninových kempech nebo výměnných pobytech.

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
1.1	✓ rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu na známé téma v pomalejším tempu	Fonetika	1. Průřezová témata
1.2	✓ rozpozná téma jednoduchého textu a vyhledá potřebnou informaci	Pravopis	OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – já a moje rodina, mí přátelé - mé koníčky
1.3	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí	Mluvnice	MkV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – rozhovory, četba o spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí v oblasti vědy, techniky, kultury a politiky
1.4	✓ odvodí význam neznámých slov na základě předchozích zkušeností z jiných jazyků	<ul style="list-style-type: none"> ◆ časování pravidelných a nepravidelných sloves ◆ věta jednoduchá + otázky doplňovací a zjišťovací (pořádek slov v německé větě) ◆ vyjadřování podmětu v německé větě ◆ neosobní podmět „es“ ◆ zápor „nein“, „nicht“, „kein“ ◆ člen určitý a neurčitý, vynechávání členu ◆ 1. 3. a 4. pád podst. jmen ◆ množné číslo podst. jmen ◆ tvary osobních zájmen ◆ 1., 3. a 4. pád osobních zájmen ◆ 1., 3. a 4. pád přivlastňovacích zájmen a zájmen „dieser“, „jeder“ a „kein“ ◆ zvrtné zájmeno přivlastňovací „svůj“ ◆ tázací zájmena „wer“ a „was“ a jejich tvary v 1., 3. a 4. pádě ◆ základní číslovky + základní početní úkony ◆ rozkazovací způsob ◆ sloveso „wissen“ ◆ způsobové sloveso „möchte“ 	
1.5	✓ čte nahlas a foneticky správně jednoduché dialogy a krátké texty		
1.6	✓ používá dvojjazyčný slovník při práci s neznámým textem		
	PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
2.1	✓ volně interpretuje přečtený nebo vyslechnutý text		2. Mezipředmětové vztahy
2.2	✓ formuluje ústně svůj dotaz či přání, přijme a odmítne nabízený návrh		Český jazyk – literatura Dějepis Zeměpis

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

2.3	✓ sestaví souvislý text o délce 80 slov na jednoduché téma	◆ složená slova ◆ zpodstatnělý infinitiv ◆ postavení infinitivu v hlavní větě ◆ pořádek slov po spojce „deshalb“	Estetická výchova Společenské vědy 3. Další aktivity Individuální a skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti s dlouhodobějším pobytem v zahraničí Zahraniční poznávací zájezdy Projekty, exkurze a zahraniční zájezdy zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě a dle možností školy
2.4	✓ písemně a gramaticky správně tvoří jednoduché věty a logicky je řadí do souvislého textu		
2.5	✓ jednoduše sdělí své zájmy, popíše své okolí		
2.6	✓ sestaví osnovu zpracovaného textu		
2.7	✓ používá překladový slovník při zpracování písemného projevu		
	INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:	Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka ◆ vyjádření souhlasu / nesouhlasu, prosby, potřeby, příkazu ◆ vyjádření radosti / zklamání, strachu ◆ vyjádření omluvy, odpuštění, lítosti ◆ výměna základních informací (rodina, volný čas, stravování) ◆ krátký písemný projev – pozdrav, blahopřání, představení sebe sama a rodiny ◆ zaznamenání jednoduchého slyšeného textu (v návaznosti na tematické okruhy) ◆ orientační čtení a nácvik informativního čtení (jídelníček, jízdní řady, inzeráty, TV program)	
3.1	✓ vyjádří krátce svůj názor písemnou i ústní formou		
3.2	✓ reaguje jednoduše v běžných situacích odpovídajících probraným tematickým okruhům		
3.3	✓ v jednoduchém rozhovoru rozumí a přiměřeně správně vyslovuje		
3.4	✓ představí se, klade jednoduché otázky týkající se probraných tematických okruhů a na podobné otázky odpovídá	Tematické okruhy ◆ rodina a přátelé ◆ koníčky ◆ průběh všedního dne a víkendu ◆ jídelní a nápojový lístek ◆ povolání a činnosti Reálie zemí studovaného jazyka ◆ německá jména ◆ Goethe-Institut – informace	

		<ul style="list-style-type: none"> ◆ základní geografické údaje o německy mluvících zemích - přehled ◆ rozdíly mezi ČR a německy mluvícími zeměmi v návaznosti na tematické okruhy ◆ rodina ◆ národní záliby <p>V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.</p>	
--	--	--	--

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
1.1	✓ rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního, srozumitelně a spisovně předneseného projevu na běžné téma	Fonetika	1. Průřezová témata OSV: Sociální komunikace – škola: <i>vztahy mezi žáky a učiteli, násilí ve škole</i> OSV: Spolupráce a soutěž – olympiáda v německém jazyce - skupinový projekt VMEGS: Žijeme v Evropě – zvyky a obyčeje našich sousedů MkV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – rozhovory, četba o spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí v oblasti vědy, techniky, kultury a politiky
1.2	✓ identifikuje strukturu textu na známé téma a najde informace	Pravopis	
1.3	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy	Mluvnice	
1.4	✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a získaných znalostí o tvorbě slov	<ul style="list-style-type: none"> ◆ slabé skloňování podst. jmen ◆ předložky se 3. pádem, se 4.pádem a se 3. a 4. pádem ◆ 2. pád podst. jmen ◆ 2. pád přivlastňovacích zájmen a zájmen „dieser“, „jeder“ a „kein“ ◆ 2. pád zájmena „wer“ ◆ neurčitý osobní podmět „man“ ◆ zájmena „jemand“, „niemand“, „einer“, „keiner“, „so ein“, „was für ein“ ◆ odlučitelné předpony u sloves ◆ modální slovesa ◆ zvrtná slovesa ◆ préteritum sloves „sein“ a „haben“, základní informace ◆ perfektum, základní informace ◆ kladná a záporná odpověď ◆ tázací zájmeno „welcher“ ◆ nepravidelné sloveso „werden“ ◆ skloňování vlastních jmen ◆ slovesné vazby ◆ zájmenná příslovce 	
1.5	✓ používá orientační a informativní strategii čtení k vyhledání konkrétní informace v textu např. pomocí klíčových slov nebo jejich synonym		
1.6	✓ využívá různé druhy slovníků při čtení neznámých textů		
	PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
2.1	✓ srozumitelně interpretuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na dané téma		
2.2	✓ formuluje ústně svůj dotaz, požadavek, vyjádří jednoduše svůj názor		

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p>2.3</p> <p>2.4</p> <p>2.5</p> <p>2.6</p> <p>2.7</p>	<p>✓ sestaví souvislý text o délce 100 slov na jednoduché téma</p> <p>✓ napíše neformální přání, blahopřání nebo dopis</p> <p>✓ popíše své zájmy a své okolí</p> <p>✓ odpoví na otázky týkající se hlavních myšlenek obsahu přečteného textu na probírané téma</p> <p>✓ používá překladový a výkladový slovník při zpracování písemného projevu většího rozsahu</p>	<p>Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ vyjádření svolení, odmítnutí, zákazu, ◆ vyjádření libosti / nelibosti, zájmu / nezájmu ◆ výměna základních informací (rodina, volný čas, stravování) ◆ krátký písemný projev – vzkaz, přání, pozvání, ideální škola, ideální učitel ◆ zaznamenání jednoduchého slyšeného textu (v návaznosti na tematické okruhy) ◆ informativní čtení – autentické články v návaznosti na tematické okruhy ◆ autentické texty z časopisů a denního tisku 	<p>2. Mezipředmětové vztahy</p> <p>Český jazyk – literatura Dějepis, Zeměpis Estetická výchova Společenské vědy</p> <p>3. Další aktivity Individuální a skupinové projekty k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům</p>
<p>3.1</p> <p>3.2</p> <p>3.3</p> <p>3.4</p>	<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:</p> <p>✓ formuluje krátce svůj názor a stanovisko písemnou i ústní formou</p> <p>✓ reaguje jednoduše a srozumitelně v běžných situacích</p> <p>✓ komunikuje srozumitelně, přičemž napodobuje výslovnost rodilých mluvčích</p> <p>✓ zapojí se do rozhovoru s rodilým mluvčím jednoduchými sděleními v oblasti potřeb nebo vztahu k probíraným tématům</p>	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ nakupování ◆ bydlení ◆ lidské tělo – návštěva u lékaře ◆ sport ◆ škola <p>Reálie zemí studovaného jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ sport a osobnosti ◆ zvyky a obyčeje našich sousedů ◆ vybrané osobnosti z oblasti vědy, techniky a umění – základní informace <p>V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.</p>	<p>Soutěže, Olympiáda</p> <p>Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti s dlouhodobějším pobytem v zahraničí</p> <p>Zahraníční poznávací zájezdy</p> <p>Projekty, exkurze a zahraniční zájezdy zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě a dle možností školy</p>

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
1.1.	✓ rozumí smyslu autentického ústního projevu na známé téma v pomalejším tempu	Fonetika	1. Průřezová témata OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace – láska a přátelství - manželství a rodina OSV: Spolupráce a soutěž – olympiáda v německém jazyce - skupinový projekt VMEGS: Žijeme v Evropě – významné osobnosti politiky, kultury, vědy a umění - významné historické události a jejich důsledky
1.2	✓ identifikuje strukturu textu na známé téma a najde hlavní informace	Pravopis	
1.3	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje citové zabarvení jejich projevu	Mluvnice	
1.4	✓ odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a získaných znalostí o tvorbě slov a částečně i kontextu	<ul style="list-style-type: none"> ◆ skloňování příd. jmen, shrnutí ◆ préteritum způsobových sloves a slovesa „wissen“ ◆ préteritum slabých, silných a smíšených sloves ◆ vedlejší věty – spojka „dass“, „weil“, „wenn“ a bez spojky „dass“ ◆ vedlejší věty časové – spojky „wenn“, „als“, „bis“, „bevor“, „sobald“ ◆ zeměpisná přídavná jména + předložky u zeměpisných jmen ◆ souvětí se spojkou „entweder –oder“ ◆ stupňování jmen a příslovcí ◆ konjunktiv préterita, základní informace ◆ „würde“ + infinitiv ◆ podmínkové souvětí v přítomnosti ◆ trpný rod, základní informace ◆ závislý infinitiv ◆ řadové číslovky ◆ zpodstatnělá přídavná jména ◆ skloňování neurčitých číslovek a zájmen ◆ budoucí čas 	
1.5	✓ čte krátké a středně dlouhé texty s porozuměním hlavních myšlenek a postojů autora, seznamuje se s různými technikami čtení		
1.6	✓ používá dvojjazyčný slovník a výkladový slovník při práci s neznámým textem a pro práci na internetu a s jinými médii		

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p>2.1</p> <p>2.2</p> <p>2.3</p> <p>2.4</p> <p>2.5</p> <p>2.6</p> <p>2.7</p>	<p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:</p> <p>✓ srozumitelně interpretuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na dané téma a formuluje svůj názor k jeho obsahu</p> <p>✓ formuluje ústně i písemně svůj dotaz, požadavek, vyjádří svůj názor</p> <p>✓ napíše formální nebo neformální dopis s jasnou strukturou</p> <p>✓ sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek</p> <p>✓ popíše své okolí a své zájmy a činnosti s nimi související</p> <p>✓ s porozuměním přijímá a srozumitelně se snahou o gramatickou správnost předává obsahově jednoduché informace</p> <p>✓ využívá různé druhy slovníků při zpracování písemného projevu</p>	<p>Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ vyjádření překvapení, údivu ◆ výměna základních informací (nákup oblečení, orientace ve městě, naplánování dovolené včetně rezervace ubytování a jiných služeb, informace o počasí) ◆ krátký písemný projev – objednávka ubytování, inzerát, strukturovaný životopis) ◆ delší písemný projev – podrobný životopis, vyprávění o strávených prázdninách, o cestě svých snů, o oblíbené knize či filmu ◆ zaznamenání slyšeného textu (v návaznosti na tematické okruhy) ◆ hrané filmy v původním znění s titulky ◆ krátké autentické TV reportáže v návaznosti na tematické okruhy ◆ internet – webové stránky v němčině: oblíbené turistické cíle <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ odívání a móda ◆ orientace ve městě ◆ cestování ◆ roční období a počasí ◆ oblíbený film, oblíbená kniha ◆ láska a přátelství <p>Reálie zemí studovaného jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ rakouská němčina – základní informace ◆ Němci a cestování ◆ vybrané osobnosti z oblasti vědy, techniky a umění 	<p>MkV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – rozhovory, četba o spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí v oblasti vědy, techniky, kultury a politiky</p> <p>2. Mezipředmětové vztahy</p> <p>Český jazyk – literatura Dějepis Zeměpis Estetická výchova Společenské vědy</p> <p>3. Další aktivity Individuální a skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům</p> <p>Soutěže, Olympiáda</p> <p>Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti</p>
<p>3.1</p> <p>3.2</p>	<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:</p> <p>✓ formuluje svůj názor a stanovisko písemnou i ústní formou se snahou o gramatickou správnost v krátkém a jednoduchém projevu</p> <p>✓ reaguje srozumitelně v běžných situacích na úrovni probrané slovní zásoby</p>	<p>Reálie zemí studovaného jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ rakouská němčina – základní informace ◆ Němci a cestování ◆ vybrané osobnosti z oblasti vědy, techniky a umění 	<p>3. Další aktivity Individuální a skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům</p> <p>Soutěže, Olympiáda</p> <p>Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti</p>

3.3	✓ komunikuje foneticky správně, snaží se používat některé osvojené gramatické prostředky	♦ významná města v německy mluvících zemích – základní informace	s dlouhodobějším pobytem v zahraničí
3.4	✓ aktivně se zapojí do rozhovoru s rodilým mluvčím, klade otázky související s tématem rozhovoru, na podobné otázky odpovídá a vyzve partnera, aby vyjádřil svůj názor na diskutované téma	V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.	Zahraníční poznávací zájezdy Projekty, exkurze a zahraniční zájezdy zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě a dle možností školy

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
1.1	✓ rozumí smyslu a obsahu autentického ústního projevu na běžné téma	Fonetika	1. Průřezová témata OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – mé plány do budoucna OSV: Sociální komunikace – interview, cestování v rámci individuálních a skupinových projektů VMEGS: Žijeme v Evropě – významné osobnosti politiky, kultury, vědy a umění - významné historické události a jejich důsledky MkV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (v ČR, v Evropě) – rozhovory, četba o
1.2	✓ identifikuje strukturu textu na libovolné téma a najde hlavní informace	Pravopis	
1.3	✓ rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, rozpozná citové zabarvení a názory mluvčích	Mluvnice	
1.4	✓ odvodí význam neznámých slov pomocí internacionalismů, na základě již osvojené slovní zásoby a z kontextu	<ul style="list-style-type: none"> ◆ infinitivní vazba „um...zu“ ◆ vazba infinitivu s „zu“ místo vět s „dass“ ◆ perfektum způsobových sloves ◆ konjunktiv préterita silných, slabých a smíšených sloves ◆ konjunktiv plusquamperfekta; plusquamperfektum ◆ vedlejší věty časové – spojky „nachdem“ a „seitdem“ ◆ infinitiv trpný ◆ souvětí se spojkou „als ob“, „je – um so / desto“ ◆ vedlejší věty – spojka „statt dass“, „ohne dass“ + infinitivní vazby „statt...zu“, „ohne...zu“ ◆ zdobněliny podst. jmen ◆ předložky se 2. pádem a se 2. nebo 3. pádem ◆ rozvinutá přívlastková vazba 	
1.5	✓ užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení		
1.6	✓ využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů		
	PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:		
2.1	✓ srozumitelně interpretuje přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na dané téma, formuluje svůj názor k jeho obsahu	Komunikační situace a komunikativní funkce jazyka <ul style="list-style-type: none"> ◆ vyjádření možnosti / nemožnosti, nutnosti, schopnosti ◆ vyjádření obavy, vděčnosti, sympatie, lhostejnosti ◆ vyjádření pochvaly, pokárání, přiznání, odsouzení 	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

2.2	✓ formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně	♦ výměna základních informací (dopravní spojení, možnosti stáží / pracovních brigád v zahraničí ...)	
2.3	✓ logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální, na běžné či známé téma	♦ krátký písemný projev – úřední dopis	
2.4	✓ sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma, vypráví příběh	♦ zaznamenání slyšeného textu (v návaznosti na tematické okruhy)	
2.5	✓ jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	♦ internet – práce s německými webovými stránkami za účelem vyhledání informací na dané téma a jejich následné zpracování	
2.6	✓ shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace	♦ hrané filmy v originálním znění s titulky	<p><i>spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí v oblasti vědy, techniky, kultury a politiky</i></p> <p>MV: Mediální produkty a jejich významy – citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí: - reklama a nová média</p> <p>EnV: Člověk a životní prostředí – můj příspěvek k ochraně životního prostředí - vztah Němců k životnímu prostředí</p> <p>EnV: Životní prostředí České republiky – oblasti s největší zátěží životního prostředí, příčiny a možná řešení</p> <p>2. Mezipředmětové vztahy</p> <p>Český jazyk – literatura Dějepis, Zeměpis Estetická výchova Společenské vědy</p>
2.7	✓ využívá všechny druhy slovníků při zpracování písemného projevu na méně běžné téma		
<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák:</p>		<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ doprava ♦ život ve městě a na vesnici ♦ služby ve společnosti ♦ reklama ♦ svět práce – plány do budoucna ♦ životní prostředí 	
3.1	✓ formuluje svůj názor písemnou i ústní formou a gramaticky správně v krátkém a jednoduchém projevu a své stanovisko obhájí v rámci diskuse	<p>Reálie zemí studovaného jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Německo, Rakousko, Švýcarsko – základní charakteristika ♦ osobnosti z oblasti vědy, techniky a umění ♦ některé významné historické události 	
3.2	✓ reaguje v běžných situacích odpovídajícím způsobem a gramaticky správně za použití vhodných výrazů a frazeologických obrátů		
3.3	✓ při komunikaci se vyjadřuje srozumitelně, hovoří plynule a dbá na slovní a větný přízvuk a větnou intonaci		
3.4	✓ aktivně se zapojuje do rozhovoru s rodilým mluvčím, vyzve partnera, aby vyjádřil svůj názor na diskutované téma, předkládá své argumenty pro a proti a zdůvodňuje je	<p>V tematických okruzích a pořadí probírání mluvnických jevů mohou nastat drobné odchylky dle aktuální učebnice.</p>	

			<p>3. Další aktivity Individuální a skupinové projekty vztahující se k tematickým okruhům, reáliím a průřezovým tématům</p> <p>Soutěže, Olympiáda</p> <p>Besedy se studenty, kteří mají zkušenosti s dlouhodobějším pobytem v zahraničí</p> <p>Zahraníční poznávací zájezdy</p> <p>Projekty, exkurze a zahraniční zájezdy zařazujeme do výuky dle konkrétní situace ve třídě a dle možností školy</p>
--	--	--	---

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu německý jazyk

1. RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI (poslech a čtení s porozuměním)

Žák:

- 1.1. rozumí hlavním myšlenkám autentického ústního projevu na běžné a známé téma
- 1.2. identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace
- 1.3. rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy
- 1.4. odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a z kontextu
- 1.5. užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení
- 1.6. využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů

2. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI (ústní a písemný projev)

Žák:

- 2.1. srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata
- 2.2. formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně
- 2.3. logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma
- 2.4. sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek
- 2.5. jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- 2.6. shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- 2.7. využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma

3. INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI (střídání receptivních a produktivních dovedností)

Žák:

- 3.1. vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu týkajícím se známých a všeobecných témat
- 3.2. reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- 3.3. komunikuje plynule a foneticky správně používá osvojené gramatické prostředky
- 3.4. komunikuje s rodilými mluvčími na běžné a známé téma

Vyučovací předmět:

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Je realizován jako povinný předmět v 1. až 4. ročníku. Na předmět matematika navazuje ve 3. a 4. ročníku volitelný seminář s dvouhodinovou dotací v každém ročníku.

Časová dotace: 1. ročník – 4 hodiny,
2. ročník – 3 hodiny,
3. ročník – 3 hodiny
4. ročník – 3 hodiny

Předmět matematika je svou 13-ti hodinovou dotací posílen proti RVP o 3 hodiny. I díky tomu může být učivo proti RVP rozšířeno o komplexní čísla a základy diferenciálního počtu, které některé vysoké školy vyžadují již k přijímacím zkouškám a jehož nezvládnutí bývá na většině vysokých škol technického a přírodovědného typu nejčastější příčinou předčasného ukončení studia.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

- a) *Kompetence k učení*
 - učitel předkládá žákům větší množství úloh se stupňující se obtížností
 - učitel zadává úkoly s následnou kontrolou jako významný prvek autoevaluace
- b) *Kompetence k řešení problémů*
 - učitel zadává žákům problémové úlohy s důrazem na různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- c) *Kompetence komunikativní*
 - učitel důsledně vyžaduje ústní interpretaci zvoleného postupu řešení a používání matematické terminologie
- d) *Kompetence sociální a personální*
 - učitel vytváří ve třídě klidnou pracovní atmosféru, přizpůsobuje tempo výkladu potřebám studentů
- e) *Kompetence občanské*
 - učitel podporuje žáky k schopnosti objasnit zvolený postup řešení ostatním žákům a řešit reálné situace
- f) *Kompetence k podnikavosti*
 - učitel vede žáky k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti

g) *Kompetence digitální*

- učitel vyžaduje, aby žáci využívali digitální technologie pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku), pro organizaci dat a určování základních vlastností souboru, provádění výpočtů pomocí vzorců a funkcí (tabulkový procesor), pro tvorbu grafů a k reprezentaci dat
- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií při řešení geometrických konstrukčních úloh, pro manipulaci s prostorovými útvary, vytváření modelů prostorových útvarů v digitálním prostředí, modelování řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru
- učitel podporuje žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
<p>1.2.</p> <p>1.3.</p> <p>1.1.</p> <p>1.5.,1.6.</p> <p>1.4.</p>	<p>ARGUMENTACE A OVĚŘOVÁNÍ Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ užívá správně logické spojky a kvantifikátory ✓ rozlišuje mezi definicí a větou, objasní stavbu matematické věty z hlediska výrokové logiky ✓ čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky ✓ vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení ✓ rozliší správný a nesprávný úsudek 	<p>ZÁKLADNÍ POZNATKY Z MATEMATIKY, VÝROKOVÁ LOGIKA, MNOŽINY</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ výroková logika – výrok a jeho negace, složené výroky, kvantifikované výroky ♦ základní poznatky z matematiky – výrok, definice, věta, důkaz ♦ typy důkazů (přímý, nepřímý, sporem) ♦ množiny – inkluze a rovnost množin, operace s množinami, intervaly 	
<p>2.3.</p> <p>2.4.</p> <p>2.2.</p> <p>2.1.</p>	<p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určuje správně příslušnost k číselnému oboru, upravuje číselné výrazy, provádí operace s mocninami a odmocninami ✓ odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor ✓ čísla i intervaly správně zobrazuje na číselné ose, provádí výpočty s absolutní hodnotou reálného čísla, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty, provádí operace s číselnými množinami a s intervaly, užívá geometrické interpretace ✓ užívá vlastnosti dělitelnosti čísel, rozlišuje v aplikačních úlohách nejmenší společný násobek, největší společný dělitel 	<p>ČÍSELNÉ OBORY, MOCNINY</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ číselné obory – přirozených, celých, racionálních, reálných čísel; základní věty, výpočty, geometrická interpretace ♦ mocniny s přirozeným a celým mocnitelem ♦ druhá a třetí odmocnina ♦ absolutní hodnota reálného čísla ♦ základní množinové pojmy (rovnost, podmnožina, sjednocení, průnik, rozdíl množin) ♦ intervaly ♦ násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, znaky dělitelnosti 	<p>množinové zápisy</p> <p>F, Ch: kalkulátor</p> <p>množinové diagramy</p>

*) Význam číslování viz příloha 2 k osnovám předmětu

2.5.	✓ upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu, krátí a rozšiřuje lomené výrazy, sčítá, odečítá, násobí a dělí lomené výrazy, převádí složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů	VÝRAZY S PROMĚNNÝMI <ul style="list-style-type: none"> ◆ výrazy s proměnnými, operace s mnohočleny ◆ rozklad mnohočlenů vytýkáním a užitím vzorců ◆ lomený výraz, definiční obor výrazu ◆ krácení a rozšiřování, početní operace s lomenými výrazy, složený lomený výraz 	
2.6.	✓ rozkládá mnohočleny na součin		
ROVNICE, NEROVNICE A JEJICH SOUSTAVY			
Žák:		ROVNICE A NEROVNICE	
2.7.	✓ řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy	<ul style="list-style-type: none"> ◆ lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy ◆ kvadratická rovnice a nerovnice ◆ rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru ◆ rovnice s absolutní hodnotou ◆ rovnice s neznámou pod odmocninou a ve jmenovateli ◆ rovnice s parametrem ◆ rovnice řešené substitucí 	
2.8.	✓ diskutuje řešitelnost lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav nebo diskutuje počet řešení		
2.9.	✓ při řešení rovnic a nerovnic aplikuje dovednost úpravy algebraických výrazů		
2.10.	✓ rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy		
2.9.	✓ graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav		
2.10.	✓ analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav		
ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY			
Žák:		OBECNÉ POZNATKY O FUNKCÍCH, FUNKCE	
4.1.	✓ rozeznává funkční vztah od jiných vztahů, určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce, načrtne grafy požadovaných funkcí a určí jejich vlastnosti	<ul style="list-style-type: none"> ◆ funkce lineární, kvadratická, s absolutní hodnotou, lineární lomená, mocninná, exponenciální, logaritmická ◆ exponenciální a logaritmické rovnice ◆ goniometrické funkce, vztahy mezi goniometrickými funkcemi a goniometrické vzorce ◆ goniometrické rovnice ◆ užití funkcí 	
4.2.	✓ formuluje základní vlastnosti probraných funkcí a je schopen aplikovat tyto poznatky i na další funkce, užívá kalkulačku pro určení hodnot goniometrických funkcí, exponenciálních funkcí, logaritmických funkcí		

4.3., 4.4.	✓ uvědomí si souvislost lineárních a kvadratických rovnic a nerovnic, exponenciálních a logaritmických rovnic a nerovnic s grafem příslušných funkcí a je schopen aplikovat tyto vědomosti při řešení rovnic a nerovnic		F: vztahy fyzikálních veličin – lineární, kvadratické, logaritmické, exponenciální, goniometrické funkce Z: trigonometrie (geodézie)
4.5., 4.6.	✓ modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí, pomocí funkcí řeší aplikační úlohy		
	PLANIMETRIE Žák:	GEOMETRIE V ROVINĚ, TRIGONOMETRIE	
5.1., 5.2.	✓ zná a aktivně používá základní pojmy z planimetrie, na základě vlastností třídí útvary, určuje vzájemnou polohu útvarů	◆ rovinné útvary (klasifikace) ◆ obvody a obsahy ◆ shodnost a podobnost trojúhelníků ◆ úhly v kružnici	
5.3.	✓ využívá náčrt při řešení geometrického problému a zapíše pomocí matematické symboliky postup řešení	◆ Euklidovy věty, Pythagorova věta	
5.4.	✓ v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy a úpravy výrazů	◆ trigonometrie pravoúhlého i obecného trojúhelníka, sinová a kosinová věta	
5.5.	✓ řeší polohové i nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti a s využitím shodných zobrazení a stejnolehlosti, řeší úlohy konstrukčně i výpočtem	◆ množiny bodů daných vlastností, využití při řešení konstrukčních úloh	
5.7.	✓ řeší planimetrické problémy motivované praxí	◆ osová souměrnost, středová souměrnost, posunutí, otočení, stejnolehlost, podobnost	F: posunutí, skládání zobrazení

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
5.2. 5.6. 5.7.	<p>STEREOMETRIE Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určuje možnosti vzájemné polohy bodů, přímek, rovin a prostorů v prostoru ✓ zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí řez krychle, hranolu a jehlanu rovinou, průsečnicí rovin a průsečík přímky s tělesem ✓ vypočítá povrch a objem základních těles a tyto vztahy využije při řešení úloh z praxe 	<p>GEOMETRIE V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ základní pojmy stereometrie, polohové a metrické vlastnosti bodů, přímek, rovin ◆ základní tělesa, jejich zobrazení ve volném rovnoběžném promítání ◆ rovinné řezy krychle, hranolu a jehlanu ◆ povrch a objem základních těles 	F: vektorové veličiny
5.8. 5.9. 5.10., 5.11., 5.12.	<p>ANALYTICKÁ GEOMETRIE Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládá operace s vektory (součin reálného čísla a vektoru, skalární součin, vektorový součin, smíšený součin) ✓ používá různá analytická vyjádření přímky v rovině a v prostoru a je schopen rozhodnout o vzájemné poloze přímek ✓ řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině ✓ osvojí si definice základních kuželoseček, je schopen načrtnout danou kuželosečku, zapsat rovnici, určit charakteristické prvky kuželosečky a rozhodnout o vzájemné poloze přímky a kuželosečky 	<p>ANALYTICKÁ GEOMETRIE V ROVINĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ vzdálenosti bodů, střed úsečky, vektor, sčítání vektorů, násobení vektoru reálným číslem, lineární závislost a nezávislost vektorů, skalární součin, vektorový a smíšený součin ◆ parametrické rovnice přímky v rovině, obecná rovnice, směrnicový tvar rovnice přímky ◆ vzájemná poloha bodů a přímek v rovině ◆ metrické a polohové úlohy ◆ kružnice, elipsa, hyperbola a parabola, vzájemná poloha přímky a kuželosečky 	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p>4.6.</p> <p>4.7.</p>	<p>ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zná souvislost mezi funkcí a posloupností a formuluje vlastnosti posloupnosti ✓ používá vztahy pro aritmetickou a geometrickou posloupnost a využívá poznatky o posloupnostech v praktických úlohách ✓ ovládá důkaz matematickou indukcí ✓ diskutuje konvergenci a divergenci posloupnosti ✓ graficky znázorňuje posloupnost a její limitu ✓ užívá symbolický zápis řady ✓ diskutuje konvergenci a divergenci řady ✓ řeší aplikační úlohy ✓ vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře, určí hledanou jistinu, provádí jednoduché a složené úrokování 	<p>POSLOUPNOSTI A ŘADY</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ posloupnost, určení posloupnosti rekurentně a pomocí n-tého členu ◆ aritmetická posloupnost, geometrická posloupnost, úlohy řešené pomocí aritmetické a geometrické posloupnosti ◆ nekonečná geometrická řada <p>ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ úrok, jistina, úroková doba, úrokové období, úroková míra ◆ jednoduché úrokování, složené úrokování, výpočet úroku, určování počtu dní úrokové doby ◆ řešení slovních úloh z praxe 	
<p>3.1.</p> <p>3.2.</p> <p>3.2.</p> <p>3.3., 3.5.</p> <p>3.4.</p>	<p>KOMBINATORIKA A PRAVDĚPODOBNOST, PRÁCE S DATY Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ osvojí si pojmy: variace, permutace, kombinace; je schopen aplikovat tyto vědomosti v praktických úlohách ✓ upravuje výrazy a řeší rovnice s faktoriály a kombinačními čísly, zná a dovede používat binomickou větu ✓ užívá vědomosti z kombinatoriky při řešení úloh z pravděpodobnosti ✓ graficky reprezentuje a interpretuje výsledky statistického zpracování dat a vytváří hypotézy dalšího rozvoje ✓ volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ variace, permutace, kombinace bez opakování ◆ faktoriál, kombinační čísla a jejich vlastnosti ◆ binomická věta ◆ náhodný jev, jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů ◆ statistický soubor a jeho charakteristiky ◆ zpracování dat 	<p>množiny a výroky (1. ročník)</p> <p>Inf: statistické funkce tabulkového kalkulátoru</p>

-	<p>KOMPLEXNÍ ČÍSLA Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dovede řešit kvadratickou rovnici $x^2 + 1 = 0$ a další kvadratické rovnice s $D < 0$ ✓ znázorní komplexní čísla v Gaussově rovině a převádí algebraický tvar komplexního čísla na goniometrický a naopak ✓ ovládá základní početní operace s komplexními čísly, aktivně využívá Moivreovu větu ✓ řeší jednoduché binomické rovnice 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ řešení kvadratických rovnic v oboru komplexních čísel ◆ obor komplexních čísel, Gaussova rovina, algebraický tvar komplexního čísla, goniometrický tvar komplexního čísla ◆ binomické rovnice 	<p>číselné obory (1.ročník) vektory (3. ročník) rovnice (1.ročník)</p>
-	<p>ZÁKLADY DIFERENCIÁLNÍHO Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ odhaduje a zdůvodňuje chování posloupností pro velká n ✓ používá symbolický jazyk matematiky ✓ určuje limity ✓ odhaduje chování funkce v okolí bodu ✓ určuje limity funkcí pomocí limit známých funkcí a užitím vět o limitách ✓ užívá základní pojmy diferenciálního počtu, především zná vzorce pro derivaci elementárních funkcí a pravidla derivování ✓ řeší jednoduché úlohy na průběh funkce pomocí diferenciálního počtu ✓ aplikuje základní pojmy diferenciálního počtu v geometrii (tečna grafu funkce) a ve fyzice (rychlost hmotného bodu) 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ limita posloupnosti ◆ věty o limitách ◆ limita funkce – okolí bodu, definice, limita v bodě, věty o limitách, limity v nevlastních bodech ◆ derivace funkce, geometrický a fyzikální význam derivace ◆ derivace elementárních funkcí, derivace součtu, součinu a podílu ◆ derivace složené funkce, druhá derivace ◆ průběh funkce 	<p>funkce (2. ročník)</p>

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu matematika

1. ARGUMENTACE A OVĚŘOVÁNÍ

Žák:

- 1.1. čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky
- 1.2. užívá správně logické spojky a kvantifikátory
- 1.3. rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty
- 1.4. rozliší správný a nesprávný úsudek
- 1.5. vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení
- 1.6. zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému

2. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák:

- 2.1. užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel
- 2.2. operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty
- 2.3. provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy
- 2.4. odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor
- 2.5. upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu
- 2.6. rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic
- 2.7. řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení
- 2.8. rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy
- 2.9. geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav
- 2.10. analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav

3. PRÁCE S DATY, KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST

Žák:

- 3.1. řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet)
- 3.2. využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly
- 3.3. diskutuje a kriticky hodnotí statistické informace a daná statistická sdělení, vytváří a vyhodnocuje závěry a předpovědi (hypotézy) na základě dat
- 3.4. volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku)
- 3.5. reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám

4. ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY

Žák:

- 4.1. načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti
- 4.2. formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností
- 4.3. využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů
- 4.4. aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi
- 4.5. modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí
- 4.6. řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech
- 4.7. interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice

5. GEOMETRIE

Žák:

- 5.1. používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary
- 5.2. určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky
- 5.3. využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému
- 5.4. v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly
- 5.5. řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastností, pomocí shodných zobrazení a stejnolehlosti, pomocí konstrukce délek úseček daných výrazem
- 5.6. zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles
- 5.7. řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí
- 5.8. užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů)
- 5.9. řeší analytické polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině
- 5.10. využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření
- 5.11. z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce
- 5.12. řeší analytické úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky

Poznámka: Výstupy označené „–“ nemají vazbu na očekávané výstupy RVP.

Vyučovací předmět:

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Fyzika je vytvořen ze stejnojmenného vzdělávacího oboru. Je realizován jako povinný předmět v 1., 2. a 3. ročníku.

Časová dotace: 1. ročník – 2 hodiny
2. ročník – 3 hodiny
3. ročník – 2 hodiny

Výuka probíhá v klasické i odborné učebně fyziky vybavené pro konání laboratorních prací, které jsou součástí výuky.

Vyučovací předmět fyzika si klade za cíl:

- osvojit si základní fyzikální pojmy, zákonitosti a metody poznávání
- přesně a jasně formulovat myšlenky na základě osvojené odborné terminologie
- správně analyzovat příčiny a následky jevů, logicky zdůvodňovat vlastní závěry a ověřovat hypotézy
- teoretické poznatky aplikovat na pochopení reálných dějů
- prohlubovat učivo a propojovat ho s praxí pomocí nejrůznějších exkurzí
- propojovat nově získané poznatky s jinými přírodními vědami
- využívat matematický aparát při řešení teoretických úloh a zpracování výsledků měření

Předmět realizuje průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Environmentální výchova (EV), Mediální výchova (MV)

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

- učitel zadává úkoly, k jejichž splnění žáci musí vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z různých zdrojů
- učitel vede žáky k aplikování matematických poznatků při rozboru fyzikálních vztahů a grafických znázornění

- učitel zadáváním souhrnných opakování a komplexnějších úloh vede žáky k systemizaci fyzikálních vědomostí a ke schopnosti jejich transferu do jiných vzdělávacích oborů a oblastí
 - učitel vytváří vhodné příležitosti (problémové úlohy, diskuse, rozbor mediálních zpráv), které motivují žáky k použití fyzikálních vědomostí a dovedností při vysvětlování přírodních jevů, k předvídání jejich důsledků a k možnostem jejich technických aplikací
 - učitel vyžaduje od žáků znalost odborné terminologie jako nezbytný předpoklad pro samostatné studium odborných textů
 - učitel rozvíjí kritičnost žáků k vyhledávaným fyzikálním informacím tím, že je vede k nutnosti vyhledávat informace z různých zdrojů, porovnávat jejich obsah a konfrontovat s fyzikálními zákony a zákonitostmi, které žák zatím poznal
- b) *Kompetence k řešení problémů*
- učitel vyžaduje při řešení fyzikálních problémů přesný postup, který zahrnuje analýzu, případnou matematizaci, vyřešení a interpretaci výsledků
 - učitel vede žáky k vlastnímu hodnocení výsledků z hlediska jejich souladu s běžnou zkušeností a poznaných fyzikálních zákonů a zákonitostí
 - učitel výběrem vhodných problémů vede žáky k možnosti využívat fyzikálních poznatků a metod k řešení problémů z různých oblastí praktického života
- c) *Kompetence komunikativní*
- učitel dbá při ústním i písemném projevu žáka na jeho jasné a odborně přesné formulace s použitím odborné terminologie
 - učitel vyžaduje, aby žák své odborné fyzikální názory, postoje a řešení zdůvodnil na základě exaktních zákonů a zákonitostí
 - učitel rozbořením formálních chyb při zápisu řešení fyzikálních úloh rozvíjí schopnost jasného mimoverbálního vyjádření myšlenek s použitím symbolů
- d) *Kompetence sociální a personální*
- učitel využívá skupinové práce žáků, a tím rozvíjí u žáků schopnosti spolupráce a rozdělování rolí v pracovním týmu a vede je k odpovědnosti za splnění společného úkolu jednotným hodnocením celé skupiny
 - učitel vyžaduje od žáků dodržování zásad BOZP při práci s technickými prostředky, a tím formuje jejich odpovědný vztah k vlastnímu zdraví
- e) *Kompetence občanské*
- učitel vede žáky k respektování autorských práv a legislativy při práci s informacemi tím, že důsledně vyžaduje uvádění zdrojů, z nichž žák čerpá informace při své samostatné práci (fyzikální prezentace, referáty)
 - učitel vyžaduje dodržování termínů splnění stanovených úkolů
 - učitel kontroluje a hodnotí dodržování stanovených zásad při práci v odborné učebně (provozní a laboratorní řád)

f) *Kompetence k podnikavosti*

- učitel sleduje a podporuje samostatnost, vlastní iniciativu a tvořivost žáků při řešení fyzikálních problémů a při účasti v odborných fyzikálních soutěžích
- učitel průběžným hodnocením pracovních výsledků žáků a jejich projevů vede žáky ke schopnostem kriticky hodnotit vlastní výsledky a reálně posuzovat možnosti osobního rozvoje odborného potenciálu ve fyzice pro případné zaměření budoucího povolání na tento obor

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
<p>1.2.</p> <p>1.1.</p>	<p>FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ odvodí jednotku odvozené veličiny z jejího definičního vztahu ✓ převádí jednotky používaných fyzikálních veličin ✓ odečítá z grafu znázorňujícího fyzikální závislost odpovídající hodnoty fyzikálních veličin ✓ určí, zda je daná fyzikální veličina skalární nebo vektorová ✓ určí graficky součet a rozdíl daných vektorů ✓ rozloží graficky daný vektor do dvou určených směrů ✓ dodržuje zásady bezpečnosti při měření ✓ změří vhodnou metodou a vhodnými prostředky fyzikální veličiny: délka, čas, hmotnost, hustota, zrychlení, síla, tíhové zrychlení ✓ vypočítá ze souboru opakovaných měření průměrnou hodnotu, průměrnou a relativní odchylku měření ✓ interpretuje výsledek měření, vyhodnotí správnost a přesnost měření ✓ vypracuje protokol o provedeném měření na přiměřené obsahové a formální úrovni 	<p>FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ fyzikální veličiny a jednotky – základní a odvozené, mezinárodní soustava SI, mimosoustavové jednotky ◆ převody jednotek ◆ vektorové a skalární veličiny ◆ operace s vektory, rozklad vektoru na různoběžné složky <ul style="list-style-type: none"> ◆ měření fyzikálních veličin, chyby měření ◆ zpracování výsledků opakovaného měření fyzikální veličiny – průměrná hodnota, průměrná a relativní odchylka 	<p>VMEGS: Žijeme v Evropě – vědecká a technická integrace (význam mezinárodní soustavy SI pro rozvoj vědeckých a hospodářských styků)</p> <p>Matematika – mocniny se záporným exponentem, operace s vektory</p> <p>Matematika – zaokrouhlení čísla na daný počet platných cifer, na daný počet desetinných míst a na určitý řád</p>
<p>1.2.</p>	<p>POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBNÍ Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ řeší fyzikální úlohy obecně i početně ✓ určí průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu 	<p>KINEMATIKA POHYBU</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ těleso, hmotný bod, poloha hmotného bodu, vztažná soustava ◆ mechanický pohyb, relativnost klidu a pohybu 	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p>2.1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá kinematické vztahy rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených (zpomalených) pohybů k určování jejich zrychlení, rychlosti, dráhy a doby pohybu ✓ využívá grafy závislosti rychlosti a dráhy na čase u rovnoměrného nebo rovnoměrně zrychleného (zpomaleného) pohybu k určování zrychlení, rychlosti nebo dráhy daného pohybu ✓ využívá kinematické vztahy rovnoměrného pohybu hmotného bodu po kružnici k určování jeho zrychlení, obvodové a úhlové rychlosti, periody a frekvence 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ trajektorie a dráha hmotného bodu ◆ průměrná a okamžitá rychlost ◆ rovnoměrný pohyb, závislost rychlosti a dráhy rovnoměrného pohybu na čase ◆ zrychlení, tečné a normálové zrychlení ◆ rovnoměrně zrychlený (zpomalený) pohyb, závislost zrychlení, rychlosti a dráhy rovnoměrně zrychleného (zpomaleného) pohybu na čase ◆ volný pád, tíhové zrychlení ◆ rovnoměrný pohyb hmotného bodu po kružnici, úhlová a obvodová rychlost, perioda a frekvence, dostředivé zrychlení 	<p>Matematika – vyjádření proměnné z jednoduchého vztahu (lineární a kvadratický včetně tvarů lomených), počítání s čísly v exponenciálním tvaru, řešení rovnic</p>
<p>2.2.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ provádí analýzu sil působících v dané situaci na těleso a rozhodne, které z nich ovlivní jeho pohybový stav ✓ určí v dané situaci velikost a směr síly třecí, tíhové, gravitační, tlakové a dostředivé ✓ určí graficky a v jednoduchých případech (rovnoběžné nebo kolmé síly) i početně výslednici dvou sil působících na těleso ✓ rozloží graficky sílu působící na těleso na dvě různoběžné složky, jsou-li známy směry obou složek ✓ rozloží graficky i početně sílu působící na těleso na dvě rovnoběžné složky, jsou-li známy působiště obou složek ✓ sestaví v konkrétní situaci pohybovou rovnici a využije ji k určení zrychlení pohybu nebo působících sil ✓ porovná kvalitativně a kvantitativně účinky sil akce a reakce na vzájemně působící tělesa ✓ využívá zákon zachování hybnosti k řešení problémů a úloh <ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá souvislost změny mechanické energie s mechanickou prací k řešení problémů a úloh 	<p>HMOTNOST, SÍLA A HYBNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ hmotnost, zákon zachování hmotnosti ◆ síla, skládání a rozklad sil působících na hmotný bod ◆ Newtonovy pohybové zákony, inerciální vztažná soustava, setrvačnost a hmotnost ◆ třecí síla, tíhová síla, dostředivá a odstředivá síla ◆ hybnost, změna hybnosti, zákon zachování hybnosti <p>PRÁCE A ENERGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ mechanická práce stálé síly, výkon 	<p>VMEGS: Žijeme v Evropě – významní Evropané (G. Galilei, I. Newton)</p> <p>OSV: Sociální komunikace – přesná komunikace (komunikace s použitím odborné terminologie)</p>

2.4.	✓ využívá zákon zachování mechanické energie k řešení problémů a úloh	<ul style="list-style-type: none"> ◆ energie, kinetická energie posuvného pohybu, potenciální tíhová energie, mechanická energie ◆ změny a přeměny energie, souvislost změny mechanické energie s mechanickou prací ◆ zákon zachování energie, zákon zachování mechanické energie, účinnost 	
2.2. 2.1., 2.4.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí vznik tíhové síly a porovná její velikost a směr se silou gravitační ✓ využívá kinematické vztahy rovnoměrných a zrychlených pohybů a zákon zachování energie k řešení svislého a vodorovného vrhu 	<p>GRAVITAČNÍ POLE</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ gravitace, gravitační síla, Newtonův gravitační zákon ◆ gravitační pole, gravitační zrychlení, gravitační pole homogenního kulového tělesa ◆ tíhová síla, tíhové zrychlení ◆ pohyby těles v homogenním tíhovém poli Země, princip nezávislosti pohybů, skládání rychlostí ◆ gravitační pole Slunce, sluneční soustava 	<p>Zeměpis – tíhové zrychlení v různých místech na Zemi</p> <p>VMEGS: Žijeme v Evropě – významní Evropané (J. Kepler, M. Koperník)</p>
2.1.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ určí v dané situaci velikost a směr momentu síly a momentu dvojice sil ✓ určí, jaké otáčivé účinky mají síly působící na těleso ✓ objasní obsah momentové věty a využívá ji prakticky k řešení technických problémů 	<p>MECHANIKA TUHÉHO TĚLESA</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ tuhé těleso, posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa ◆ moment síly, momentová věta, dvojice sil ◆ skládání sil působících v různých bodech tuhého tělesa, rozklad síly na rovnoběžné složky ◆ těžiště, rovnovážné polohy a podmínky rovnováhy tělesa, stabilita tělesa ◆ kinetická energie otáčivého pohybu, moment setrvačnosti 	
2.2.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozloží graficky i početně sílu působící na těleso na dvě rovnoběžné složky, jsou-li známy působiště obou složek ✓ zformuluje a fyzikálně objasní podmínky, které určují rovnováhu a stabilitu tělesa 		
2.4.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ určí tlak nebo tlakovou sílu v kapalině s použitím definice tlaku nebo Pascalova zákona ✓ určí hydrostatický tlak nebo hydrostatickou tlakovou sílu v daném místě kapaliny ✓ zformuluje a fyzikálně objasní podmínky plování těles ✓ řeší úlohy s využitím Archimédova zákona 	<p>MECHANIKA KAPALIN A PLYNŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ tlak v kapalině a v plynu, tlaková síla, Pascalův zákon ◆ hydrostatický tlak, atmosférický tlak, vztlaková síla, Archimédův zákon, plování těles ◆ rovnice spojitosti, tlaková potenciální energie kapaliny, Bernoulliho rovnice 	

	✓ objasní fyzikální význam rovnice spojitosti a Bernoulliho rovnice a využívá obě rovnice k řešení praktických problémů		
--	---	--	--

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
3.1.	<p>STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí pomocí kinetické teorie mechanické a tepelné vlastnosti plynů, kapalin a pevných látek ✓ vysvětlí podstatu tlaku plynu a objasní změny tlaku plynu při změnách teploty ✓ objasní změny objemu pevného nebo kapalného tělesa při změnách teploty ✓ objasní podstatu změny teploty tělesa při tepelném kontaktu s jiným tělesem 	<p>KINETICKÁ TEORIE LÁTEK</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ základy kinetické teorie stavby látek ◆ vzájemné silové působení částic, rovnovážná poloha částic potenciální energie vazebných sil, modely struktur látek v různých skupenstvích 	Ch: molární veličiny
1.1.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ změří vhodnou metodou a vhodnými prostředky fyzikální veličiny: teplota, měrná tepelná kapacita látky ✓ vypracuje protokol o provedeném měření na přiměřené obsahové a formální úrovni s využitím počítače 	<p>TERMODYNAMIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ termodynamická soustava, rovnovážný stav ◆ teplota a její měření, Celsiova a termodynamická teplota ◆ teplotní roztažnost pevných látek a kapalin, součinitel teplotní délkové a objemové roztažnosti, anomálie vody ◆ vnitřní energie tělesa a soustavy těles, změna vnitřní energie při konání práce a při tepelné výměně, teplo, první termodynamický zákon ◆ tepelná kapacita, měrná tepelná kapacita, kalorimetrická rovnice ◆ přenos tepla vedením, prouděním a tepelným zářením 	PrP: vypracování protokolů laboratorních prací s využitím počítače, fyzikální prezentace s využitím digitálních technologií
3.2.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá 1. termodynamický zákon k řešení úloh a problémů spojených se změnami vnitřní energie soustavy ✓ sestaví kalorimetrickou rovnici pro konkrétní termodynamickou soustavu a vyřeší ji 		
3.5.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní jev anomálie vody a jeho význam pro život v přírodě 		OSV: Spolupráce a soutěž – laboratorní práce v týmu (rozdělení úkolů, odpovědnost a kontrola, kompletace výsledků)
3.3.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ znázorní termodynamické děje v ideálním plynu pomocí pV-diagramu 	<p>STRUKTURA A VLASTNOSTI LÁTEK</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ ideální plyn, stavová rovnice pro ideální plyn 	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p>3.2.</p> <p>3.4.</p> <p>3.1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá stavovou rovnici ideálního plynu k určování hodnot stavových veličin a jejich změn při termodynamických dějích v plynech ✓ využívá 1. termodynamický zákon k rozboru termodynamických dějů v ideálním plynu z energetického hlediska ✓ objasní vznik normálového napětí působením vnější síly na pevné těleso ✓ provede rozbor křivky deformace, vysvětlí význam meze pružnosti a meze pevnosti ✓ využívá Hookova zákona pro pružnou deformaci tahem a tlakem při řešení fyzikálních problémů ✓ využívá znalosti vlastností povrchové vrstvy kapalin k objasňování fyzikálních jevů v kapalinách 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ termodynamické děje v ideálním plynu: izotermický, izobarický, izochorický a adiabatický ◆ kruhový (cyklický) děj, účinnost kruhového děje, druhý termodynamický zákon. ◆ krystalické a amorfnní látky, krystalová mřížka a poruchy krystalové mřížky ◆ deformace pevného tělesa, síla pružnosti, normálové napětí, mez pružnosti a mez pevnosti materiálu, křivka deformace, Hookův zákon ◆ povrchová vrstva kapaliny, povrchová energie kapaliny, povrchová síla, povrchové napětí ◆ kapilární tlak v kapalině, kapilární jevy ◆ změny skupenství látek, skupenská tepla 	<p>Ch. krystalová mřížka</p>
<p>4.1.</p> <p>1.1.</p>	<p>ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY. SVĚTLO Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí jev elektrostatische indukce a objasní, jak tento jev ovlivní působení elektrického pole na vodič ✓ vysvětlí podstatu stínění prostoru před elektrickým polem ✓ analyzuje vlivy elektrického pole na elektricky nabitě částice a uvede možnosti praktického využití <ul style="list-style-type: none"> ✓ změří vhodnou metodou a vhodnými prostředky fyzikální veličiny: elektrický proud a napětí, elektrický odpor ✓ změří vhodnou metodou a vhodnými prostředky charakteristiky elektrických objektů: voltampérová charakteristika spotřebiče, 	<p>ELEKTRICKÝ NÁBOJ A ELEKTRICKÉ POLE</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ elektrický náboj, elementární náboj, zákon zachování elektrického náboje ◆ elektrická síla, elektrické pole, intenzita elektrického pole, elektrické siločáry ◆ práce sil elektrického pole, elektrické napětí ◆ pohyb částice s nábojem v elektrickém poli ◆ vodiče a izolanty v elektrickém poli, elektrostatische indukce, polarizace dielektrika ◆ kondenzátor, kapacita kondenzátoru, spojování kondenzátorů <p>ELEKTRICKÝ PROUD V LÁTKÁCH</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ elektrický proud, elektrický zdroj, elektromotorické napětí ◆ kovový vodič, elektronová vodivost ◆ Ohmův zákon pro část obvodu, elektrický odpor vodiče, rezistivita, rezistor, spojování rezistorů 	

<p>4.2.</p> <p>4.3.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení úloh a problémů s elektrickými spotřebiči a vodiči v elektrických obvodech ✓ využívá Ohmův zákon pro uzavřený obvod při řešení jednoduchých elektrických obvodů ✓ objasní podstatu elektrického zkratu a popíše jeho důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ohmův zákon pro uzavřený obvod, vnitřní odpor zdroje, svorkové napětí ◆ schéma elektrického obvodu, elektrotechnické značky ◆ elektrická práce a výkon v obvodech stejnosměrného proudu, spotřeba elektrické energie, účinnost elektrického zařízení ◆ polovodič, elektronová a děrová vodivost, závislost odporu polovodiče na teplotě, vlastní a příměsový polovodič ◆ přechod PN, hradlová vrstva, polovodičová dioda, diodový jev, usměrňovač s polovodičovou diodou ◆ elektrolyt, elektrolytická disociace, iontová vodivost, elektrolýza ◆ ionizace plynu, plazma, iontová a elektronová vodivost, výboj v plynu 	<p>Inf: polovodiče a rozvoj digitální techniky</p> <p>Ch: elektrolýza</p> <p>VMEGS: Žijeme v Evropě – významní Evropané z českého prostředí (J. Heyrovský)</p>
<p>3.1.</p> <p>4.4.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzuje vlivy magnetického pole na elektricky nabitě částice a uvede možnosti praktického využití ✓ vysvětlí ochrannou funkci magnetického pole Země proti korpuskulárnímu záření z vesmíru ✓ využije znalosti vnitřní struktury feromagnetických látek k objasnění jejich magnetických vlastností ✓ využívá zákon elektromagnetické indukce při určování indukovaného napětí a proudu 	<p>MAGNETICKÉ POLE</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ magnetická síla, magnetické pole, magnetické indukční čáry ◆ magnetická indukce, silové působení magnetického pole na vodič s proudem ◆ magnetické pole vodičů s proudem (přímý vodič, válcová cívka). ◆ vzájemné silové působení mezi vodiči s proudem, permeabilita prostředí ◆ pohyb částice s nábojem v magnetickém poli ◆ magnetické vlastnosti látek, magnetování, feromagnetismus. ◆ magnetický indukční tok, změny magnetického indukčního toku, elektromagnetická indukce, 	<p>VMEGS: Žijeme v Evropě – významní Evropané (M. Faraday)</p> <p>VMEGS: Žijeme v Evropě – významní Evropané z českého prostředí (Fr. Křižík)</p>

<p>2.3.</p> <p>2.4.</p> <p>–</p>	<p>✓ popíše a charakterizuje kmitavý pohyb z hlediska kinematiky</p> <p>✓ vysvětlí příčiny kmitavého pohybu zvoleného mechanického oscilátoru</p> <p>✓ popíše přeměny energie v mechanickém oscilátoru</p> <p>✓ zformuluje podmínky rezonance a diskutuje o kladných i negativních projevech rezonance</p>	<p>indukované elektromotorické napětí, Faradayův zákon elektromagnetické indukce</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ vlastní indukce, indukčnost <p><i>KMITÁNÍ MECHANICKÉHO OSCILÁTORU</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ kmitavý pohyb, mechanický oscilátor, harmonický kmitavý pohyb ◆ kinematika harmonického kmitavého pohybu – okamžitá výchylka, rychlost a zrychlení, časový diagram harmonického pohybu ◆ dynamika vlastního kmitání mechanického oscilátoru, matematické kyvadlo, pružinový oscilátor, přeměny energie v mechanickém oscilátoru, tlumené kmitání ◆ nucené kmitání mechanického oscilátoru, rezonance 	<p>M: vyjádření proměnné ze vztahu, goniometrické funkce</p>
<p>2.5.</p>	<p>✓ vysvětlí příčinu vzniku mechanického vlnění a objasní možnosti šíření mechanického vlnění v různých prostředích</p> <p>✓ vysvětlí pojem odraz vlnění a aplikuje zákon odrazu při šíření vlnění</p> <p>✓ vysvětlí pojem interference vlnění a popíše jeho projevy a důsledky při různých podmínkách</p>	<p><i>MECHANICKÉ VLNĚNÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ mechanické vlnění, vlnová délka ◆ postupné vlnění ◆ interference vlnění, stojaté vlnění ◆ šíření vlnění, vlnoplocha, paprsek ◆ odraz, lom a ohyb vlnění v izotropním prostředí ◆ zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku ◆ výška tónu, barva zvuku, hlasitost a intenzita zvuku 	<p>B: psychosomatické vlivy mechanického vlnění na člověka</p>

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
4.3., 4.4.	<p>ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY. SVĚTLO Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní, jak cívka a kondenzátor ovlivňují průchod střídavého proudu v elektrickém obvodu a aplikuje tyto poznatky na příkladech jejich praktického využití ✓ vysvětlí funkci generátoru střídavého proudu, elektromotoru a transformátoru ✓ řeší jednoduché elektrické obvody střídavého proudu s prvky R, L, C 	<p>STŘÍDAVÝ PROUD</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ střídavé napětí a proud, časový diagram, fázový rozdíl napětí a proudu, efektivní hodnoty střídavého napětí a proudu ◆ obvody střídavého proudu s prvky R, L a C, rezistance, indukance a kapacitance ◆ generátor střídavého proudu, elektromotor, transformátor ◆ elektrárna, přenosová soustava energetiky, ztráty při přenosu elektrické energie vedením ◆ bezpečnost při práci s elektrickým proudem 	<p>Z: energetika ČR</p> <p>EnV: Člověk a životní prostředí – zdroje energie (klady a zápory využívání)</p> <p>B: účinky elektrického proudu na lidské tělo</p>
4.5.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní možnost šíření elektromagnetických vln ve vakuu ✓ porovná rychlost šíření elektromagnetického vlnění ve vakuu a v látkovém prostředí ✓ analyzuje vlivy různých druhů elektromagnetického vlnění na lidské tělo ✓ objasní možnosti praktického využití jevů spojených s průchodem rentgenového záření látkou 	<p>ELEKTROMAGNETICKÉ KMITÁNÍ A VLNĚNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ oscilační obvod a jeho parametry, vlastní kmitání elektromagnetického oscilátoru ◆ elektromagnetické pole, elektromagnetická vlna, přenos energie a informací elektromagnetickým zářením ◆ spektrum elektromagnetického záření 	<p>MV: Média a mediální produkce – rozhlas a televize (fyzika a technický základ médií)</p>
4.5.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje podmínky vzniku odrazu, interference a ohybu při šíření elektromagnetického vlnění 	<p>VLNOVÉ VLASTNOSTI SVĚTLA</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ světlo jako elektromagnetické vlnění, frekvence a vlnová délka světla 	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

4.6.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozliší skutečný a zdánlivý obraz vytvořený optickou soustavou a porovná oba druhy z hlediska možnosti jejich pozorování a promítání ✓ určuje graficky polohu a vlastnosti obrazů vytvořených rovinným a kulovým zrcadlem ✓ určuje graficky polohu a vlastnosti obrazu vytvořeného čočkou 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ šíření světla v optickém prostředí, rychlost světla, světelný paprsek, vlnoplocha ◆ odraz světla, zákon odrazu ◆ lom světla, zákon lomu, index lomu, úplný odraz, disperze světla, rozklad světla na spektrum, spektrometrie ◆ interferenční maximum a minimum ◆ ohyb světla <p>ZOBRAZOVÁNÍ OPTICKÝMI SOUSTAVAMI</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ optická soustava a optické zobrazení, vlastnosti obrazu ◆ zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle, ohnisková vzdálenost kulového zrcadla ◆ zobrazení tenkou čočkou, zobrazovací rovnice a příčné zvětšení čočky, ohnisková vzdálenost a optická mohutnost čočky ◆ oko jako optická soustava, akomodace, zorný úhel, lupa 	B: stavba a funkce oka
–	<p>TEORIE RELATIVITY Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní relativnost některých fyzikálních pojmů a veličin a vymezí podmínky, při kterých se relativnost projeví ✓ předvídá změny hmotnosti tělesa při změnách jeho rychlosti a zdůvodní z hlediska dynamiky, proč nelze těleso urychlit na rychlost světla ve vakuu 	<p>SPECIÁLNÍ TEORIE RELATIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ principy relativity, mezní rychlost ve vesmíru, relativnost vlastností těles a fyzikálních jevů (kvalitativně), meze platnosti klasické fyziky ◆ relativistická hmotnost, vztah mezi energií a hmotností tělesa, celková a klidová energie tělesa 	VMEGS: Žijeme v Evropě – významní Evropané (A. Einstein)
5.1.	<p>MIKROSVĚT Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá poznatků o kvantových vlastnostech záření k objasnění rozmanitých projevů interakce záření s látkou 	<p>KVANTA A VLNY</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ pojmy kvantum a kvantování ve fyzice, fotoelektrický jev, foton a jeho vlastnosti ◆ vlnové vlastnosti částic, korpuskulární a vlnová povaha záření a částic 	

<p>5.2., 2.4.</p> <p>5.2.</p> <p>5.3.</p> <p>5.4.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ s využitím vhodných zákonů zachování provádí analýzu jaderných reakcí a sestavuje jejich úplné rovnice ✓ vysvětlí možnost uvolňování energie při jaderných reakcích typu štěpení jader a slučování jader ✓ objasní podstatu jednotlivých typů radioaktivních přeměn, provede jejich částicovou bilanci a sestaví úplné rovnice ✓ objasní význam poločasu přeměny a diskutuje o možnostech využití radioizotopů s krátkým a dlouhým poločasem přeměny ✓ využívá zákon radioaktivní přeměny k řešení úloh ✓ popíše a vysvětlí některé způsoby zacházení s vyhořelým jaderným palivem ✓ objasní fyzikální podstatu nebezpečí jaderných záření pro člověka a uvede možné důsledky jejich působení na živé organismy ✓ uvede a zdůvodní účinné způsoby ochrany osob před různými druhy nebezpečných záření při různých činnostech ✓ posoudí výhody a rizika jaderné energetiky, objasní metody zajištění jaderné bezpečnosti 	<p>ATOMY</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ jádro atomu, elektronový obal ◆ modely atomů ◆ složení atomového jádra, jaderné síly, hmotnostní úbytek a vazební energie jádra, stabilita jádra, metody uvolnění jaderné energie ◆ jaderné reakce, zákony zachování při jaderných reakcích, energie reakce, štěpení jader, řetězová reakce, syntéza jader, termonukleární reakce ◆ radioaktivita, typy radioaktivních přeměn, jaderná záření, využití radionuklidů, ochrana před škodlivými účinky jaderného záření. ◆ zákon radioaktivní přeměny, poločas přeměny, aktivita radionuklidu ◆ jaderná energetika, jaderný reaktor a jaderná elektrárna, jaderná bezpečnost 	<p>EnV: Člověk a životní prostředí – zdroje energie (klady a zápory využívání), radionuklidy v životě člověka, ekologické aspekty jaderné energetiky</p> <p>M: exponenciální rovnice a funkce</p>
---	---	---	---

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu fyzika

1. FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ

Žák:

- 1.1. měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření
- 1.2. rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh

2. POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ

Žák:

- 2.1. užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených
- 2.2. určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil
- 2.3. využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles
- 2.4. využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh
- 2.5. objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění

3. STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK

Žák:

- 3.1. objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou
- 3.2. aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh
- 3.3. využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu
- 3.4. analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles
- 3.5. porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů

4. ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY. SVĚTLO

Žák:

- 4.1. porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant
- 4.2. využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů
- 4.3. aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech
- 4.4. využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení
- 4.5. porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích
- 4.6. využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy

5. MIKROSVĚT

Žák:

- 5.1. využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů

- 5.2. posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance
- 5.3. využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek
- 5.4. navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření

Poznámka: Výstupy označené „-“ nemají vazbu na očekávané výstupy RVP.

Vyučovací předmět:

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Chemie RVP G a integruje část vzdělávacího oboru Geologie. Je koncipován jako samostatný předmět zařazený v 1. ročníku studia (3 VH), ve 2. ročníku studia (2 VH) a ve 3. ročníku studia (2 VH). Seznamuje žáka se zákonitostmi struktury a přeměn látek, rozvíjí jeho schopnost logického úsudku, analýzy příčin a dedukce důsledků přírodních jevů na základě pochopení klíčových principů a podporuje pozitivní vztah k přírodním vědám a přírodě obecně. Náplň předmětu v rámci mezipředmětových vztahů přímo souvisí s výukou dalších oborů výukové oblasti Člověk a příroda a na řadě míst se dotýká i dalších oborů (matematika, dějepis, český jazyk, latina, výchova ke zdraví) a Environmentální výchovy (EV). Výuka je realizována formou frontálního výkladu a demonstrací obrazového i dokladového materiálu a chemických experimentů. V hodinách laboratorních cvičení je hlavní metodou individuální či skupinová práce žáků a demonstrační experiment. Při realizaci laboratorních prací jsou žáci rozděleni do dvou skupin s týdenní alternací. V laboratoři pracují ve dvojicích na některém z devíti pracovních míst, vybaveném základním materiálem, s pochopitelnou možností v nezbytné míře využít společného vybavení. V průběhu výkladu v učebně je prosazována snaha o maximální využití didaktické techniky. Vlastní výuka i samostatná práce žáků se opírá o rozsáhlou odbornou knihovnu.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

1 - kompetence k učení, **2** - kompetence k řešení problémů, **3** - kompetence komunikativní, **4** - kompetence sociální a personální, **5** - kompetence občanské, **6** - kompetence k podnikavosti

- expozicí různých názorů na některé oblasti problematiky (struktura hmoty, podstata chemických přeměn) je žák veden k nutnosti konfrontovat své názory s názory zveřejněnými v literatuře, vyhledat doplňující informace a na základě celkové analýzy zjištěných faktů formulovat vlastní postoj k dané otázce (**1, 2, 3, 6**)
- osvojením odborných informací je žákovi umožněno pochopit význam chemických látek a dějů pro existenci světa a lidské společnosti v dnešní podobě i během její historické cesty a integrovat získaná fakta do širších souvislostí s informacemi z jiných vzdělávacích oborů (**1, 2, 3**)
- při tvorbě „ročníkové práce“ je žák veden k samostatnému vyhledávání a posouzení odborných faktů, jejich kompletaci a konečné interpretaci; veřejná prezentace práce klade tlak ve smyslu rozvíjení jeho vyjadřovacích a prezentačních dovedností (**2, 3, 4, 5**)

- žák je vystaven situacím, v nichž musí rozhodnout o míře správnosti či účelnosti některé z možných metod a na základě vyhodnocení samostatně vytváří algoritmus jejich použití (zhodnocení metod výroby a využití chemických látek a technických materiálů, identifikace látky, volba postupu a realizace chemického experimentu) **(2, 3, 4, 6)**
- během dialogické formy práce v hodinách má žák možnost prezentovat své názory na probíranou odbornou problematiku, analyzovat shodu či naopak rozpor mezi názorem svým a názory ostatních či teorií obecně přijatou, přičemž úlohou pedagoga je usměrňovat průběh podobné diskuse žádoucím resp. přijatelným směrem, a tak vést žáky k dialogu a vzájemnému respektu **(3, 4, 5)**
- v průběhu laboratorních prací a výjezdní exkurze je žák přesným vymezením pracovních podmínek veden ke spolupráci v kolektivu a rozvoji svých schopností a dovedností v přímé korelaci se svými relativními možnostmi v daném kolektivu a dané situaci, k maximální efektivitě práce a ke striktnímu dodržování bezpečnostních pravidel a ostatních nařízení **(2, 4, 5)**
- osobním příkladem a postojem učitele k řadě společenských jevů (chybná interpretace faktů ve sdělovacích prostředích, zneužívání vědy v reklamě či propagandě, drogové problematice apod.) je žák veden k vytváření obsahově správných a společensky kritických názorů **(2, 3, 4, 5)**
- individuálně nezbytnými prostředky je žák přesvědčen o nezbytnosti domácí přípravy (teoretická příprava k laboratorní práci) **(1, 4, 5)**
- žák je veden k racionalizaci zápisu pomocí chemické symboliky, k preciznosti a exaktnosti svých formulací, k věcně správné a logické argumentaci a interpretaci výsledků své práce písemnou i ústní formou **(1, 2, 3)**
- žák je veden k osvojování si práce s moderní technikou práce shromažďování, zpracování a prezentace informací (praktické využívání základních nástrojů počítačových programů, dataprojektoru, videa, fotografie apod.) **(1, 2, 3, 4, 6)**
- prostřednictvím dokladů z aktuálních zdrojů informace je žák motivován k pocitu nezbytnosti trvalého samostatného sebevzdělávání **(4, 5)**
- na základě demonstrace a navození problémové úlohy je žák veden k samostatné analýze jevu a dedukci řešení či závěru **(1, 2, 3)**
- žák je veden v souvislosti s poznáváním účinků chemických látek k odpovědnosti k vlastnímu zdraví, zdraví a bezpečnosti ostatních i péči o životní prostředí **(4, 5)**
- žák získává správné pracovní návyky v manuální manipulaci v průběhu praktických laboratorních prací a pocit samozřejmosti ve vztahu k čistotě provedení a dodržování pořádku i bezpečnostních zásad během pracovní činnosti **(4, 5)**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Chemie**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
–	<p>ÚVOD DO STUDIA CHEMIE</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zhodnotí vztah vývoje vědy a lidské společnosti ✓ zhodnotí význam klíčových osobností pro rozvoj chemie 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ význam chemie pro lidskou společnost ◆ předmět studia a obory chemie ◆ vznik a vývoj chemie jako vědecké disciplíny ◆ současná chemie 	mezioborová návaznost na výuku dějepisu
–	<p>NÁZVOSLOVÍ ANORGANICKÉ CHEMIE</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ aktivně používá českých názvů a značek všech prvků periodického systému ✓ na základě osvojených algoritmů vytváří vzorce běžných i méně běžných typů anorganických sloučenin z jejich názvů a naopak 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ názvosloví chemických prvků ◆ základní principy anorganického názvosloví - význam chemického vzorce, typy vzorců ◆ názvosloví anorganických sloučenin (binární sloučeniny, kyseliny, soli) 	
–	<p>CHEMICKÁ ROVNICE</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní princip chemické reakce na korpuskulární úrovni ✓ provede přehlednou klasifikaci základních typů chemických reakcí ✓ samostatně v praxi aplikuje zásady úpravy rovnic redoxních reakcí 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ chemická reakce ◆ význam chemické rovnice ◆ zápis a úpravy chemických rovnic 	v rámci chemie viz též <ul style="list-style-type: none"> • obecná chemie • anorganická ch.
1.2.	<p>VÝPOČTOVÉ ÚLOHY V CHEMII</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ základní veličiny a konstanty v chemii (A_r, M_r, n, M, V_M, N_A, m_u, ρ) ◆ výpočty související se složením látek a směsí (w, φ, c) 	mezioborová návaznost na výuku triviální aritmetiky a fyziky

*)

		<ul style="list-style-type: none"> ◆ výpočty z chemického vzorce ◆ výpočty z chemické rovnice 	<p>v rámci chemie viz též</p> <ul style="list-style-type: none"> • analytická chemie
	<p><i>OBECNÁ CHEMIE</i></p> <p>žák:</p> <p>1.1. ✓ využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů</p> <p>1.3. ✓ využívá znalosti výstavby elektronového obalu atomu při zápisu elektronové konfigurace atomů a iontů jednotlivých prvků</p> <p>1.4. ✓ předvídá průběh chemických dějů s využitím znalostí o částicové struktuře látek</p> <p>– ✓ předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků</p> <p>✓ uvede příklady praktického využití poznatků z reakční kinetiky a chemické termodynamiky</p> <p>✓ vysvětlí přeměnu forem energií v průběhu chemických procesů</p> <p>✓ vypočítá pH vodných roztoků silných kyselin a zásad, odhadne pH roztoků solí</p> <p>✓ porovná oxidačně-redukční vlastnosti kovů a jejich iontů na základě postavení v řadě reaktivity</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ klasifikace látek (chemicky čisté látky, směsi) ◆ stavba atomu <ul style="list-style-type: none"> – atomové jádro – výstavba elektronového obalu – elektronová konfigurace ◆ periodická soustava prvků ◆ chemická vazba ◆ mezimolekulové interakce ◆ struktura a fyzikální vlastnosti krystalických látek ◆ chemická kinetika ◆ reakční mechanismus ◆ chemická rovnováha, princip akce a reakce ◆ energetika chemických reakcí ◆ rychlost chemické reakce a její ovlivnění ◆ rovnováhy v roztocích elektrolytů <ul style="list-style-type: none"> – teorie kyselin a zásad, výpočet pH – neutralizace, hydrolýza – redoxní rovnováhy 	<p>mezioborová návaznost na výuku fyziky a geologie</p> <p>rozvoj logického myšlení</p> <p>v rámci chemie viz též</p> <ul style="list-style-type: none"> • anorganická ch. • analytická chemie
	<p><i>ANORGANICKÁ CHEMIE</i></p> <p>žák:</p> <p>2.1. ✓ využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin</p> <p>2.2. ✓ charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí</p> <p>2.3. ✓ předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin</p> <p>INT(G)</p> <p>1.2. ✓ využívá vybrané metody identifikace minerálů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ vodík (vlastnosti, příprava, výroba, použití) ◆ hydridy ◆ voda (vlastnosti, pitná a odpadní voda) ◆ chemie prvků a jejich anorganických sloučenin: <ul style="list-style-type: none"> – <i>p</i>-prvky (8.A-5.A skupina) ◆ základní laboratorní metody, vizuální pozorování 	<p>mezioborová návaznost na výuku biologie, geografie a geologie</p> <p>v rámci chemie viz též</p> <ul style="list-style-type: none"> • analytická chemie • biochemie

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
<p>2.1. ✓</p> <p>2.2. ✓</p> <p>2.3. ✓</p> <p>INT (G) 1.2. ✓</p>	<p>ANORGANICKÁ CHEMIE</p> <p>žák:</p> <p>✓ využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin</p> <p>✓ charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí</p> <p>✓ předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin</p> <p>✓ určí typické vzorky základních minerálů a správně k nim přiřadí mineralogický název, chemickou specifikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ chemie prvků a jejich anorganických sloučenin: <ul style="list-style-type: none"> – <i>p</i>-prvky – <i>s</i>-prvky – vybrané <i>d</i>-prvky a <i>f</i>-prvky ◆ průmyslová anorganická technologie ◆ suroviny průmyslu anorganických výrob 	<p>mezioborová návaznost na výuku biologie, geografie a geologie</p> <p>v rámci chemie viz též</p> <ul style="list-style-type: none"> • analytická chemie • biochemie
<p>3.1. ✓</p> <p>3.4. ✓</p> <p>3.2. ✓</p> <p>3.3. ✓</p>	<p>ORGANICKÁ CHEMIE</p> <p>žák:</p> <p>✓ zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin</p> <p>✓ aplikuje znalosti základních mechanismů organických reakcí na konkrétní příklady</p> <p>✓ aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví</p> <p>✓ charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na ŽP</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ chemická struktura a izomerie ◆ základní typy reakcí a činidel v organické chemii ◆ klasifikace organických sloučenin ◆ organické systematické názvosloví ◆ suroviny průmyslu organických výrob ◆ uhlovodíky (alkany, cykloalkany, alkeny, alkadieny, alkyeny, areny) ◆ deriváty uhlovodíků <ul style="list-style-type: none"> – halogenderiváty – organokovové a jim příbuzné sloučeniny 	<p>EnV: Člověk a životní prostředí: vliv lidské činnosti na životní prostředí</p> <p>návaznost na výuku biologie, geografie a geologie</p> <p>praktické uplatnění zmiňované faktografie (potravinářství, zdravotnictví, doprava, domácí práce ...)</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

		<ul style="list-style-type: none"> – dusíkaté deriváty (nitrosloučeniny, aminy) – kyslíkaté deriváty (hydroxysloučeniny, ethery, karbonylové sloučeniny) 	v rámci chemie viz též <ul style="list-style-type: none"> • dějiny chemie • obecná chemie • biochemie
--	--	--	--

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
3.3.	<p>ORGANICKÁ CHEMIE</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na ŽP ✓ aplikuje znalosti základních mechanismů organických reakcí na konkrétní příklady ✓ aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ deriváty uhlovodíků <ul style="list-style-type: none"> – kyslíkaté deriváty (karboxylové kyseliny a jejich deriváty) – heterocyklické sloučeniny 	<p>EnV: Člověk a životní prostředí: vliv lidské činnosti na životní prostředí</p> <p>mezioborová návaznost na výuku biologie, geografie a geologie</p> <p>v rámci chemie viz též</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecná chemie • biochemie
4.1.	<p>BIOCHEMIE</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ statická biochemie (přírodní látky) <ul style="list-style-type: none"> – lipidy – sacharidy – bílkoviny – nukleové kyseliny – sekundární metabolity (isoprenoidy, steroidy) ◆ chemické složení živé hmoty ◆ dynamická biochemie (biochemické děje) <ul style="list-style-type: none"> – energetika a koordinace biochemických dějů – enzymy, vitaminy, hormony 	<p>mezioborová návaznost na výuku biologie</p> <p>v rámci chemie též viz</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecná chemie • organická chemie
4.2.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše základní metabolické procesy 		

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

		<ul style="list-style-type: none"> – autotrofie, heterotrofie – metabolismus živin 	
–	<p>CHEMIE V SOUČASNÉM SVĚTĚ</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede příklady významných skupin průmyslově vyráběných organických látek a zhodnotí jejich využívání a rizika z hlediska lidského zdraví a životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ syntetické makromolekulární látky ◆ prakticky významné skupiny organických látek (léčiva, pesticidy, barviva, detergenty) 	
2.4. 3.5.	<p>ANALYTICKÁ CHEMIE A LABORATORNÍ PRAXE</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpozná a funkčně specifikuje laboratorní pomůcky ✓ definuje a samostatně provádí základní laboratorní úkony ✓ z výsledků analýzy odvodí složení látky neznámého druhu ✓ ovládá metodu kvantitativního stanovení látky titrací 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ pomůcky laboratorní praxe ◆ základní laboratorní metody ◆ kvalitativní analýza ◆ kvantitativní analýza 	

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP vzdělávacího oboru Chemie použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu Chemie:

1. OBECNÁ CHEMIE

Žák:

- 1.1. využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů
- 1.2. provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů
- 1.3. předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků
- 1.4. využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích

2. ANORGANICKÁ CHEMIE

Žák:

- 2.1. využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin
- 2.2. charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí
- 2.3. předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin
- 2.4. využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii

3. ORGANICKÁ CHEMIE

Žák:

- 3.1. zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin
- 3.2. aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů
- 3.3. charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na ŽP
- 3.4. aplikuje znalosti základních mechanismů organických reakcí na konkrétních příkladech
- 3.5. využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii

4. BIOCHEMIE

- 4.1. objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech
- 4.2. charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam

Integrováno z vzdělávacího oboru Geologie:

Žák:

INT (G) 1.2. využívá vybrané metody identifikace minerálů

Poznámka: Výstupy označené „–“ nemají vazbu na očekávané výstupy RVP.

Vyučovací předmět:

Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět biologie vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Biologie RVP G a je koncipován jako samostatný předmět zařazený v 1. ročníku studia (2 hodiny týdně), ve 2. ročníku studia (2 hodiny týdně), ve 3. ročníku studia (2 hodiny týdně) a ve 4. ročníku studia (1 hodiny týdně). Seznamuje žáka s původem a vývojem života, s formami, stavbou a funkcí živých soustav, s jejich významem a vzájemnými vztahy v biosféře a významem pro existenci lidské společnosti jakož i interakcemi s ní. Na základě expozice učiva z molekulární a buněčné biologie a genetiky dává žákům možnost porozumět základním zákonitostem přírody. Řadou témat se dotýká přímo prakticky významných oblastí (pěstování rostlin, chov zvířat, péče o zdraví člověka) a může tak být snadno aplikován v běžném životě. Umožňuje kompletní a rozšíření názoru na řadu sociálně i filosoficky významných témat. Náplň předmětu v rámci mezipředmětových vztahů přímo souvisí s výukou dalších oborů výukové oblasti Člověk a příroda a na řadě míst se dotýká i dalších oborů, resp. předmětů (matematika, dějepis, český jazyk, latina, výchova ke zdraví) a průřezových témat Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Osobnostní a sociální výchova. Výuka je realizována formou frontálního výkladu, demonstrací obrazového i dokladového materiálu, aktivizačních metod výuky a terénní výuky. V hodinách laboratorních cvičení je hlavní metodou individuální či skupinová práce žáků, demonstrační experiment a prezentace přírodnin (přímou či zprostředkovanou formou). V průběhu výkladu v učebně je prosazována snaha o maximální využití didaktické techniky. Vlastní výuka i samostatná práce žáků se opírá o rozsáhlou odbornou knihovnu a videotéku.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

1 - kompetence k učení, **2** - kompetence k řešení problémů, **3** - kompetence komunikativní, **4** - kompetence sociální a personální, **5** - kompetence občanské, **6** - kompetence k podnikavosti

- expozicí různých názorů na některé oblasti problematiky (vznik a vývoj života, genetické manipulace) je žák veden k nutnosti konfrontovat své názory s názory zveřejněnými v literatuře, vyhledat doplňující informace a na základě celkové analýzy zjištěných faktů formulovat vlastní postoj k dané otázce (**1, 2, 3, 6**)

- osvojením odborných informací je žák umožněno pochopit význam živé přírody pro existenci lidské společnosti v dnešní podobě i během její historické cesty, zodpovědnost člověka za stav a zachování nepoškozené přírody pro budoucí generace a integrovat získaná fakta do širších souvislostí s informacemi z jiných vzdělávacích oborů **(1, 2, 3)**
- při tvorbě individuálních výstupů je žák veden k samostatnému vyhledávání a posouzení odborných faktů, jejich kompletaci a konečné interpretaci; veřejná prezentace práce klade tlak ve smyslu rozvíjení jeho vyjadřovacích a prezentačních dovedností **(2, 3, 4, 5)**
- žák je vystaven situacím, v nichž musí rozhodnout o míře správnosti či účelnosti, případně morálnosti některé z možných metod a na základě vyhodnocení samostatně vytváří algoritmus jejich použití (zhodnocení metod klasifikace organismů, pěstování či chovu a využívání hospodářsky důležitých organismů, identifikace organismu, volba postupu a realizace biologického experimentu) **(2, 3, 4, 6)**
- během dialogické formy práce v hodinách má žák možnost prezentovat své názory na probíranou odbornou problematiku, analyzovat shodu či naopak rozpor mezi názorem svým a názory ostatních či teorií obecně přijatou, přičemž úlohou pedagoga je usměrňovat průběh podobné diskuse žádoucím, resp. přijatelným směrem, a tak vést žáky k dialogu a vzájemnému respektu **(3, 4, 5)**
- v průběhu laboratorních prací a výjezdní exkurze je žák přesným vymezením pracovních podmínek veden ke spolupráci v kolektivu a rozvoji svých schopností a dovedností v přímé korelaci se svými relativními možnostmi v daném kolektivu a dané situaci, k maximální efektivitě práce a ke striktnímu dodržování bezpečnostních pravidel a ostatních nařízení **(2, 4, 5)**
- osobním příkladem a postojem učitele k řadě společenských jevů (chybná interpretace faktů ve sdělovacích prostředcích, zneužívání vědy v reklamě či propagandě, drogové problematice apod.) je žák veden k vytváření obsahově správných a společensky kritických názorů **(2, 3, 4, 5, 6)**
- individuálně nezbytnými prostředky je žák přesvědčen o nezbytnosti domácí přípravy (teoretická příprava k laboratorní práci) **(1, 4, 5)**
- žák je veden k preciznosti a exaktnosti svých formulací, k věcně správné a logické argumentaci a interpretaci výsledků své práce písemnou i ústní formou **(3)**
- žák je veden k osvojování si práce s moderní technikou za účelem shromažďování, zpracování a prezentace informací (praktické využívání základních nástrojů počítačových programů, dataprojektoru, videa, fotografie apod.) **(1, 2, 3, 4)**
- prostřednictvím dokladů z aktuálních zdrojů informací je žák motivován k pocitu nezbytnosti trvalého samostatného sebevzdělávání **(4, 5)**
- na základě demonstrace a navození problémové úlohy je žák veden k samostatné analýze jevu a dedukci řešení či závěru **(1, 2, 3)**
- žák je veden v souvislosti s poznáváním rizik spojených s některými organismy k odpovědnosti k vlastnímu zdraví, zdraví a bezpečnosti ostatních **(4, 5, 6)**
- žák získává správné pracovní návyky v průběhu praktických laboratorních prací a pocit samozřejmosti ve vztahu k čistotě provedení a dodržování pořádku i bezpečnostních zásad během pracovní činnosti **(4, 5)**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Biologie**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
<p><i>1.1</i></p> <p><i>1.2</i></p> <p><i>1.3</i></p> <p><i>1.4</i></p> <p><i>1.5</i></p>	<p><i>OBEČNÁ BIOLOGIE</i></p> <p>✓ odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností</p> <p>✓ porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi</p> <p>✓ objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk</p> <p>✓ vysvětlí význam diferenciaci a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy a ji nahrazující adaptace jednobuněčných organismů</p> <p>✓ odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ vznik a vývoj živých soustav; evoluce ◆ morfologie buněk ◆ diferenciaci ◆ tkáně a pletiva ◆ kladistika ◆ fylogeneze 	<p>EnV:</p> <p>Problematika vztahů organismů a prostředí – změny prostředí v historii v závislosti na činnosti organismů, vlastnosti prostředí přímo ovlivňující směřování vývoje organismů</p> <p>Ch: látkové složení živé hmoty</p> <p>mikroskopické praktikum</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p>7.2</p> <p>7.3</p> <p>7.1 <i>INT(VZ)</i></p> <p>1.3. <i>INT(VZ)</i></p> <p>3.2. <i>INT(VZ)</i></p> <p>3.3., 3.4. <i>INT(VZ)</i></p> <p>5.1., 5.2. <i>INT(VZ)</i></p>	<p>BIOLOGIE ČLOVĚKA</p> <p>✓ využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle</p> <p>✓ charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru</p> <p>✓ podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka</p> <p>✓ podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech</p> <p>✓ uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků</p> <p>✓ orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství, zná svá práva v oblasti sexuality a reprodukce</p> <p>✓ rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události, popíše řešení likvidace následků hromadného zasažení obyvatel</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ opěrná a pohybová soustava ◆ soustavy látkové přeměny ◆ soustavy regulační ◆ soustavy rozmnožovací ◆ soustavy řídicí ◆ ontogeneze člověka ◆ fylogeneze člověka ◆ zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese ◆ hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství ◆ první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách ◆ péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost; preventivní prohlídky; osvěta spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami ◆ metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty ◆ civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy ◆ rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství ◆ první pomoc – klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel 	<p>OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – vliv vědomostí o lidském těle (a zdraví) na každodenní život</p> <p>MkV: Základní problémy sociokulturních rozdílů – vliv sociokulturního prostředí na postoje a hodnoty k lidskému životu a právům</p> <p>Ch: metabolické děje</p> <p>pitva ledviny</p>
---	---	--	---

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Biologie**

Ročník: **2. a 3.**)**

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
2.1 2.2 2.3	<p><i>BIOLOGIE VIRŮ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy ✓ zhodnotí negativní a pozitivní význam virů ✓ zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby ✓ navrhne způsoby prevence virových epidemií ✓ posoudí význam mutací při virových epidemiích 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ stavba a funkce virů ◆ virové infekce ◆ virové epidemie ◆ očkování ◆ mutace 	<p>VMEGS: globální problémy, jejich příčiny a důsledky – vliv globalizace na šíření nemocí</p>
3.1 3.2	<p><i>BIOLOGIE BAKTERIÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska ✓ zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby ✓ porovná bakteriální a virové nákazy z hlediska patologie a prevence 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ stavba a funkce bakterií ◆ bakteriální infekce ◆ antibiotika 	<p>VMEGS: globální problémy, jejich příčiny a důsledky – vliv rozhodnutí jedinců na globální problémy (na příkladu rezistence bakterií)</p>
10.1	<p><i>BIOLOGIE PROTIST</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska ✓ identifikuje rizikové chování vedoucí k nákaze patologickými protisty 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ stavba a funkce protist ◆ patologičtí protisti 	<p>kultivace vybraných skupin protist mikroskopické praktikum – protistologie</p>

**) z důvodu provázanosti témat druhé poloviny druhého ročníku a ročníku třetího jsou tyto spojeny v jediné tabulce. Obecné zákonitosti budou demonstrovány na příkladech z Evropy a posléze opakovány a ukotvovány v části zaměřené na makroregiony.

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

4.2	<p>BIOLOGIE HUB</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování hub a lišejníků ✓ posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků ✓ definuje vlastnosti hub umožňující jejich parazitismus na člověku 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ stavba a funkce hub ◆ stavba a funkce lišejníků ◆ parazitické houby 	<p>terénní cvičení – lichenologie a mykologie mikroskopické cvičení – lichenologie a mykologie</p>
5.1 5.2 5.3	<p>BIOLOGIE ROSTLIN</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů ✓ objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin ✓ porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ morfologie a anatomie rostlin ◆ fyziologie rostlin ◆ systém a evoluce rostlin 	<p>Ch, F: fyziologie rostlin</p> <p>mikroskopické cvičení – morfologie rostlin</p>
6.1 6.2 6.3	<p>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce ✓ popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav ✓ objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ morfologie a anatomie živočichů ◆ fyziologie živočichů ◆ systém a evoluce živočichů 	<p>Ch: fyziologie živočichů</p>

	FAUNA A FLORA EVROPY A MAKROREGIONŮ		
4.1	✓ rozčlení ČR, Evropu a svět do biogeografických regionů a tyto charakterizuje pomocí hlavních biogeografických ukazatelů	◆ biogeografická regionalizace	VMEGS: Globalizační a rozvojové procesy; žijeme v Evropě – unikátní Evropské ekosystémy a druhy, vliv globalizace a jednotlivců na výskyt invazivních druhů EnV: Problematika vztahů organismů a prostředí; Životní prostředí regionu a České republiky; Člověk a životní prostředí – osobní zodpovědnost za stav prostředí kolem nás, vliv změn prostředí a introdukcí na faunu ČR Inf, Z: využití databází a prostorových dat terénní cvičení – botanika terénní cvičení – zoologie výjezdní ekologická exkurze
5.5	✓ pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků	◆ biogeografické regiony ČR, Evropy a Země	
5.4	✓ zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti	◆ rostliny a prostředí	
	✓ charakterizuje rostlinné druhy umožňující vznik lidských civilizací a uvede konkrétní příklady	◆ rostliny a lidské civilizace	
	✓ pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy české, evropské a jednotlivých makroregionů a uvede jejich ekologické nároky	◆ živočichové a prostředí	
5.6	✓ posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla	◆ populační dynamika	
5.7	✓ zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	◆ živočichové a lidské civilizace	
6.4	✓ pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy české, evropské a jednotlivých makroregionů a uvede jejich ekologické nároky	◆ etologie	
6.5	✓ posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti	◆ metody ochrany živočichů a rostlin	
6.6	✓ charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci	◆ deštníkové druhy	
6.7	✓ charakterizuje základní typy chování živočichů		
6.8	✓ zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Biologie**

Ročník: **4.**

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
8.1 8.2	<p>GENETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše molekulární základy dědičnosti a správně používá pojmy se k ní vztahující ✓ využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů ✓ analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě se zvláštním ohledem na dědičné choroby ✓ zhodnotí rizikové faktory vedoucí k inbreedingu v lidských i zvířecích populacích 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ molekulární a buněčné základy dědičnosti ◆ dědičnost a proměnlivost ◆ genetika člověka ◆ genetika populací 	
9.1 9.2	<p>EKOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používá správně základní ekologické pojmy a dokládá je příklady ✓ objasňuje základní ekologické vztahy a doplňuje je příklady z území ČR a světa ✓ zhodnotí ekologickou roli člověka v přírodě napříč lidskou historií a identifikuje rizikové vzorce chování vedoucí ke kolapsu ekosystému ✓ identifikuje procesy zajišťující samoobnovovací schopnosti ekosystémům 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ základní ekologické pojmy ◆ podmínky života ◆ biosféra a její členění ◆ stabilita ekosystémů 	<p>EnV: Problematika vztahů organismů a prostředí; Člověk a životní prostředí – osobní zodpovědnost za stav prostředí kolem nás</p> <p>praktické cvičení – ekologické podmínky v našem okolí</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP vzdělávacího oboru Biologie použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu Biologie:

1. OBECNÁ BIOLOGIE

Žák:

- 1.1. odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností
- 1.2. porovná významné hypotézy o vzniku a vývoji živých soustav na Zemi
- 1.3. objasní strukturu a funkci organel prokaryotních a eukaryotních buněk a jejich životní projevy
- 1.4. vysvětlí význam diferenciacce a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy
- 1.5. odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci

2. BIOLOGIE VIRŮ

Žák:

- 2.1. charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy
- 2.2. zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby
- 2.3. zhodnotí pozitivní a negativní význam virů

3. BIOLOGIE BAKTERIÍ

Žák:

- 3.1. charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska
- 3.2. zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby

4. BIOLOGIE HUB

Žák:

- 4.1. pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků
- 4.2. posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků

5. BIOLOGIE ROSTLIN

Žák:

- 5.1. popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů
- 5.2. objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin
- 5.3. porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin
- 5.4. pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy české, evropské a jednotlivých makroregionů a uvede jejich ekologické nároky
- 5.5. zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti jejich využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti
- 5.6. posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla

- 5.7. zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany
6. BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ
Žák:
- 6.1. charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce
 - 6.2. popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav
 - 6.3. objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů
 - 6.4. pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy české, evropské a jednotlivých makroregionů a uvede jejich ekologické nároky
 - 6.5. posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti
 - 6.6. charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci
 - 6.7. charakterizuje základní typy chování živočichů
 - 6.8. zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany
7. BIOLOGIE ČLOVĚKA
Žák:
- 7.1. podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka
 - 7.2. využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle
 - 7.3. charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru
8. GENETIKA
Žák:
- 8.1. využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů
 - 8.2. analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě
9. EKOLOGIE
Žák:
- 9.1. používá správně základní ekologické pojmy
 - 9.2. objasňuje základní ekologické vztahy
10. BIOLOGIE PROTIST
Žák:
- 10.1. charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska

Integrováno ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví:

Žák:

INT (VZ) 1.3. podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech

INT(VZ) 3.2. uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků

INT(VZ) 3.3. orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství

INT(VZ) 3.4. zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce

INT(VZ) 5.1. rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události

INT(VZ) 5.2. prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel

Vyučovací předmět:

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis úzce souvisí s ostatními obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda i obory vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vzdělávací obsah zeměpisu, který má přírodovědný i společenskovedný charakter, se prolíná prakticky všemi průřezovými tématy RVP GV, které jsou součástí našeho ŠVP. V rámci předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat (PT): Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Osobnostní a sociální výchova (OSV), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (EV). V šíři svého obsahu zeměpis ovlivňuje výuku dalších předmětů a zároveň je ovlivňován a doplňován mnohými tématy ostatních předmětů.

Předmět umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních jevů, a tím si uvědomovat i užitečnost zeměpisných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Důraz je kladen na rozvoj dovednosti soustavně, spolehlivě a objektivně pozorovat, měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Žáci postupně poznávají podstatné souvislosti mezi lidskou činností a stavem přírody. Žáci si postupně uvědomují vliv lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví, mohou využít své poznatky ve prospěch ochrany životního prostředí a v rámci principů trvale udržitelného rozvoje.

Díky průřezovým tématům, která podporují globální myšlení a mezinárodní porozumění, jsou ve výuce podporovány prvky zodpovědnosti, tvořivosti a schopnosti flexibility ve výchově budoucích evropských občanů.

Rozsah a úroveň zeměpisné vzdělanosti nelze odvozovat jen od školních poznatků. Na neustálém měnícím se vývoji se vedle školních poznatků podílejí i poznatky masmediálního původu a poznatky z cestování či nejbližšího okolí.

Cílem ve výuce je posílit schopnost žáků pracovat s různorodými zdroji informací, podporovat kritické myšlení a tvořivost.

Ve formách výuky je kladen důraz na rozmanitost forem výuky s využitím moderních technologií, využíváním elektronických informačních zdrojů a zeměpisných atlasů a dalších odborných materiálů. V rámci posílení digitálních a komunikačních kompetencí tvoří žáci v hodinách zeměpisu prezentace, projekty nebo tematické referáty (práce), je využívána výuka v terénu.

Na výuku zeměpisu je stanovena celková dotace 2 hodin v 1. – 3. ročníku a 1 hodina ve 4. ročníku.

Žáci pracují v hodinách v rámci třídy, ve dvojicích, ve skupinách i individuálně. Využívají vzájemné spolupráce nebo pracují samostatně na zadaných úkolech s cílem dopracovat se vlastním poznáním k požadovaným výstupům.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- učitel naučí žáky vyhledávat informace z různých pramenů, včetně elektronických, povede žáka ke kritickému hodnocení získaných informací, podpoří dovednost práce s pomůckami (mapy, grafy, encyklopedie, internet)
- přes omezení faktografie učitel naučí žáky vyhledávat v dostupných zdrojích podstatné a aktuální a podpoří dovednost porovnávání získaných informací
- propojením mezipředmětových vztahů učitelé podpoří schopnost uplatnění znalostí získaných v zeměpisu i v jiných předmětech
- učitel vede žáky k využívání sebehodnocení
- učitel podporuje žáky k účasti v zeměpisných soutěžích

b) Kompetence k řešení problémů

- výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problémů a dokázali si obhájit své názory.
- žáci jsou vedeni k tolerantním postojům, k umění rozpoznat netolerantní postoje a vyjádřit kriticky svůj postoj
- učitel vede žáky k uvědomění si odpovědnosti za svá rozhodnutí a k hodnocení důsledků svých činů

c) Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k jazykově správnému a logickému vyjadřování svých myšlenek, a to jak mluveným projevem, tak i písemně
- žáci jsou vedeni k umění naslouchat, číst s porozuměním a reprodukovat
- jsou vytvářeny podmínky pro diskusi mezi žáky, k umění používat faktografické podklady k případnému argumentování i k umění názory korigovat v rámci nových argumentů
- žáci jsou vedeni k prezentaci své práce před kolektivem, ale i v cizím prostředí
- využíváním interaktivních a skupinových forem výuky se zlepšují vyjadřovací schopnosti žáků

d) Kompetence sociální a personální

- učitel podporuje týmovou spolupráci a kooperaci žáků
- jsou vytvářeny situace, kterými se žák naučí obhájit vlastní názor v pracovní skupině, komunikovat s ostatními, uznávat chyby a hledat náhradní řešení problému
- učitel učí žáky k sebedůvěře, překonání osobních nedostatků i uznání úspěchu druhých, respektování odlišného názoru

e) *Kompetence občanské*

- diskusemi ve vyučovacích hodinách rozvíjí učitel zájem žáků o sledování politického, ekonomického a společenského života v České republice a ve světě
- učitel podporuje dobré mezilidské vztahy, vede žáky k poznání vlastního i cizího názoru, k uvědomování si hranice svobody občana demokratické společnosti a pochopení propojení práv a povinností v moderní společnosti
- učitel prohlubuje u žáků orientaci v problematice soužití s minoritními skupinami s cílem podpořit stanoviska proti jakékoliv diskriminaci
- učitel vede žáky k naplňování demokratických principů

f) *Kompetence k podnikavosti*

- učitel vede žáky k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti
- v průběhu výuky žáky seznamujeme s formami práce v různých geografických oborech
- žáci jsou vedeni k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Zeměpis**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
<p>5.1.</p> <p>5.3.</p> <p>5.5.</p>	<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů ✓ používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii ✓ analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ geografická kartografie a topografie – praktické aplikace s kartografickými produkty, s mapami různých funkcí, s kartogramy ◆ geografický a kartografický vyjadřovací jazyk – obecně používané pojmy, symboly, zkratky, smluvené značky, vysvětlivky, statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii ◆ dálkový průzkum Země – praktické využití 	<p>M: trigonometrie a metody zobrazení, převody jednotek</p>
<p>1.1.</p> <p>1.2.</p> <p>1.3.</p> <p>1.4.</p> <p>1.5.</p> <p>1.6.</p> <p>1.7.</p>	<p>PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy ✓ porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí ✓ objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických páسů ✓ objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině ✓ hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života ✓ rozliší hlavní biomy světa ✓ rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Země jako vesmírné těleso – tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma na Zemi, kalendář ◆ fyzicko-geografická sféra – vzájemné vazby a souvislosti složek fyzicko-geografické sféry, základní zákonitosti stavu a vývoje složek, důsledky pro přírodní prostředí ◆ systém fyzicko-geografické sféry na planetární a na regionální úrovni – objekty, jevy, procesy, zonalita, azonální jevy 	<p>F: družicové systémy, čas a jednotka času, tlak a skupenství látek</p> <p>SV: globální problémy</p> <p>B: oběh vody, vodní ekosystémy</p>
<p>G 1.1.</p>	<p>SLOŽENÍ, STRUKTURA A VÝVOJ ZEMĚ Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ vrstevnaté složení zemského tělesa 	<p>F: stavba planety Země</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

G 2.2. G 2.3.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozdělí horniny ✓ specifikuje konkrétní možnosti využívání nerostných surovin 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ obecná petrografie ◆ geneze hornin ◆ systematická petrografie ◆ geologická historie Země – změny polohy kontinentů 	B: horniny a nerosty, úrodnost půdy
G 3.1.	<p>HYDROGEOLOGIE Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou v příslušném regionu 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ povrchové vody ◆ podzemní vody 	B: biota oceánů, oběh vody
G 2.1. G 4.1.	<p>GEOLOGICKÉ PROCESY V LITOSFÉŘE Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů ✓ určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu ✓ analyzuje různé druhy poruch v litosféře ✓ objasní důsledky pohybu kontinentů a uvede je do kontextu moderní vědy 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ magmatický proces ◆ zvětrávání a sedimentační proces ◆ eroze ◆ metamorfni procesy ◆ deformace litosféry, geologické struktury ◆ globální tektonika – kontinentální drift 	
4.1. 4.2.	<p>ČESKÁ REPUBLIKA Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zhodnotí výhody a nevýhody polohy České republiky ✓ pomocí map popíše vývoj rozlohy českého území a uvede ho do souvislosti s historickými událostmi ✓ vymezí hlavní geologické celky České republiky a vysvětlí návaznost na těžbu nerostných surovin ✓ lokalizuje hlavní geomorfologické jednotky povrchu České republiky ✓ charakterizuje podnebí a obvyklý chod počasí České republiky ✓ lokalizuje v mapě říční síť a nejdůležitější vodní plochy České republiky 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Poloha České republiky ◆ Mapování českého území ◆ Geologie České republiky ◆ Reliéf České republiky ◆ Podnebí a počasí České republiky ◆ Vodstvo České republiky ◆ Obyvatelstvo České republiky ◆ Sídla České republiky 	<p>VMEGS: Žijeme v Evropě, Globalizační a rozvojové procesy – Česka republika v mezinárodních organizacích, vliv globalizace na náš život - prezentace</p>

4.3.	✓ uvede základní demografické charakteristiky České republiky		EnV: Životní prostředí České republiky – srovnání regionů ČR dle kvality životního prostředí, možnosti změny – práce s daty
4.4.	✓ lokalizuje nejvýznamnější sídla České republiky a přiblíží jejich regionální význam	♦ Hospodářský vývoj České republiky	
	✓ popíše hospodářský vývoj České republiky po roce 1989	♦ Zemědělství České republiky	
	✓ vymezí základní plodiny a chovaná hospodářská zvířata v České republice	♦ Průmysl České republiky	
	✓ lokalizuje klíčová průmyslová centra a uvede příklady známých firem z hlavních výrobních oborů	♦ Doprava České republiky	
	✓ vymezí hlavní dopravní uzly pro jednotlivé druhy dopravy v České republice	♦ Služby a cestovní ruch v České republice	
	✓ charakterizuje úroveň výrobních, komerčních a veřejných služeb v České republice	♦ Památky UNESCO	D: dějiny českého státu, dějiny Evropy, vývoj měst, hlavní obchodní cesty, významné historické památky
	✓ lokalizuje přírodní a kulturní památky České republiky zapsané na seznamu UNESCO	♦ Kraje České republiky	Ch: zpracovatelská chemie
	✓ charakterizuje jednotlivé kraje České republiky z hlediska přírodního i socioekonomického	♦ Česká republika v mezinárodních organizacích	F: skupenství látek
	✓ popíše pozici České republiky v mezinárodních organizacích		B: význam vody v krajině, ochrana přírody
G 2.4.	REGIONÁLNÍ GEOLOGIE		SV: ekonomická transformace
	Žák:	♦ Český masiv	Přírodní a kulturní bohatství, administrativní členění států
	✓ bezpečně se orientuje v geologické mapě ČR	♦ Karpaty	

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
<p>4.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Popíše proces evropské integrace po 2. světové válce ✓ Představí základní orgány EU ✓ Vysvětlí přínosy členství v této mezinárodní organizaci <p>REGIONÁLNÍ ČLENĚNÍ EVROPY</p> <p>4.5.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lokalizuje daný evropský region a zařadí do něho klíčové země ✓ vymezí typické znaky a specifika regionu ✓ charakterizuje přírodní podmínky regionu, analyzuje přírodní rizika ✓ popíše demografické znaky obyvatel regionu, kulturní a náboženská specifika ✓ zhodnotí surovinovou základnu regionu, popíše typ zemědělské činnosti v daném regionu a průmyslové využití regionu a analyzuje socioekonomické problémy regionu ✓ posoudí úroveň dopravní infrastruktury regionu a zhodnotí úroveň služeb v daném regionu a potenciál rozvoje cestovního ruchu ✓ charakterizuje přírodní podmínky, demografickou strukturu, sídelní strukturu, hospodářství a mezinárodní vztahy ve vybraných státech regionu 	<p>EVROPSKÁ UNIE A EVROPSKÝ MAKROREGION</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Popíše proces evropské integrace po 2. světové válce ✓ Představí základní orgány EU ✓ Vysvětlí přínosy členství v této mezinárodní organizaci <p>REGIONÁLNÍ ČLENĚNÍ EVROPY</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lokalizuje daný evropský region a zařadí do něho klíčové země ✓ vymezí typické znaky a specifika regionu ✓ charakterizuje přírodní podmínky regionu, analyzuje přírodní rizika ✓ popíše demografické znaky obyvatel regionu, kulturní a náboženská specifika ✓ zhodnotí surovinovou základnu regionu, popíše typ zemědělské činnosti v daném regionu a průmyslové využití regionu a analyzuje socioekonomické problémy regionu ✓ posoudí úroveň dopravní infrastruktury regionu a zhodnotí úroveň služeb v daném regionu a potenciál rozvoje cestovního ruchu ✓ charakterizuje přírodní podmínky, demografickou strukturu, sídelní strukturu, hospodářství a mezinárodní vztahy ve vybraných státech regionu 	<p>Evropská unie Evropský makroregion</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Vegetační pásy ◆ Těžba nerostných surovin ◆ Obyvatelstvo a kultura ◆ Zemědělství a průmysl ◆ Doprava ◆ Služby ◆ Cestovní ruch <p>Regionální členění Evropy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Střední Evropa ◆ Západní Evropa ◆ Severní Evropa ◆ Pobaltí ◆ Jižní Evropa ◆ Jihovýchodní Evropa ◆ Východní Evropa ◆ Klíčové státy jednotlivých evropských regionů 	<p>VMEGS: Žijeme v Evropě, Globalizační a rozvojové procesy – Význam EU pro jednotlivé státy Evropy, vliv globalizace na státy Evropy - prezentace</p> <p>MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů – problémy evropských zemí s migrací obyvatel, příčiny, důsledky a možná řešení – práce s textem a daty</p> <p>SV – Geopolitické procesy, mezinárodní vztahy, ekonomie D – moderní dějiny, vývoj regionů, obchodní B – ekosystémy</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

	<p><i>SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ</i> Žák:</p> <p>2.1. ✓ zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva</p> <p>2.2. ✓ analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa</p> <p>2.3. ✓ identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení</p> <p>2.4. ✓ zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa</p> <p>2.5. ✓ zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů</p> <p>2.6. ✓ rozliší a porovná státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti</p> <p>2.7. ✓ lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji</p> <p>2.8. ✓ vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál</p> <p><i>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</i> Žák:</p> <p>3.1. ✓ zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ obyvatelstvo – základní geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky ◆ kulturní a politické prostředí – struktura obyvatelstva, státní zřízení, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí ◆ sídla a osídlení – sídelní struktura a její vývoj, sídlo, obec, město, jejich funkce ◆ světové hospodářství – lokalizační faktory, sektorová a odvětvová struktura a její důsledky ◆ socioekonomická sféra - sociálněgeografické systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby, globalizace ◆ krajina – vývoj krajiny, přírodní prostředí, společenské prostředí, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná ekologie, typy krajiny, krajinný potenciál 	<p>Politická geografie</p> <p>VMEGS: Globalizační a rozvojové procesy, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – prezentace</p> <p>D – stěhování národů, formování států, kolonizace -vývoj národů a kultur -vývoj měst SV – ekonomie B – životní podmínky vybraných druhů rostlin a živočichů, lesní a vodní ekosystémy</p>
--	---	--	---

<p>3.2.</p> <p>3.3.</p>	<p>✓ analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny</p> <p>✓ zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni</p>	<p>♦ vývoj interakce příroda – společnost: trvale udržitelný rozvoj, limity přírodního prostředí, globální problémy lidstva, výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí</p>	
<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE A TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ</p>			
<p>Žák:</p>			
<p>5.5.</p> <p>5.4.</p> <p>5.2.</p>	<p>✓ čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky</p> <p>✓ vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území</p> <p>✓ orientuje se pomocí map v krajině</p>	<p>♦ geografické informační a navigační systémy – GIS, DPZ, praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS</p> <p>♦ terénní geografická výuka, praxe a aplikace – geografická exkurze a terénní cvičení, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce</p>	<p>Inf</p> <p>-software pro mapové aplikace</p> <p>- analýza internetových zdrojů informací a jejich zpracování</p>
<p>ČLOVĚK A ANORGANICKÁ PŘÍRODA</p>			
<p>Žák:</p>			
<p>G 4.2.</p> <p>G 4.3.</p> <p>G 4.4.</p>	<p>✓ posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných negativních dopadů na životní prostředí</p> <p>✓ hodnotí ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu</p> <p>✓ vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu</p>	<p>♦ stavba ložiska významných nerostných surovin</p> <p>♦ metody těžby</p> <p>♦ interakce mezi přírodou a společností</p> <p>♦ geologická práce v terénu</p> <p>♦ geologické mapování</p>	

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
<p>4.1</p> <p>4.5</p>	<p>MAKROREGIONY SVĚTA</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ s pomocí mapy lokalizuje daný makroregion a zařadí do něho klíčové země ✓ vymezí typické znaky a specifika daného makroregionu ✓ charakterizuje přírodní podmínky a přírodní zdroje daného makroregionu ✓ popíše demografii a kulturní specifika obyvatel tohoto regionu ✓ uvede význam zemědělství a průmyslu pro daný makroregion ✓ posoudí dopravní infrastrukturu makroregionu a potenciál rozvoje služeb a cestovního ruchu v návaznosti na jeho klíčové cíle ✓ analyzuje objektivní přírodní rizika i socioekonomické či bezpečnostní problémy daného makroregionu ✓ charakterizuje přírodní podmínky, demografii, hospodářství a mezinárodní vztahy vybraných modelových států makroregionu 	<p>Angloamerický makroregion, Latinskoamerický makroregion, Australsko-oceánský makroregion, Indonéský makroregion, Čínsko-japonský makroregion, Ruský makroregion</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ vegetační pásy ◆ těžba nerostných surovin ◆ obyvatelstvo a kultura ◆ zemědělství a průmysl ◆ doprava ◆ služby ◆ cestovní ruch ◆ přírodní rizika ◆ socioekonomické problémy ◆ klíčové státy makroregionu 	<p>MkV: Psychosociální aspekty interkulturality – Jeden svět na školách (dokumenty)</p> <p>D: vývoj jednotlivých regionů, moderní dějiny, hlavní obchodní cesty</p> <p>B: ekosystémy</p> <p>SV: mezinárodní vztahy, základy ekonomie</p> <p>VMEGS: Globalizační a rozvojové procesy, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – prezentace, Člověk v tísni – práce s texty</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Zeměpis**

Ročník: **4.**

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
<p>4.1</p> <p>4.5</p>	<p>MAKROREGIONY SVĚTA Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ s pomocí mapy lokalizuje daný makroregion a zařadí do něho klíčové země ✓ vymezí typické znaky a specifika daného makroregionu ✓ charakterizuje přírodní podmínky a přírodní zdroje daného makroregionu ✓ popíše demografii a kulturní specifika obyvatel tohoto regionu ✓ uvede význam zemědělství a průmyslu pro daný makroregion ✓ posoudí dopravní infrastrukturu makroregionu a potenciál rozvoje služeb a cestovního ruchu v návaznosti na jeho klíčové cíle ✓ analyzuje objektivní přírodní rizika i socioekonomické či bezpečnostní problémy daného makroregionu ✓ charakterizuje přírodní podmínky, demografii, hospodářství a mezinárodní vztahy vybraných modelových států makroregionu 	<p>Indický makroregion, Islámský makroregion, Africký makroregion</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ vegetační pásy ◆ těžba nerostných surovin ◆ obyvatelstvo a kultura ◆ zemědělství a průmysl ◆ doprava ◆ služby ◆ cestovní ruch ◆ přírodní rizika ◆ socioekonomické problémy ◆ klíčové státy makroregionu 	<p>D: vývoj jednotlivých regionů, moderní dějiny, hlavní obchodní cesty</p> <p>B: ekosystémy</p> <p>SV: mezinárodní vztahy, základy ekonomie</p> <p>VMEGS: Globalizační a rozvojové procesy, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – Člověk v tísní – práce s texty</p>
<p>2.6</p> <p>2.7</p>	<p>GLOBALIZACE VE SVĚTĚ Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ s porozuměním a adekvátně používá odpovídající odbornou terminologii z daného tématu ✓ popíše a vysvětlí proces globalizace ve světě s ekonomickými i kulturními dopady 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ globalizace světa ◆ ekonomická globalizace ◆ kulturní globalizace 	<p>SV: Ekonomie</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

3.3	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí dopady globalizace na přírodní prostředí ✓ charakterizuje významné globální problémy lidstva, popíše jejich dopady a navrhne možná řešení či opatření vedoucí k minimalizaci jejich negativních důsledků 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ bludný kruh chudoby ◆ globalizace a životní prostředí ◆ globální problémy lidstva 	
-----	--	---	--

Přílohy

A) Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP vzdělávacího oboru Geografie použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu Zeměpis:

1. PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ

Žák:

- 1.1. porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
- 1.2. porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (princip deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí
- 1.3. objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů
- 1.4. objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině
- 1.5. hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti
- 1.6. rozliší hlavní biomy světa
- 1.7. rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi

2. SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

Žák:

- 2.1. zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva
- 2.2. analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa
- 2.3. identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení
- 2.4. zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa
- 2.5. zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů
- 2.6. rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti
- 2.7. lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji
- 2.8. vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál

3. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák:

- 3.1. zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi
- 3.2. analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny
- 3.3. zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni

4. REGIONY

Žák:

- 4.1. rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi
- 4.2. vymezení místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům
- 4.3. zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky
- 4.4. lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika
- 4.5. lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezení jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná

5. GEOGRAFICKÉ INFORMACE A TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ

Žák:

- 5.1. používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů
- 5.2. orientuje se s pomocí map v krajině
- 5.3. používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- 5.4. vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území
- 5.5. čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje

B) Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP vzdělávacího oboru Geologie použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu Zeměpis (výstupy jsou v tabulce odlišeny symbolem G před číslem výstupu):

1. SLOŽENÍ A STRUKTURA ZEMĚ

Žák:

- 1.1. porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy
- 1.2. využívá vybrané metody identifikace minerálů (**integrováno do Ch**)

2. GEOLOGICKÉ PROCESY V LITOSFÉŘE

Žák:

- 2.1. analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů
- 2.2. určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin
- 2.3. analyzuje různé druhy poruch v litosféře
- 2.4. využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů

3. VODA

Žák:

- 3.1. zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou v příslušném regionu

4. ČLOVĚK A ANORGANICKÁ PŘÍRODA

Žák:

- 4.1. určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu
- 4.2. posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných negativních dopadů na životní prostředí
- 4.3. posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu
- 4.4. vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu

Vyučovací předmět:

Společenské vědy

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací obsah předmětu *společenské vědy* vychází ze vzdělávacího oboru *Občanský a společenskovědní základ* ze vzdělávací oblasti *Člověk a společnost* a ze vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce*. Dále integruje řadu výstupů ze vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví* a tematických okruhů z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VKEGS), Multikulturní výchova (MkV) a Mediální výchova (MV), viz poznámky v osnovách. V některých oblastech je vzdělávací obsah úzce propojen s poznatky jiných vyučovacích předmětů.

Vyučovací předmět *Společenské vědy* je úzce provázán s praxí. Jeho prostřednictvím si žáci utváří realistický pohled na život a orientují se ve společenských jevech a procesech, které tvoří rámec každodenního života. Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost a své poznatky zpětně aplikovat na aktuální situace, v nichž se sami vyskytují. Cílem předmětu také je, aby žáci získali představu o náplni jednotlivých společenskovědních disciplín a tím si rozšířili možnost výběru svého budoucího studia a volby vlastní profesní orientace.

Vyučovací předmět *Společenské vědy* se vyučuje v 1.–4. ročníku našeho čtyřletého gymnázia, časová dotace činí 1–2 vyučovací hodiny týdně v každém z uvedených ročníků (1–2–2–2).

Vzdělávací obsah jednotlivých ročníků je tematicky rozdělen a obsahově koresponduje s poznatky konkrétní společenskovědní disciplíny:

- 1. ročník: Politologie (Občan ve státě – vybrané kapitoly)
Právo (Občan a právo – vybrané kapitoly)
Ekonomie (Tržní ekonomika – vybrané kapitoly)
Finance (Bankovní soustava ČR, finanční gramotnost – vybrané kapitoly)
- 2. ročník: Psychologie (Člověk jako jedinec)
Sociologie (Člověk ve společnosti)

3. ročník Religionistika (Úvod do religionistiky)
 Filozofie (Úvod do filozofie)
4. ročník: Politologie (Občan ve státě – vybrané kapitoly)
 Právo (Občan a právo – vybrané kapitoly, Pracovně-právní vztahy)
 Mezinárodní vztahy (Mezinárodní vztahy, globální svět)
 Ekonomie (Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice)
 Finance (Finanční instituce a finanční produkty, finanční gramotnost – vybrané kapitoly)

Výuka probíhá v učebnách, žáci se do skupin nedělí. Značný prostor je věnován praktickým příkladům, vlastní prezentaci žáků, diskuzi, zpracovávání aktuálních informací z médií (tisk, internet, TV), práci se statistikami či autentickými texty a dokumenty, referátům, skupinové práci a projektům.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

- učitel zadává žákům úkoly (referáty, seminární práce apod.), při jejichž zpracování musí žáci vyhledávat, třídít, seřazovat a vybírat z množství informací
- učitel zadává takové znění úkolů, aby žáci měli možnost dokládat zdroje informací, ze kterých čerpají; tímto žáci získávají při výběru zdrojů rozhled a orientaci a rozhodují o objektivitě, kvalitě předkládaných informací
- učitel žáky motivuje k plánování činnosti zadáváním dlouhodobějších úkolů s pevně stanoveným termínem odevzdání hotové práce

b) *Kompetence k řešení problémů*

- učitel využívá simulace situací, ve kterých žáci rozhodují samostatně
- učitel navozuje problémové úkoly, ve kterých žáci hledají optimální řešení
- učitel zadává referáty, seminární práce a projekty, při kterých žáci pátrají po informacích z rozličných zdrojů

c) *Kompetence komunikativní*

- učitel vytváří příležitosti a časový prostor k tomu, aby žáci prezentovali vlastní názory, obhajovali vlastní seminární práce
- učitel využívá metody diskuze, ve které žáci jasně vyjádří svůj názor a používají jednoznačné a srozumitelné argumentace

d) Kompetence sociální, personální, občanské

- učitel realizuje výuku ve skupinách, při které musí žáci navzájem spolupracovat, naslouchat si, tolerovat názory ostatních
- učitel vede žáky k odpovědnosti za plnění svých povinností tím, že k vyhotovení úkolů poskytne žákům dostatečné informace, v případě potřeby konzultace, ale zároveň ponechává co největší prostor pro samostatné zpracování
- učitel zadává samostatné práce, referáty a projekty ve dvojicích či skupinách, žáci si musí jednotlivé pracovní kroky mezi sebou rozdělit a zorganizovat

e) Kompetence k podnikavosti

- učitel vede žáky k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Společenské vědy**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
4.1	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vysvětlí na příkladech vzájemný vztah mezi právními a mravními normami ✓ Uvede, jaký význam má právo pro společnost a co je jeho obsahem ✓ Odůvodní účel sankcí při porušení právní normy 	<p>4. PRÁVO – OBČAN A PRÁVO</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Právo a morálka ◆ Právní a mravní normy ◆ Pojem a význam práva 	
4.2	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vysvětlí, co jsou to prameny práva a jak se mohou v jednotlivých právních kulturách lišit ✓ Roztřídí právní normy v právním řádu ČR ✓ Přiřadí ke každé právní normě instituci, která ji vydává a posoudí její právní sílu vzhledem k ostatním právním předpisům ✓ Klasifikuje systém právních odvětví ČR 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Prameny práva ◆ Právní řád, druhy právních norem ◆ Právní síla ◆ Systém právních odvětví 	skupinová práce s právními normami
4.4 4.3	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Určí, za jakých podmínek vznikne právní vztah ✓ Uvede prvky právního vztahu ✓ Vymyslí konkrétní příklad právního vztahu, analyzuje jej (uvede subjekty, obsah, objekt i právní normu, jež ho upravuje) ✓ Vysvětlí pojmy fyzická a právnická osoba, uvede jejich příklady ✓ Objasní, co umožňuje tzv. právní subjektivita fyzickým a právnickým osobám a co znamená v praxi pojem způsobilost k právním úkonům 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Právní vztah ◆ Subjekty, obsah, objekt právního vztahu ◆ Fyzická, právnická osoba ◆ Právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům 	<p>praktické příklady z právní praxe</p> <p>práce se zprávami z médií (tisk, internet, TV)</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

4.9	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Uvede, jaká je základní povinnost každého občana vzhledem k právnímu řádu ✓ Uvědomuje si nutnost respektovat platné právní normy ve svém jednání ✓ Domýšlí důsledky nedodržování právního řádu 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Právní vědomí občana ◆ Právní řád ČR 	<p>OSV: morálka všedního dne – diskuze</p>
4.4	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Orientuje se v právních normách ✓ Zákon o rodině ✓ Charakterizuje základní náležitosti a podmínky manželství 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rodinné právo: manželství 	
<p>4.7.</p> <p><i>INT(VZ)</i> 4.3</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Orientuje se v právních normách – Trestní zákon, Trestní řád ✓ Uvede příklady skutečností, které dané právní normy upravují ✓ Určí, jaké jsou podmínky trestní odpovědnosti a ve kterých případech není jinak trestné jednání za protiprávní považováno ✓ Dle míry společenské nebezpečnosti rozlišuje mezi trestným činem a přestupkem ✓ Domýšlí formy sankcí, které mohou být pachateli uděleny v návaznosti na míru závažnosti spáchaného činu ✓ uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, vyvozuje z nich osobní odpovědnost ✓ Uvede podstatu a rozlišuje mezi občanským a trestním řízením ✓ Uvede příklady trestního řízení z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Trestní právo, trestní řízení ◆ Trestný čin, přestupek ◆ Trestní způsobilost ◆ Formy sankcí 	<p>práce s Trestním zákonem</p> <p>diskuze: efektivita trestů, trest smrti</p>

4.8	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Objasní strukturu a funkci soudů v ČR, jejich činnost dokládá příklady z praxe ✓ Vymezi funkce a úkoly státního zastupitelství ✓ Rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Státní zastupitelství: funkce, úkoly ◆ Ostatní orgány právní ochrany (notáři, advokáti atd.) 	<p>praktické příklady</p> <p>práce se zprávami z médií (tisk, internet, TV)</p>
<p>ČSP 3.1</p> <p>ČSP 3.2</p> <p>ČSP 3.3</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišuje mezi plánovanou a tržní ekonomikou, posuzuje výhody a nevýhody obou typů ✓ vysvětlí a graficky znázorní pojmy nabídka a poptávka ✓ na příkladech popíše změny a vlivy na nabídku a poptávku, v grafu znázorní klesající a stoupající křivku nabídky a poptávky ✓ posoudí úlohu konkurence v tržní ekonomice ✓ vysvětlí na základě aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu ✓ vysvětlí, jakým způsobem se tvoří na trhu cena, vysvětlí, jak se liší podle typu zákazníků, místa, či období, objasní důvody kolísání cen podle vývoje nabídky a poptávky ✓ rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky 	<p>3. TRŽNÍ EKONOMIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ typy ekonomik: plánovaná, tržní ekonomika ◆ ekonomický cyklus ◆ nabídka, poptávka ◆ trh ◆ cena ◆ konkurence 	<p>praktické příklady</p> <p>samostatná práce v terénu: typy a formy konkurence</p>
ČSP 3.4	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje základní formy podnikání ✓ charakterizuje živnostenskou činnost, uvede příklady činností, které lze či nelze provozovat na základě živnostenského oprávnění ✓ charakterizuje obchodní společnosti (s.r.o., a.s., v.o.s., k.s.) a družstva ✓ rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posuzuje jejich výhodnost v konkrétních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ podnikání ◆ právní normy upravující podnikání ◆ obchodní společnosti ◆ družstva ◆ živnosti 	

<p>ČSP 3.5</p> <p>ČSP 3.6</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ na praktických příkladech uvádí výhody a nevýhody podnikání a zaměstnání ✓ Uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádá o živnostenské oprávnění 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ podnikání vs. zaměstnání ◆ Zakládání živnosti ◆ živnostenské oprávnění, živnostenský list ◆ živnostenský úřad 	<p>praktické příklady</p>
<p>ČSP 3.7</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ na konkrétních příkladech demonstruje mechanismy reklamních strategií ✓ vymýšlí modelovou situaci – kde, jakým způsobem atd. prezentovat vybraný výrobek, aby se co nejlépe prodával 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ marketing ◆ reklama 	<p>skupinová práce: modelová situace propagace výrobku</p>
<p>3.1</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlišuje mezi státem a národem, občanstvím a národností ✓ Uvede znaky a funkce státu ✓ Vyjmenuje typy státních zřízení a forem vlády, tyto charakterizuje a demonstruje na příkladech států světa 	<p>3. POLITOLOGIE – OBČAN VE STÁTĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Stát: znaky, funkce ◆ Typologie států: státní zřízení, formy vlády 	<p>D – vývoj států</p> <p>Z – státy světa</p> <p>CJ – reálie Francie, Velké Británie, USA, Německo, Rakousko atd. (státní zřízení, formy vlády)</p>
<p>ČSP 5.10</p> <p>ČSP 5.1</p> <p>ČSP 5.11</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše bankovní soustavu ČR ✓ vysvětlí funkci ČNB a její vztah ke komerčním bankám ✓ objasní vývoj, funkce a formy peněz ✓ směnění peněz za použití kurzovního lístku ✓ na příkladech modelových situací doloží možné formy realizace platebního styku ✓ uvede výhody a nevýhody hotovostního a bezhotovostního platebního styku ✓ využívá moderní formy bankovních služeb 	<p>5. FINANCE</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Bankovní soustava ČR: ČNB, komerční banky, specializované finanční instituce ◆ Peníze a jejich směna ◆ Formy platebního styku ◆ Bankovní služby, internetové bankovníctví 	

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
1.1	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Objasní pojem psychická struktura osobnosti ✓ Uvede základní psychické jevy a přiřadí je k příslušným kategoriím (psychické vlastnosti, stavy, procesy) ✓ Určí, které vnější a vnitřní vlivy působí na lidskou psychiku a jakým způsobem; svá tvrzení doloží na příkladech 	<p>1. PSYCHOLOGIE – ČLOVĚK JAKO JEDINEC</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Lidská psychika ◆ Psychická struktura osobnosti ◆ Psychické jevy ◆ Psychologie osobnosti, typologie osobnosti 	
1.2	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozčlení vývoj jedince do jednotlivých etap, charakterizuje momenty, které jsou klíčové pro změny lidské psychiky (v návaznosti na změny fyziologické či na nabývání vlastních životních zkušeností) ✓ Vysvětlí vztah mezi věkem jedince a vývojem poznávacích procesů ✓ Vysvětlí vztah mezi věkem jedince a vývojem myšlení 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Etapizace vývoje lidského jedince ◆ Vývoj poznávacích procesů ◆ Vývoj myšlení ◆ Vývojová psychologie 	B – fyziologická podstata lidské psychiky
1.3	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vymezí podstatu psychických procesů, stavů a vlastností ✓ Uvede základní zákonitosti a specifika vnímání, pozornosti ✓ Určí, které faktory ovlivňují lidské poznávání a jakým způsobem mohou znesnadnit lidské vztahy (haló efekt, chyba 1. dojmu atd.) ✓ Objasní podstatu a rozdíl mezi temperamentem a charakterem a v čem se tyto projevují 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Psychické procesy osobnosti – vnímání ◆ Psychické stavy osobnosti – stavy pozornosti, citové vztahy ◆ Psychické vlastnosti osobnosti – temperament, charakter ◆ Chyby v sociálním poznávání ◆ Sociální psychologie ◆ Psychologie reklamy 	MV: Média a mediální produkce, Účinky mediální produkce a vliv médií – rozbor reklamních strategií na praktických příkladech reklam (obhajoba vlastní práce)

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uvede typy temperamentu a složky charakteru (tzv. charakterové vlastnosti) 		OSV: Sociální komunikace – praktické příklady chyb v sociálním poznávání (obhajoba vlastní práce)
<p>1.4</p> <p>1.6.</p> <p>ČSP 1.6</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Uvede základní zákonitosti a specifika psychických procesů: učení, myšlení, paměť ✓ Porovná jednotlivé styly učení, uvede vzájemné souvislosti s pamětí a myšlením ✓ Uvede vztah mezi vlohami, schopnostmi, inteligencí ✓ Vyjmenuje zásady duševní hygieny, tyto demonstruje na vlastním stylu (strategii) učení ✓ Reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Psychické procesy osobnosti – učení, paměť, myšlení, představy, fantazie ◆ Psychické vlastnosti osobnosti – schopnosti ◆ Inteligence ◆ Duševní hygiena (zdravá výživa, pohyb, spánek), zdravý způsob života 	OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – praktická diskuse o vlastních způsobech učení
<p>1.5</p> <p>INT(VZ) 3.1 ČSP 1.1</p> <p>INT(VZ) 1.1</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Provede psychologickou analýzu vlastní osobnosti (popíše sám sebe z hlediska temperamentu, charakteru, schopností, studijních návyků, volných vlastností) ✓ Kriticky posoudí své přednosti a nedostatky ✓ Na základě sebehodnocení rozhoduje o své budoucí profesní orientaci ✓ Orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách ✓ Kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace ✓ Usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Psychické procesy osobnosti – volní vlastnosti, motivy a postoje, potřeby ◆ Sebepečení ◆ Sebehodnocení 	OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – diskuse: hodnotová orientace
<p>2.1</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Objasní podstatu a význam socializace ✓ Uvede faktory, které se na socializaci jedince významně podílejí, a najde příklady neadekvátní socializace 	<p>2. SOCIOLOGIE – ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Socializace, zprostředkovatelé socializace ◆ Sociální role a status ◆ Sociální komunikace 	OSV: Sociální komunikace – chyby v sociální komunikaci (praktické příklady)

<p>INT(VZ) 2.1</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlišuje mezi formálními a neformálními vztahy, dle situace vybírá adekvátní formu komunikace ✓ Vysvětlí pojmy sociální role a status ve vztahu k procesu socializace a sociální komunikaci ✓ Korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích 		
<p>2.2</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vymezí základní znaky pojmu kultura ✓ Uvede na příkladech, jakým způsobem udržuje kultura kontinuitu vývoje lidstva ✓ Vyjádří se k otázce odlišností vybraných kultur a subkultur, svůj názor podloží příklady ✓ Objasní pojem multikulturní společnost a na jakých principech by tato měla fungovat; porovná s realitou ✓ Klasifikuje sociální útvary a skupiny 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Kultura, subkultura ◆ Multikulturalita ◆ Xenofobie, rasismus ◆ Sociální útvary a skupiny ◆ Masová kultura 	<p>MkV: Základní problémy sociokulturních rozdílů – skupinová práce</p> <p>MkV: Psychosociální aspekty interkulturality – kultury, subkultury (skupinové referáty na vybrané téma)</p> <p>MkV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – skupinová práce</p> <p>MV: uživatelé – skupinová práce, rozbor médií</p> <p>OSV: Spolupráce a soutěž – skupinové</p>

			práce, skupinové referáty
2.3 <i>INT(VZ)</i> 2.2 <i>INT(VZ)</i> 2.3	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Na příkladech objasní, jaký je vztah mezi jedincem a normami skupiny ✓ Uvede podstatu a význam sociální kontroly, vymyslí situaci, v níž dochází ke konfliktu rolí (situaci analyzuje, domyslí možná řešení) ✓ Provede sociologickou charakteristiku pojmu rodina ✓ (tzn. znaky, typy rodin a manželství; vývoj tradiční – moderní rodina) ✓ Nastíní současné trendy a problémy ve vývoji rodiny jako sociální instituce, určí příčiny a možná východiska ✓ Posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění ✓ Projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Sociální kontrola ◆ Konflikt rolí ◆ Jedinec v sociální skupině, normy skupiny ◆ Rodina 	<p>práce se sociologickým textem (rodina)</p> <p>práce se statistickými údaji</p> <p>sociologická analýza pojmu rodina</p>
2.4	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Objasní pojmy sociální stratifikace a mobilita ✓ Na pozadí historického kontextu porovná, jak vypadalo sociální rozvrstvení společnosti v minulosti a jak nyní ✓ Zdůvodní souvislost příslušníků daných soc. vrstev s jejich společenským postavením, stylem života, hodnotami, vzděláním, nebezpečím nezaměstnanosti atd. ✓ Vysvětlí pojmy zaměstnání, povolání a vztah prestiže povolání k jeho finančnímu ohodnocení a místu jedince v sociální stratifikaci, demonstruje na příkladech 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Sociální vztahy a sociální struktura ◆ Sociální stratifikace a mobilita ◆ Práce, zaměstnání, povolání 	<p>práce se zprávami z médií (tisk, internet, TV)</p> <p>VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě – práce se statistickými údaji, diskuze (vývoj, tendence)</p>
2.5	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozlišuje mezi sociálně deviantními a sociálně patologickými jevy, 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Norma a normalita ◆ Sociální deviace 	<p>OSV: Morálka všedního dne – diskuze</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Charakterizuje současné problémy společenského života (nezaměstnanost, kriminalita, drogy, alkoholismus, extremismus atd.), posuzuje příčiny a důsledky a vytipovává oblasti a sociální skupiny, kterých se tyto problémy nejvíce dotýkají 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Sociální patologie 	
<p><i>INT(VZ)</i> 4.1</p> <p><i>INT(VZ)</i> 4.2</p> <p><i>INT(VZ)</i> 4.4</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uvede, jaký význam může mít neadekvátní socializace jedince na jeho eventuální sociálně-deviantní životní dráhu ✓ Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu ✓ zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování ✓ rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Současné problémy společenského života, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence ◆ Civilizační choroby ◆ Důsledky stresu na lidské zdraví 	<p>OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – diskuze</p> <p>práce se zprávami z médií (tisk, internet, TV)</p> <p>práce se statistickými údaji (vývoj, tendence)</p> <p>referáty na vybrané téma</p>

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
6.6	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Objasní podstatu náboženského přístupu ke skutečnosti ✓ Rozliší projevy náboženského a sektářského myšlení ✓ Rozliší projevy svobody náboženského myšlení od projevů náboženské nesnášenlivosti ✓ Zhodnotí význam náboženství při procesu budování osobní a kulturní identity ✓ Charakterizuje významné náboženské systémy 	<p>RELIGIONISTIKA – ÚVOD DO RELIGIONISTIKY</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Náboženství, víra ◆ Základní světová náboženství ◆ Nová náboženská hnutí, sekty ◆ Fundamentalismus 	<p>Z – geografické rozmístění D – kořeny náboženských rozdílů a konfliktů Č – základní náboženské spisy</p> <p>praktické příklady: náboženská netolerance</p> <p>referáty na vybrané téma</p>
6.1	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Charakterizuje specifika filozofických otázek ✓ Vysvětlí přístup k uchopení světa, které nabízí mýtus, náboženství, věda, umění, filozofie ✓ Objasní vztah mýtu a filozofie ✓ Uvede základní filozofické disciplíny 	<p>6. FILOZOFIE - ÚVOD DO FILOZOFIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Podstata filozofie: základní filozofické otázky ◆ Vztah filozofie k mýtu, náboženství, vědě a umění ◆ Základní filozofické disciplíny 	<p>Č – mýtus</p>
6.2	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Charakterizuje filozofii antiky, klíčové okruhy problémů a stěžejní myšlenky jejích představitelů ✓ Charakterizuje filozofii středověké křesťanské filozofie, klíčové okruhy problémů a stěžejní myšlenky jejích představitelů 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Klíčové etapy a směry filozofického myšlení v dějinách 	<p>D, Č – charakteristika vývojových období, souvislosti, myslitelé a spisovatelé M –Thaletova kružnice, Pythagorova věta F – astronomové</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Charakterizuje filozofii renesance a novověku, klíčové okruhy problémů a stěžejní myšlenky jejích představitelů ✓ Charakterizuje českou filozofii, klíčové okruhy problémů a stěžejní myšlenky jejích představitelů 		Ch – atom
6.3	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozpozná logicky správnou argumentaci ✓ Kriticky a s rozvahou přistupuje k argumentům druhých lidí ✓ Odhadne komunikační záměr včetně manipulace 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Neformální logika: pojem, soud, úsudek ◆ Argumentace, etika argumentace ◆ Znaky chybné, klamavé a manipulativní argumentace 	<p>praktické příklady: rébusy neformální logiky modelové situace: argumentace</p> <p>práce se zprávami z médií: praktické příklady argumentace a manipulace</p>
6.4	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Uvede význam a kritéria vědeckého poznání ✓ Zhodnotí význam vědy pro život ✓ Objasní jednostrannost pohledu jednotlivých vědních disciplín na skutečnost ✓ Upozorní na možná rizika zneužití vědy a techniky 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Věda: empirická a teoretická, exaktní a pravděpodobnostní ◆ Věda a víra, věda a filozofie ◆ Přínos a nebezpečí vědy 	<p>Historie, Psychologie, Sociologie, Ekonomie, Politologie, Biologie, Matematika, Fyzika, Chemie,... – vznik věd, systém a metody výzkumu</p> <p>diskuze: zneužití vědecko-technických výzkumů</p>
6.5	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zhodnotí smysl morálky pro život člověka a fungování společnosti ✓ Uvede hlavní zdroje a historické kořeny evropské morálky 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Podstata etiky: morálka, mrav ◆ Klíčové etapy a směry vývoje etických teorií 	úvaha na vybrané téma

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uvede, v čem spočívají základní soudobé principy morálky a mravnosti ✓ Rozliší morální a nemorální z hlediska obecně uznávaných principů morálky (na příkladech) ✓ Charakterizuje úlohu svědomí v lidském jednání na příkladech a vymezení mravní povinnosti člověka 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Smysl života, přátelství a láska, manželství a rodina, etika v kritických fázích života ◆ Etika vědy, etika ekologie, etika a ekonomika, etika a politika, mír a mezinárodní vztahy 	
--	--	--	--

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
3.4	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Porovná znaky charakteristické pro demokratické a nedemokratické systémy ✓ Uvede příklady států s demokratickými a nedemokratickými formami vlády a porovná postavení občana v těchto zřízeních ✓ Vysvětlí rozdíly přímé a nepřímé (zastupitelské) demokracie, uvede výhody a nevýhody těchto forem při rozhodování 	<p>3. POLITOLOGIE – OBČAN VE STÁTĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Demokracie: principy, podoby ◆ Formy demokracie ◆ Diktatury: principy, podoby ◆ Občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce 	<p>praktické příklady</p> <p>práce se zprávami z médií (tisk, internet, TV)</p>
3.2	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Provede rozbor ústavy, uvede, jaké oblasti života společnosti jednotlivé části upravují a jakým způsobem vysvětlí, jaký význam obsahuje pojem právní stát ve vztahu občana a státu 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ústava ČR: přehled základních ustanovení ◆ Právní stát 	<p>D – vývoj české ústavnosti</p> <p>skupinová práce (referáty): rozbor Ústavy ČR</p>
3.3	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Charakterizuje funkce a úkoly institucí zákonodárné, výkonné a soudní moci ✓ Vysvětlí pojem legislativní proces ✓ Porovná právní sílu dokumentů, které jednotlivé složky státní moci vydávají ✓ Doloží na příkladech, jak se jednotlivé složky státní moci navzájem kontrolují, omezují a doplňují ✓ Zjistí z mediálních zdrojů aktuální personální zastoupení vlády 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Dělbá státní moci ◆ Moc zákonodárná ◆ Moc výkonná ◆ Moc soudní 	<p>samostatná práce: vyhledávání informací</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

	✓ Uvede problémy, kterými se instituce státní moci aktuálně zabývají		
3.7	Žák: ✓ Rozlišuje formy politické a nepolitické participace občana na rozhodování ve státě, uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské děn v obci a ve státě	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Politika, politická a nepolitická participace občanů na rozhodování ve státě ◆ Volby, volební systémy ◆ Prezidentské, parlamentní, krajské a komunální volby 	praktické příklady samostatná práce: vyhledávání informací
3.8	✓ Uvede, do jakých institucí, v jakých intervalech a jakým způsobem probíhají volby v ČR ✓ Charakterizuje poměrný a většinový volební systém, jejich princip demonstruje na volbách do Parlamentu ČR ✓ Vyjmenuje znaky volebního práva v demokratických systémech a najde příklady, jakým způsobem mohou být tyto potlačovány či porušovány v nedemokratických státech ✓ Uvede příklady aktivní občanské participace na politickém dění ve státě		CJ – reálie států (volební systémy)
3.5	Žák: ✓ Rozlišuje mezi základními ideologickými proudy, vysvětlí jejich podstatu a uvede základní znaky ✓ Objasní podstatu a význam politického pluralismu ✓ Objasní vztah mezi ideologií a programem politické strany ✓ Doloží na příkladech z historie a současnosti nebezpečí či důsledky extremistických politických seskupení	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Politické subjekty ◆ Ideologie a základní ideologické proudy: znaky 	D – ideologie v historii
3.6	Žák: ✓ Klasifikuje politické strany z hlediska pravice a levice ✓ Popíše priority levicových a pravicových stran ✓ Objasní pojem nadpoloviční většina ✓ Z mediálních zdrojů zjistí aktuální rozložení politických sil v Poslanecké sněmovně ČR	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Klasifikace politických stran ◆ Pravice a levice ◆ Priority politických stran 	praktické příklady práce se zprávami z médií (tisk, internet, TV)

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vysvětlí pojem koalice a její význam pro prosazování mocenských zájmů 		<p>samostatná práce: vyhledávání informací</p>
3.9	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Provede rozbor Listiny základních lidských práv a svobod ✓ Uvede příčiny a historii vzniku dokumentů obhajujících lidská práva a svobody 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Listina základních lidských práv a svobod ČR ◆ Lidská práva: porušování a ochrana 	<p>skupinová práce: rozbor Listiny základních lidských práv a svobod</p>
3.10	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Přiřazuje jednotlivá lidská práva a svobody ke kategoriím ✓ Uváživě vystupuje proti porušování lidských práv ✓ Objasní, v jakých situacích a jakým způsobem se lze obracet na jednotlivé státní instituce při porušování lidských práv 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Instituce zabývající se ochranou lidských práv ◆ Veřejný ochránce práv 	<p>praktické příklady</p>
3.11	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Objasní funkci veřejného ochránce práv ✓ Doloží na příkladech z minulosti či současnosti okolnosti a způsoby porušování lidských práv a svobod ✓ Uvede příklady korupce, analyzuje příčiny a domýšlí její možné důsledky 		
5.4	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vysvětlí, jakými způsoby se státy zapojují do mezinárodních vztahů ✓ Posoudí důvody, význam, výhody a nevýhody mezinárodní spolupráce ✓ Charakterizuje účel a náplň činnosti vybraných významných mezinárodních organizací ✓ Zhodnotí aktuální postavení ČR v rámci mezinárodní spolupráce a mezinárodních organizací 	<p>5. MEZINÁRODNÍ VZTAHY – GLOBÁLNÍ SVĚT</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Mezinárodní vztahy ◆ Typy mezinárodní spolupráce: důvody, význam ◆ Významné mezinárodní organizace: jejich účel a náplň činnosti 	<p>VMEGS: Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – projekt „Člověk v tísni“ – dokumenty</p> <p>práce se zprávami z médií (tisk, internet, TV)</p> <p>vyhledávání informací</p>

5.1	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Posoudí důvody vzniku evropské integrace ✓ Vysvětlí podstatu, význam a cíle EU ✓ Uvede významné mezníky ve vývoji evropské integrace od počátků do současnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Evropská integrace: podstata, význam, vývoj ◆ Evropská unie: podstata, význam, cíle 	<p>VMEGS: Žijeme v Evropě – vyhledávání informací</p>
5.2	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analyzuje strukturu orgánů EU, objasní náplň jejich činnosti ✓ Uvede princip zastoupení jednotlivých států v Radě EU, Evropské komisi, Evropském parlamentu 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Evropská unie: struktura, činnosti orgánů 	<p>VMEGS: Žijeme v Evropě – diskuze</p> <p>samostatná práce: vyhledávání informací</p>
5.3	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zhodnotí klady a zápory členství naší země v EU, svůj názor podpoří příklady ze současnosti ✓ Vymyslí, jestli a jak se promítá vliv členství naší země v EU do různých oblastí společenského života (př. studijní, pracovní příležitosti, podnikání, nezaměstnanost, kultura, mezilidské vztahy atd.) 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Evropská unie: instituce a občané členských států 	<p>Samostatná práce: úvaha, diskuze</p>
5.5	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Navrhne situace, v nichž se občan potřebuje obrátit v případě potřeby na instituce českého zastoupení v zahraničí ✓ Určí, která instituce by mu mohla v dané situaci pomoci ✓ Uvede, na které instituce by si měl před odjezdem do zahraničí zjistit kontakty a ověřit si jejich přesnou činnost (pojištění, zdravotnická péče, ambasády, atd.) 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Instituce: spolupráce a zastoupení ČR v zahraničí 	<p>Samostatná práce: vyhledávání informací</p>
5.6	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Objasní pojem globalizace ✓ Posoudí její příčiny a důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Globalizace: podstata, projevy, klady a zápory ◆ Globální problémy: příčiny, důsledky 	<p>Z – státy bohatého severu a</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zhodnotí, jak se globalizace projevuje v různých sférách každodenního života ✓ Určí výhody a nevýhody globalizace, vyjádří se k otázce globálních problémů a domýšlí jejich možná řešení nebo zmírnění důsledků 		chudého jihu
<p>4.4</p> <p>ČSP 5.5</p> <p>4.5</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Orientuje se v právních normách – Občanský zákoník, Zákoník práce ✓ Uvede příklady skutečností, které dané právní normy upravují ✓ Charakterizuje základní náležitosti vlastnických, dědických a závazkových práv ✓ Na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele ✓ Uvede základní náležitosti nejběžněji využívaných smluv ✓ Na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejich všeobecných podmínek 	<p>4. PRÁVO – OBČAN A PRÁVO</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Občanské právo: vlastnické, dědické, závazkové právo ◆ Náležitosti nejběžněji využívaných smluv Občanské právo: vlastnické, dědické, závazkové právo ◆ Náležitosti nejběžněji využívaných smluv ◆ Spotřebitelská práva 	
4.6	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Uvede podstatu a rozlišuje mezi občanským a trestním řízením ✓ Uvede příklady občanského řízení z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Občanské právo: občanské soudní řízení 	<p>praktické příklady</p> <p>práce se zprávami z médií (tisk, internet, TV)</p>
4.8	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Objasní strukturu a funkci soudů v ČR, jejich činnost dokládá příklady z praxe ✓ Vymezí funkce a úkoly státního zastupitelství ✓ Domýšlí ostatní orgány, které se podílejí na právní ochraně občanů a určí jejich okruh činností 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Soustava soudů: funkce, úkoly ◆ Ostatní orgány právní ochrany (notáři, advokáti atd.) 	<p>praktické příklady</p> <p>práce se zprávami z médií (tisk, internet, TV)</p>
ČSP 2.1	<p>Žák:</p>	<p>2. PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY</p>	<p>pracovní smlouva</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišuje mezi pracovní smlouvou, dohodou o pracovní činnosti a dohodou o provedení práce ✓ rozlišuje mezi výpovědí a dohodou o ukončení pracovního poměru ✓ na základě podkladů z hodiny zhotoví pracovní smlouvu se všemi náležitostmi ✓ na základě teoretických znalostí z hodiny sepiše výpověď 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ vznik pracovního poměru ◆ zkušební doba ◆ pracovní smlouva, dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce ◆ zánik pracovního poměru ◆ výpověď, okamžitá výpověď, dohoda o ukončení pracovního poměru 	výpověď
ČSP 2.2	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zná a respektuje své pracovní povinnosti ✓ na základě podkladů z hodiny uvede v dodatku pracovní smlouvy práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele ✓ uvede složky mzdy, rozlišuje mezi hrubou a čistou mzdou ✓ vysvětlí, proč se odvádí tzv. záloha na daň z příjmu, zdravotní a sociální pojištění ✓ uvede, v jaké míře odvádí zdravotní a sociální pojištění za své zaměstnance zaměstnavatel a v jaké míře zaměstnanec sám ✓ domyslí důsledky, které může neplacení sociálního a zdravotního pojištění občanovi způsobit ✓ zjistí výši aktuální minimální mzdy 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů ◆ pracovní doba ◆ mzda: její složky, formy a výpočet čisté mzdy ◆ zdravotní a sociální pojištění ◆ pracovní neschopnost, mateřská dovolená ◆ minimální mzda 	- práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele - vyhledávání aktuálních informací
ČSP 2.3	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede důvody, proč se zaměstnanci sdružují v odborech ✓ uvede příklady situací, v nichž se může zaměstnanec obrátit na činnost odborů 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ odbory 	diskuze
ČSP 2.4	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ volí bezpečné pracovní postupy a používá adekvátní pracovní pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ zásady bezpečnosti práce 	- bezpečnost práce při výkonu povolání
ČSP 2.5	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede, na co má zaměstnanec v případě pracovního úrazu nárok, jak pracovní úraz klasifikovat a doložit 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ pracovní úraz a odškodnění 	diskuze

ČSP 4.1	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí, jakým způsobem jsou získávány finanční prostředky do státního rozpočtu a kam jsou dále směřovány ✓ objasní pojem schodek státního rozpočtu, v čem spočívá jeho princip, případné nebezpečí jeho narůstání a jakým způsobem jej lze minimalizovat 	<p>4. NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ fiskální politika ◆ státní rozpočet ◆ státní deficit 	
ČSP 4.2	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede důvody existence systému daní ✓ na konkrétních příkladech vysvětlí, z čeho je nutné odvádět daně a jakým způsobem 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ daňová soustava 	praktické příklady
ČSP 4.3	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí, proč a v jakých časových intervalech se odvádí daň z příjmu ✓ rozezná, jakým způsobem odvádí daň z příjmu zaměstnanec a osoba samostatně výdělečně činná 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ daň z příjmu ◆ daňové priznání ◆ zaměstnanci a osoby samostatně výdělečně činné 	práce s formulářem daňového priznání
ČSP 4.4	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ na základě aktuálních informací posoudí vliv ekonomických ukazatelů na domácnosti ✓ vysvětlí, jak a v jakém časovém horizontu se zjišťuje míra nezaměstnanosti, ekonomický růst a míra inflace ✓ rozlišuje mezi vyrovnanou a nevyrovnanou obchodní a platební bilancí 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ makroekonomie ◆ monetární politika ◆ makroekonomické ukazatele - inflace, ekonomický růst, nezaměstnanost, obchodní a platební bilance ◆ ČNB 	praktické příklady
ČSP 4.5	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit 		vyhledávání informací: aktuální statistiky makroekonomických činitelů
ČSP 4.6	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní pojem sociální politika státu, její význam a jakým způsobem je zajišťována ✓ vysvětlí pojem životní minimum ✓ analyzuje systém sociálních dávek 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ sociální politika ◆ důchodový systém ◆ systém sociálních dávek ◆ životní minimum 	vyhledávání informací: aktuální výše životního minima, systém a výše jednotlivých sociálních dávek

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ určí, na jaké sociální dávky mají za daných okolností občané nárok 		praktické příklady
ČSP 4.7	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišuje mezi jednotlivými typy a formami nezaměstnanosti ✓ objasní činnost úřadů práce ✓ vymyslí, jakými způsoby se lze vůči nezaměstnanosti bránit či tuto již nastalou situaci řešit 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ nezaměstnanost: typy a formy ◆ úřady práce ◆ podpora v nezaměstnanosti ◆ rekvalifikace 	<p>vyhledávání informací a práce v terénu: úřad práce</p> <p>praktické příklady: výpočet podpory v nezaměstnanosti</p>
ČSP 5.2 ČSP 5.3 ČSP 5.4 ČSP 5.6 ČSP 5.7	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje rozdíl mezi akciemi, dluhopisy, směnkami a šeky a na praktických příkladech uvede možnosti investování do cenných papírů ✓ uvede principy vývoje ceny akcií ✓ vysvětlí úlohu a typy cenných papírů v ekonomice ✓ sestaví rozpočet domácnosti na základě předpokládaných příjmů a výdajů ✓ navrhne, jak řešit schodek nebo přebytek v rozpočtu domácnosti ✓ navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky ✓ posoudí možnosti uložení a zhodnocení vlastních financí vzhledem k jejich možné likviditě, míře výnosu a výši rizika ✓ zvažuje, jaké možnosti se mu nabízí v případě potřeby koupě věci při nedostačujících vlastních financích ✓ vybere nejvýhodnější úvěrový produkt 	<p>5. FINANCE</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ cenné papíry ◆ akcie ◆ dluhopisy, směnky, šeky ◆ Rozpočet domácnosti ◆ vedení osobních financí: spoření, úvěr, splátky, leasing, pojištění ◆ způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz ◆ řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty (úroková sazba a RPSN), leasing; 	praktické příklady

<p>ČSP 5.8</p> <p>ČSP 5.9</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ posoudí zajištění úvěru ✓ Vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN ✓ Vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby 		
<p>ČSP 5. 10</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí funkci a činnosti komerčních bank ✓ uvede příklady specializovaných finančních institucí s nabídkou jejich produktů 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ činnost komerčních bank ◆ činnost specializovaných finančních institucí 	<p>vyhledávání informací: nabídky konkrétních specializovaných finančních institucí</p> <p>praktické příklady</p>

Přílohy

A) Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího oboru Občanský a společenskovední základ

1. ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák:

- 1.1. objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka
- 1.2. porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezení, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví
- 1.3. vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat
- 1.4. porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení
- 1.5. využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace
- 1.6. na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi

2. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák:

- 2.1. uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem
- 2.2. respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky
- 2.3. objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích
- 2.4. posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní
- 2.5. objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost

3. OBČAN VE STÁTĚ

Žák:

- 3.1. rozlišuje a porovná historické i současné typy států (forem vlády)
- 3.2. vymezení, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje
- 3.3. objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR
- 3.4. vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě,
- 3.5. objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií
- 3.6. rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů
- 3.7. uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu

- 3.8. vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstvích
- 3.9. obhájí svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování
- 3.10. uvede kruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady
- 3.11. uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky

4. OBČAN A PRÁVO

Žák:

- 4.1. objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy
- 4.2. uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují
- 4.3. rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady
- 4.4. vymeze podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů
- 4.5. na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejích všeobecných podmínek
- 4.6. rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení
- 4.7. rozlišuje trestný čin a přešpek, vymeze podmínky trestní postížitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti
- 4.8. rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet
- 4.9. ve svém jednání respektuje platné právní normy

5. MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Žák:

- 5.1. objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy
- 5.2. rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti
- 5.3. posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva
- 5.4. uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR
- 5.5. uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí
- 5.6. posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky

6. ÚVOD DO FILOZOFIE A RELIGIONISTIKY

Žák:

- 6.1. objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka
- 6.2. rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení
- 6.3. eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci

- 6.4. zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití
- 6.5. posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem
- 6.6. rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení

B) Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (výstupy jsou v tabulce odlišeny symbolem ČSP před číslem výstupu):

1. TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA

Žák:

- 1.1. kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace
- 1.2. posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře (*realizováno v předmětu Č*)
- 1.3. posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním (*realizováno v předmětu Č*)
- 1.4. vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi (*realizováno v předmětu Č*)
- 1.5. vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu (*realizováno v předmětu Č*)
- 1.6. reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy

2. PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY

Žák:

- 2.1. uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď
- 2.2. uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti
- 2.3. objasní funkci odborů
- 2.4. volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky
- 2.5. chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu

3. TRŽNÍ EKONOMIKA

Žák:

- 3.1. vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu
- 3.2. stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky
- 3.3. rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky
- 3.4. rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější
- 3.5. posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním
- 3.6. uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění
- 3.7. analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu

4. NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE

Žák:

- 4.1. objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu
- 4.2. rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje
- 4.3. uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění

- 4.4. na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inlace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů
 - 4.5. vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit
 - 4.6. uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti, a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok
 - 4.7. objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií
5. FINANCE
- Žák:
- 5.1. používá nejběžnější platební nástroje, směnění peníze za použití kursovního lístku
 - 5.2. uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů
 - 5.3. rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti
 - 5.4. navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti
 - 5.5. na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu)
 - 5.6. navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč
 - 5.7. vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení
 - 5.8. vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN
 - 5.9. vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby
 - 5.10. objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank
 - 5.11. využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku

Integrováno ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví:

Žák:

INT(VZ) 1.1. usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a zdravím druhých

INT(VZ) 2.1. korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích

INT(VZ) 2.2. posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství a usiluje ve svém životě o jejich naplnění

INT(VZ) 2.3. projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte

INT(VZ) 3.1. orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách

INT(VZ) 4.1. projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu

INT(VZ) 4.2. zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování

INT(VZ) 4.3. uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činnostmi pod jejich vlivem, vyvozuje z nich osobní odpovědnost

INT(VZ) 4.4. rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení

Vyučovací předmět:

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Cílem výuky dějepisu je alespoň částečné porozumění světu, v němž žijeme. Jednotlivá témata, ale zároveň i formy a metody výuky jsou tedy voleny tak, aby vedly studenty k propojení poznatků se současností a se světem kolem nich. Kromě zaměření na vztah k současnosti je také kladen větší důraz na národní dějiny. Zároveň je výuka co nejtěsněji propojena s dalšími, především humanitními předměty, na prvním místě s humanitním praktikem. Zde studenti zpracovávají projekty, v nichž prohlubují dějepisné poznatky a propojují je s vědomostmi z dalších předmětů v ucelenější představu.

Při výuce jsou využívány především metody a formy, které vyžadují aktivní a samostatný přístup studentů. Základní fakta i hlubší souvislosti studenti vyhledávají, vyvozují a promýšlejí, připravují o nich vlastní mluvené výstupy, diskutují o nich nebo je získávají na exkurzích, které alespoň z části sami chystají.

Dějepis integruje průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Multikulturní výchova (MkV) a Mediální výchova (MV). Jako povinný předmět je dotován dvěma hodinami týdně v prvním, druhém a třetím ročníku a jednou hodinou týdně ve čtvrtém ročníku. Ve třetím a čtvrtém ročníku mají žáci možnost rozšiřovat a prohlubovat své znalosti v rámci volitelného předmětu seminář z dějepisu, zaměřeného na dějiny 20. století.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

- a) Kompetence k učení – učitel zadává žákům úkoly spojené s vyhledáváním a zpracováním historických informací z různých zdrojů
- b) Kompetence k řešení problémů – na základě porovnání různých historických pramenů a různých názorů na ně vede učitel žáky k tomu, aby sami dokázali analyzovat a identifikovat podstatu problému, rozpoznat příčiny a důsledky jevů
- c) Kompetence komunikativní – učitel vytváří prostor pro komunikaci o historických problémech nejen na úrovni učitel – žák, ale i mezi žáky navzájem, dbá na jasné a kultivované vyjadřování žáků, vede je ke schopnosti obhájit vlastní názor v diskusi i v písemné podobě
- d) Kompetence sociální a interpersonální – učitel připraví projekty, na jejichž realizaci bude spolupracovat vždy několik žáků, svoje práce pak budou vzájemně prezentovat a hodnotit
- e) Kompetence občanské – na příkladech z historie učitel demonstruje význam občanské společnosti a jejich institucí, analýzou vybraných jevů vede žáky k občanské odpovědnosti a toleranci

- f) Kompetence k podnikavosti – žák uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, učitel vede žáky k tomu, aby sledovali dění v oborech archeologie, historie (nové nálezy, odborná literatura, historické časopisy, příp. zajímavá historická beletrie, film) a poznatky si vzájemně předávají

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
<p>1.1</p> <p>1.2</p>	<p>ÚVOD DO STUDIA HISTORIE Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní na příkladech význam historického poznání, jeho vztah k současnosti a problémy spojené s poznáváním minulosti ✓ uvede druhy historických pramenů, vysvětlí, jakým způsobem spolupracují vědci z různých oborů při sestavování obrazu lidských dějin 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ co je to historie ◆ význam studia historie pro jedince i pro společnost ◆ historické prameny a práce s nimi <p><i>vazba na současnost: podobnost soudobých a minulých problémů a jejich rozdíl, rozdíl v poznávání dávné minulosti a moderních dějin, možné poučení z historie</i></p>	<p>Specifikum věd společenských a věd exaktních</p> <p>Instituce, kde se uchovávají historické prameny</p>
<p>2.1.</p> <p>2.2.</p> <p>2.3.</p>	<p>PRAVĚK Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí, k jakým významným objevům lidé dospěli, uvažuje o jejich důsledcích pro další rozvoj společnosti ✓ pokusí se vysvětlit souvislost mezi náboženskými představami lidí a jejich zkušeností z každodenního života ✓ vysvětlí, co postupně odlišilo člověka od zvířat ✓ objasní podstatu a důsledky neolitické revoluce ✓ rozliší vývoj v různých částech světa, příčiny ✓ vysvětlí obsah pojmu civilizace, barbarství 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ paleolit ◆ neolitická revoluce, osídlení, vybrané archeologické kultury ◆ doba bronzová, vývoj v egejské oblasti ◆ doba železná ◆ doba římská, limes romanus jako civilizační hranice <p><i>vazba na současnost: geografické rozšíření lidstva, význam řeči, pozice náboženství, evoluční psychologie, chování ke zvířatům, kulturní krajina, udržitelný rozvoj, vztah k soukromému majetku</i></p>	<p>Vývoj člověka (B)</p> <p>Knihy E. Štorcha</p> <p>Návštěva vybraného muzea</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p>3.1.</p> <p>3.2.</p> <p>3.1</p> <p>3.3</p>	<p>STAROVĚK <i>Staroorientální státy</i> Žák:</p> <p>✓ vysvětlí souvislost mezi vývojem společnosti a přírodními podmínkami</p> <p>✓ charakterizuje oblast starověkého Předního východu, objasní vývoj od vesnice k městskému státu</p> <p>✓ vyjádří podstatu židovského náboženství, vyloží, čím se liší od jiných starověkých náboženství a jak se váže k moderním dějinám</p> <p>✓ charakterizuje egyptskou společnost, příčiny zániku politické samostatnosti, kulturu</p> <p>✓ posoudí vliv indické a čínské kultury (náboženství) na světové myšlení</p> <p>Antické Řecko</p> <p>✓ objasní příčiny rozdílného vývoje v řeckých městských státech</p> <p>✓ vysvětlí zrod občanských práv a povinností</p> <p>✓ popíše tažení Alexandra Makedonského, jeho důsledky</p> <p>✓ vyjmenuje nejvýznamnější umělce a jejich díla</p> <p>Antický Řím</p> <p>✓ porovná počátky římských dějin podávané v mýtech, příp. nejstarších zpracováních římských dějin s poznatky archeologů</p> <p>✓ charakterizuje základní vývojová období</p> <p>✓ charakterizuje osobnost a politický význam Caesara, vyjmenuje římské císaře, kteří se podle něj zvlášť výrazně podíleli na vývoji římské říše.</p> <p>✓ vysvětlí, ve kterých společenských vrstvách se nejvíce šířilo křesťanství a proč byli křesťané pronásledováni, proč císař Konstantin změnil přístup ke křesťanství</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ společné a odlišné znaky v těchto státech ◆ vývoj na území Mezopotámie ◆ Palestina, židovské náboženství ◆ Egypt – základní vývoj, kultura ◆ Indie a Čína – náboženství, filozofie <p><i>vazba na současnost: konstrukce moderního nacionalismu, turismus, kořeny náboženských systémů, podobnosti a rozdíly dnešních měst, resp. států, izraelsko-palestinský konflikt, místní názvy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ periodizace řeckých dějin, archaické období – polis, kolonizace, tyranis, klasické období – řecko-perské války, vrchol demokracie za Perikla, peloponéská válka, helénistické období ◆ řecká kultura ◆ Etruskové ◆ Přehled římských dějin – doba královská, republika, císařství, počátky šíření křesťanství ◆ Římská kultura 	<p>Epos o Gilgamešovi, Chamurapiho zákoník</p> <p>Starý zákon – (Č)</p> <p>Náboženské směry (SV)</p> <p>VMEGS: Žijeme v Evropě – kulturní kořeny a hodnoty, vznik demokracie, umění</p> <p>Homérovy eposy (Č)</p> <p>VMEGS: Žijeme v Evropě – počátky křesťanství, vztah k ost. náboženstvím</p> <p>Nový zákon (Č) místo Nového zákona v Bibli</p> <p>Románské jazyky, odborná terminologie, mezinárodně užívaná slova</p>
---	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pokusí se prokázat souvislost mezi stěhováním národů a zánikem římské říše, rozpozná vnitřní předpoklady tohoto zániku ✓ objasní na konkrétních příkladech spojitost moderní kultury s antickou 	<p><i>vztah k současnosti: podobnost a odlišnost starověké a současné demokracie, antické dědictví ve sportu, jazyce, právu či architektuře</i></p>	
	<p>STŘEDOVĚK Francká říše Žák:</p> <p>4.1 ✓ popíše vývoj francké říše v souvislosti s přijetím křesťanství</p> <p>✓ zhodnotí význam Karla Velikého pro středověkou společnost</p> <p>4.2 ✓ vysvětlí princip lenního systému</p> <p>Byzantská říše ✓ charakterizuje základní odlišnosti mezi kulturou byzantskou a západoevropskou</p> <p>4.4 ✓ objasní okolnosti vzniku islámu, posoudí význam islámu pro vytvoření arabské říše</p> <p>✓ doloží příklady, jakým způsobem obohatili Arabové kulturu a hospodářství podmaněných zemí</p> <p>Počátky Anglie, Francie a svaté říše římské 4.2 ✓ vysvětlí důsledky vikingských nájezdů</p> <p>✓ popíše život v kláštorech, jejich vztah ke světské moci</p> <p>✓ vyloží vztah mezi světskou a církevní mocí ve svaté říši římské</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Francká říše ◆ vznik lenního systému ◆ Justinián, velké schizma ◆ vznik islámu ◆ muslimská kultura ◆ normanská expanze ◆ počátky Anglie a Francie ◆ vznik Svaté říše římské ◆ boj o investituru 	<p>Píseň o Rollandovi (Č)</p> <p>Současný vztah islámského světa k evropské kultuře a politice</p>

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
4.3	<p>Raný středověk</p> <p>Slované</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše kulturu, s níž přicházeli Slované na naše území ✓ stručně popíše vývoj nejstarších slovanských států ✓ na vývoji Velké Moravy ukáže střetávání křesťanství západního a východního <p>Přemyslovský stát</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní úlohu křesťanství v počátcích českého státu, střetávání vlivu západního (východofranská říše) a východního (Velká Morava), zdůvodní význam založení biskupství v Praze, vysvětlí, v čem spočívá historický význam osobnosti knížete Václava a biskupa Vojtěcha ✓ vyjmenuje poslední Přemyslovce, charakterizuje období jejich vlády, zdůvodní, proč podporovali kolonizaci a rozvoj měst 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Slované východní – Kyjevská Rus ◆ Slované západní – Sámův kmenový svaz, Velká Morava, počátky polského státu ◆ pronikání křesťanství na české území ◆ Přemyslovci v období knížecím ◆ poslední Přemyslovci, Zlatá bula sicilská, politické cíle a územní změny za vlády Přemysla Otakara II. a Václava II. ◆ vláda a smrt Václava III., dědicové českého trůnu 	<p>Konstantin a Metoděj (Č)</p> <p>MkV: Základní problémy sociokulturních rozdílů – začlenění našich zemí do západního kulturního okruhu, příchod Němců do č. zemí, přínos vzájemných vztahů pro rozvoj hospodářství, kultury</p>
4.1	<p>Vzdělanost a umění v raně středověké Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí, proč byla nositelkou vzdělanosti právě církve ✓ shrne základní vývojové tendence v umění od 5. do 13. století, charakterizuje románský sloh, rozpozná některé románské stavby na našem území ✓ zdůvodní zvláštní postavení Židů v křesťanské společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ raně středověká společnost ◆ románský sloh ◆ rozvoj řemesel, obchodu, změny v zemědělství, kolonizace, urbanizace, reconquista, křížové výpravy ◆ tatarské výboje – Zlatá horda, bitva u Lehnice 	<p>Příčiny odlišného postavení Židů v české (evropské) společnosti</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p>4.2 4.4 4.5 4.1</p>	<p>Vrcholný středověk ✓ charakterizuje změny v evropském hospodářství ✓ zdůvodní vyhlášení křížových výprav a zhodnotí jejich důsledky ✓ vysvětlí pojem reconquista ✓ vyloží nebezpečí, které hrozilo Evropě v souvislosti s expanzí Mongolů ✓ charakterizuje kulturu 13.–15. st. ✓ vysvětlí, v kterých současných tématech se odráží středověký vývoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ počátky a rozšíření gotické kultury v Evropě i u nás <p><i>vazba k současnosti: jednota a odlišnost Evropy (křesťanství, rozložení jazyků), vztah k islámskému světu, smysluplnost a oprávněnost moderního nacionalismu, proměny našich hranic, vztah dnešního vzdělání ke středověké kultuře – univerzity, sídelní struktura, pozice náboženství, evropské hranice a centra</i></p>	<p>VMEGS: Globalizační a rozvojové procesy – prolínání kultury křesťanské a arabské</p>
<p>4.2 4.5 4.1</p>	<p>Pozdní středověk Žák: ✓ charakterizuje pozdní středověk ✓ popíše postupný zánik byzantské říše v souvislosti s růstem moci říše osmanské ✓ uvede souvislost mezi existencí avignonského papežství a zhoršující se situací uvnitř katolické církve a vyvodí dopad těchto skutečností na myšlení věřících</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ hospodářské problémy Evropy ◆ výboje osmanských Turků ◆ avignonské papežství 	
<p>4.2</p>	<p>Francie a Anglie během stoleté války ✓ vysvětlí, jaké okolnosti vyvolávaly dlouhodobý spor mezi anglickými a francouzskými králi ✓ stručně popíše průběh stoleté války, objasní, jaké důsledky měla pro obě země</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ příčiny a průběh stoleté války ◆ důsledky války pro další vývoj v Anglii i Francii 	
<p>4.3, 4.1</p>	<p>Lucemburkové na českém trůně ✓ vysvětlí příčiny rozdílného hodnocení postavy Jana Lucemburského v české historiografii ✓ zhodnotí význam Karla IV., jeho zásluhy o politický, hospodářský i kulturní rozvoj českých zemí a jejich postavení v rámci německé říše</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ osobnost a vláda Jana Lucemburského ◆ osobnost a vláda Karla IV. ◆ osobnost a vláda Václava IV. ◆ husitství 	<p>počátky konfliktů Č x N (Kutnohorský dekret) místa spojená s husitstvím husitství jako inspirace uměleckých děl</p>

<p>4.3</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí příčiny husitství, vyloží husitský program, shrne výsledky křížových výprav proti husitům ✓ vyloží obsah a význam basilejských kompaktát a vysvětlí, v čem vidí přínos husitství pro českou společnost, kladné a záporné stránky tohoto hnutí <p>Vláda Jiřího z Poděbrad</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje vládu Jiřího z Poděbrad, uvede nejdůležitější zásady návrhu aliance evropských panovníků ✓ objasní důsledky zrušení basilejských kompaktát <p>Český stát za vlády Jagellonců</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí podstatu stavovského státu ✓ specifikuje situaci v českých zemích a na Moravě ✓ charakterizuje hlavní rysy pozdně gotického stavitelství, rozpozná významné stavby tohoto období u nás 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Zikmund a střední Evropa ◆ osobnost a vláda Jiřího z Poděbrad ◆ hospodářská obnova země, zápas měst a šlechty o moc hospodářskou i politickou, Svatováclavská smlouva ◆ stavovský stát ◆ pozdně gotické umění <p><i>vazba k současnosti: evropská integrace, překonání evropského střetávání, propojení střeoevropských národů, gotické památky</i></p>	<p>A. Jirásek, Z Čech až na konec světa</p>
<p>5.1</p>	<p>POČÁTKY NOVOVĚKU humanismus a renesance</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí, z jakých kořenů vyrůstá humanismus, jak se mění pohled na člověka ✓ uvede hlavní znaky renesančního umění a dokáže jmenovat a stručně popsat významné umělce a jejich díla 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ zrod humanismus v Itálii, rozšíření v Evropě ◆ portugalské plavby ◆ Španělsko – dokončení reconquisty, objevení Ameriky ◆ důsledky 	<p>MV: Média a mediální produkce – knihtisk jako počátek mediální produkce</p>
<p>5.2</p>	<p>zámořské objevy</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyloží příčiny zámořských objevných plaveb ✓ s využitím mapy popíše portugalské a španělské objevné plavby 		

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí, proč se Evropanům dařilo rychle ovládat obsazená zámořská území ✓ diskutuje o tom, co dala Evropa Americe a Amerika Evropě, popíše, jak se v důsledku zámořských objevů změnila hlavní trasy mezinárodního obchodu <p>reformace</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí, proč na počátku 16. století katolická církev vyvolávala silnou nespokojenost ✓ reprodukuje hlavní zásady učení Luthera a Kalvína, vysvětlí, kterým společenským vrstvám a proč tyto zásady vyhovovaly ✓ objasní reakci katolické církve ✓ vyloží průběh a důsledky reformačního hnutí v dalších evropských státech <p>české země v předbělohorském období</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzuje narůstající rozpory mezi českými stavy a Habsburky, popíše okolnosti 1. protihabsburského povstání českých stavů ✓ vyjmenuje a charakterizuje významné osobnosti a jejich díla, spojené s českými zeměmi v této době <p>třicetiletá válka</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyloží 2. protihabsburské povstání českých stavů, popíše důsledky porážky na Bílé hoře ✓ rozliší hlavní etapy třicetileté války, uvede základní výsledky vestfálského míru 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ mocenský nástup Habsburků ve střední Evropě ◆ Martin Luther, Jan Kalvín ◆ katolická reformace (protireformace), tridentský koncil ◆ náboženské války ve Francii ◆ Tudorovci na anglickém trůně <ul style="list-style-type: none"> ◆ narůstání konfliktů mezi Habsburky a českými stavy ◆ 1. protihabsburské povstání, důsledky ◆ kultura, Praha za Rudolfa II. <ul style="list-style-type: none"> ◆ české stavovské povstání ◆ další průběh třicetileté války ◆ výsledky a důsledky války <p><i>vazba k současnosti: postavení křesťanství u nás, propojení střední Evropy, vztah náboženství a vědy v současném světě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ nástup Stuartovců na anglický trůn, snahy o prosazení absolutismu ◆ narůstající náboženská opozice – puritáni, independenti, presbyteriáni 	<p>MkV: Psychosociální aspekty interkulturality – setkání Evropanů s jinými etniky, srovnání kultury evropské a indiánské</p> <p>Náboženská tolerance</p> <p>Bible kralická (Č)</p>
--	---	--	--

<p>5.4</p>	<p>Anglická revoluce</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše narůstající problémy v oblasti politické i náboženské ✓ shrne výsledek občanské války, charakterizuje osobnost O. Cromwella ✓ vysvětlí, jaké změny přinesla „slavná revoluce“, kdo byli toryové a whigové ✓ vyloží završení přechodu k parlamentnímu systému, jeho zásady <p>Francie jako evropská velmoc</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyloží absolutistickou vládu Ludvíka XIV. ✓ objasní příčiny a výsledky válek o španělské dědictví ✓ vysvětlí teorii merkantilismu 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ příčiny a průběh občanské války, Oliver Cromwell, restaurace Stuartovců ◆ události označované jako slavná revoluce <ul style="list-style-type: none"> ◆ postavení Francie po třicetileté válce, dovršení absolutismu za Ludvíka XIV., války o španělské dědictví <ul style="list-style-type: none"> ◆ zásadní změny v Rusku za vlády Petra I., válka se Švédskem, reformy ◆ Habsburská monarchie po třicetileté válce, konec turecké expanze ◆ situace v českých zemích <ul style="list-style-type: none"> ◆ baroko jako výraz katolické reformace ◆ barokní umění v Evropě, v českých zemích ◆ působení jezuitů <p><i>vazba k současnosti: světové jazyky, neokolonialismus, pozice vědy, mezinárodní hospodářství, barokní památky a barokní krajina</i></p>	
<p>4.5</p>	<p>Rusko, Habsburská monarchie</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí podstatu reformy Petra I. ✓ shrne vývoj tureckého nebezpečí pro Evropu v období 15. až 17. století 		
<p>5.5</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjmenuje země Koruny české po r. 1648 a charakterizuje situaci v nich po stránce politické, hospodářské a náboženské 		
<p>5.3</p>	<p>barokní umění</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje barokní sloh ✓ jmenuje významné evropské i české barokní umělce a jejich díla ✓ kriticky zhodnotí roli jezuitů v dějinách, zaměří se na jejich rozdílnou roli v dějinách Evropy (světa) a českých zemí, objasní příčiny 		

	<p>OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI</p> <p>Osvícenství Žák:</p> <p>6.1</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí hlavní myšlenky osvícenství, vyjmenuje nejvýznamnější představitele a jejich názory, porovná s učením katolické církve ✓ objasní vývoj pruského státu v 18. století, střety s habsburskou monarchií ✓ vysvětlí, jak se projevil vliv osvícenství v reformách Marie Terezie ✓ charakterizuje vládu Josefa II., zdůvodní, proč některé jeho reformy byly po jeho smrti zrušeny ✓ charakterizuje vládu Kateřiny II., její vztah k osvícenství ✓ vysvětlí postupný zánik polského státu <p>vznik USA</p> <p>6.2</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzuje příčiny vítězství revoluce <p>6.3</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje americkou ústavu a porovná americký parlamentní systém se systémem VB <p>VFR</p> <p>6.1</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede důvody všeobecné nespokojenosti ve francouzské společnosti <p>6.2</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ shrne základní události v průběhu revoluce, osobnosti ✓ vyloží život, vojenskou a politickou kariéru Napoleona 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ osvícenství jako myšlenkové a politické hnutí ◆ mocenský vzestup Pruska, válka o rakouské dědictví, sedmiletá válka ◆ osvícenský absolutismus v habsburské monarchii, Marie Terezie, Josef II. ◆ Rusko za vlády Kateřiny II. ◆ trojí dělení Polska a jeho zánik <ul style="list-style-type: none"> ◆ americké osady v boji proti VB ◆ americká ústava <ul style="list-style-type: none"> ◆ předrevoluční Francie ◆ období konstituční monarchie ◆ období republiky ◆ období císařství <p><i>vazba na současnost: lidská práva, vztahy se Spojenými státy, rovnost v současném světě</i></p>	<p>MkV: Základní problémy sociokulturních rozdílů – završení germanizace české společnosti</p> <p>Parlamentní demokracie (SV) Dnešní podoba USA (Z)</p> <p>Code civil a dnešní občanské zákoníky (SV)</p>
--	---	---	---

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
6.4	Vídeňský kongres a období restaurace ✓ na mapě popíše změny ve státoprávním uspořádání Evropy ✓ vysvětlí pojem Svátá aliance ✓ vysvětlí vznik nacionalismu a jeho dopad na revoluční hnutí v Evropě	✓ výsledky kongresu ✓ emancipační hnutí národů – Belgie, Řecko, Polsko	
6.5	průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti ✓ vysvětlí pojmy průmyslová revoluce, hospodářský liberalismus, uvede sociální důsledky	✓ technické vynálezy a vznik tržní společnosti hospodářský liberalismus, sociální důsledky ✓ národní obrození	
6.4, 6.5	České země v 1 polovině 19. století ✓ charakterizuje národní obrození ✓ vyjmenuje nové instituce a významné osobnosti naší společnosti a kultury	✓ vliv průmyslové revoluce na české země ✓ revolučních událostí v Evropě	Hosp. liberalismus, zásahy státu do ekonomiky (SV)
6.2	revoluční rok 1848 ✓ vyloží příčiny, které vedly k revolucím v různých zemích, stručně je shrne ✓ vysvětlí obsah a cíle českého politického programu, popíše průběh revolučních událostí v Praze, vyjmenuje významné osobnosti, které stály v čele těchto událostí ✓ uvede, jakých trvalých výsledků bylo dosaženo	✓ revoluční události v habsburské monarchii a v českých zemích ✓ osvobozenecký hnutí v Jižní Americe, pronikání do Číny, postoj k Africe	MkV: Základní problémy sociokulturních rozdílů – emancipační snahy jazykové, politické Národní obrození (Č)

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

6.6	<p>kolonialismus a střety velmocí</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí, proč v 19. stol. vrcholil souboj o mimoevropská území a zhodnotí vztah jednotlivých mocností k němu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ válka prusko-rakouská a prusko-francouzská, vznik německého císařství, hospodářský a politický vzestup Německa ✓ války s Habsburky, vznik italského království 	<p>Irská otázka ve 2. polovině 20.století</p> <p>Stavební proměny Paříže (Fr, G)</p>
6.4	<p>sjednocení Německa, Itálie</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše nejdůležitější události vedoucí k procesu sjednocení v obou zemích ✓ charakterizuje politické názory a cíle Bismarcka, Cavoura a Garibaldiho 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ neoabsolutismus ✓ konec absolutistické vlády ✓ rakousko-uherské vyrovnání ✓ boj za všeobecné volební právo 	
6.6	<ul style="list-style-type: none"> ✓ na mapě ukáže rozsah německé a italské koloniální expanze 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vývoj v českých zemích v období 50.–90. let ✓ vztah Čechů a Němců, jazyková nařízení ✓ vytváření pluralitního politického systému, politické strany 	
6.2	<p>habsburská monarchie v období 1849–1914</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zhodnotí význam říjnového diplomu a nových ústav ✓ vysvětlí změny spočívající v zavedení dualismu ✓ zhodnotí význam a okolnosti prosazení všeobecného volebního práva v habsburské monarchii ✓ zhodnotí místo českých zemí v rámci R-U ✓ vyloží pojmy státoprávní boj, politika pasivní rezistence, „drobečková politika“ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ česká kultura, postavení a proměny Prahy 	<p>MkV: Základní problémy sociokulturních rozdílů – porovnání sociokulturních rozdílů českých zemí a ostatních zemí R-U</p>
6.4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjmenuje české politické strany ✓ kriticky posoudí vztah Čechů a Němců v českých zemích ✓ zhodnotí rozvoj české kultury, uvede její představitele 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ příčiny a průběh občanské války ✓ období rekonstrukce, následný hospodářský rozmach ✓ velmocenské snahy, Monroeova doktrína 	<p>Boj o RKZ, Manifest české moderny (Č)</p>
6.2	<p>mocenský vzestup USA</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí příčiny a stručně popíše průběh občanské války, charakterizuje období rekonstrukce 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ růst opozice v Rusku, revoluce 1905 ✓ rusko-japonská válka ✓ industrializace čínské společnosti, její důsledky 	

<p>6.6</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ v souvislosti se zrušením otroctví diskutuje o rovnosti a postavení různých sociálních vrstev společnosti se zaměřením na postavení původního a černošského obyvatelstva ✓ vysvětlí vztah USA k zemím Latinské Ameriky <p>Rusko a Dálný východ na přelomu 19. a 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyloží vývoj vnitřní opozice v Rusku, zrod anarchismu, vysvětlí politický cíl bolševiků, shrne výsledky první ruské revoluce ✓ v souvislosti s rusko-japonskou válkou vyloží cíle ruské a japonské expanzní politiky ✓ charakterizuje postavení Číny a souvislosti zániku císařství 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vědecký a technický pokrok ✓ sociální proměny společnosti, antisemitismus, boj za rovnoprávné postavení žen, rozvoj levicových hnutí, volební právo ✓ kultura v období „belle epoque“ <p><i>vazba na současnost: sociální stát, národní stát, rasismus, nadnárodní instituce, „třetí svět“, interkulturní svět, vztah k přírodě a k technice</i></p>	
<p>6.5</p>	<p>Proměny společnosti na přelomu století</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zhodnotí sociální problémy tehdejší společnosti v souvislosti se změnou životních podmínek ✓ vyjmenuje významné umělce, vědce a vynálezce 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ příčiny, vytváření mocenských bloků, Trojspolek, Dohoda ✓ průběh a konec války válka blesková, zákopová, postoj USA, brestlitevský mír ✓ krize samoděržaví, únorová a říjnová revoluce, občanská a intervenční válka, upevnění bolševické moci, vznik SSSR ✓ situace v R-U ✓ formování 1. odboje, jeho cíle a představitelé ✓ vyhlášení samostatného čl. státu 	<p>VMEGS: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – nerovnost mezi muži a ženami, problematika genderu</p>

	<p>MODERNÍ DOBA, SITUACE V LETECH 1914 – 1945 první světová válka Žák:</p> <p>7.1</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ na základě znalostí o dosavadním vývoji, o vývoji industrializace a jejich důsledcích vyvodí příčiny 1. sv. války ✓ s využitím mapy popíše základní momenty, které určily průběh a výsledky války ✓ vysvětlí pojmy Wilsonovy články, brestlitevský mír, Andrásyho nota, jednání v Compiègne <p>7.2</p> <p>Vývoj v Rusku</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje situaci v Rusku ✓ shrne výsledky únorové a říjnové revoluce ✓ objasní postoj ostatních států a příčiny upevnění bolševické moci v Rusku <p>7.1</p> <p>české země v době 1. světové války</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí specifikum české společnosti za války ✓ s využitím pojmů Maffie, Československá národní rada, čl. legie a Národní výbor československý popíše formování odboje 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ postoj slovenského národa, Pittsburská dohoda, Martinská deklarace ✓ vyhlášení republiky a volba prezidenta <p><i>vazba na současnost: problémy Ruska a Balkánu, sebeurčení, feminismus, válečná technika, zajištění míru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ versailleská konference a její výsledky, Malá dohoda, vznik SN ✓ komunistická a fašistická ideologie ✓ světová hospodářská krize – příčiny, projevy, různá východiska ✓ vítězství nacistů v Německu, počátek holocaustu ✓ občanská válka ve Španělsku ✓ Hitlerovo porušování versailleského míru, mnichovská konference ✓ politická, hospodářská, národnostní situace v nově vzniklém státě, vývoj během 20. let 	<p>Využití filmových dokumentů</p> <p>Totalitní režimy a demokracie (SV)</p>
--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše průběh událostí v Praze 28. října jako vyvrcholení zahraničního i domácího odboje, postavení Slovenska ✓ vyjmenuje a charakterizuje „muže 28. října“ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dopad světové hospodářské krize v ČSR ✓ volby 1935, radikalizace fašismu, mezinárodní jednání, mnichovská konference ✓ období II. republiky 	
7.2	<p>Versailleský systém</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjmenuje hlavní tvůrce versailleského systému, objasní, co tento pojem znamená, uvede hlavní zásady a výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zrod moderního umění, rozvoj vědy, představitelé ✓ nástup masové kultury, sport 	
7.3	<p>Evropa a svět ve 20. a 30. letech</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí, čím se vyznačují totalitní režimy, porovná se zásadami demokracie, objasní příčiny jejich nástupu ✓ s využitím pojmů janovská konference, rapallská smlouva, rúrská krize, stalinismus popíše vývoj v Německu a v Rusku ✓ objasní kořeny italského fašismu a důsledky pochodu na Řím 	<p><i>vazba na současnost: chápání appeasementu, antisemitismus, neomarxismus, OSN, „konec demokracie“, čechoslovakismus</i></p>	
7.4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí politické, hospodářské a sociální důsledky světové hosp. krize ✓ popíše okolnosti nástupu Hitlera k moci, charakterizuje nacistickou ideologii 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vznik válečných ohnisek, německo-sovětská smlouva o neútočení ✓ válka v Evropě, napadení SSSR, vstup USA do války, otevření II. fronty, vojenská a politická situace na přelomu roku 1944/45, konec války v Evropě a ve světě 	
7.3	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyloží norimberské zákony a jejich dopad na život Židů ✓ vysvětlí příčiny a podstatu politiky zvané politika appeasementu, uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nacistická genocida Židů 	
7.4	<p>Československo v meziválečném období</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede politické strany, které nejvíce ovlivňovaly vývoj ✓ podle grafu národnostního složení vyloží problémy s tím spojené 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ politická, hospodářská a sociální situace na území protektorátu ✓ vytvoření 2. odboje, jeho činnost 	

MkV: Základní problémy sociokulturních rozdílů – narůstání národnostních konfliktů a jejich řešení

MV: Média a mediální produkce – nástup masových médií, tisk, rozhlas

7.3	<ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše projevy hospodářské krize u nás a vysvětlí dopad na národnostní situaci, vysvětlí taktiku SdP a HSLS ✓ uvede, jaká jednání předcházela svolání konference v Mnichově, její výsledky a vyjmenuje její účastníky ✓ vyvodí souvislost mezi mnichovskou konferencí a rozbitím ČSR v březnu 1939 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ domácí a zahraniční odboj ✓ osvobozování našeho území, Pražské povstání, zánik protektorátu 	<p>MkV: Základní problémy sociokulturních rozdílů – holocaust jako vyvrcholení etnické a náboženské nesnášenlivosti</p>
7.5	<p>kultura 1. poloviny 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje základní znaky moderního umění, jmenuje řadu českých i světových umělců, vědců a jejich díla ✓ pokusí se vyložit, jaké možnosti a prostředky má umění na obranu demokracie ✓ vyloží pojem masová kultura 	<p><i>vazba na současnost: pamětníci v médiích a rodinné povědomí o zlomových událostech, vliv války na současné vztahy mezi zeměmi, vyrovnání s minulostí, podobnost se současnými krizemi</i></p>	<p>Návštěva Židovského muzea, příp. Terezinského památníku či KT Osvětim</p>
7.1	<p>II. světová válka</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ shrne zásadní příčiny války ✓ vyloží obsah smlouvy o neútočení ✓ popíše průběh války ✓ analyzuje výsledky velkých konferencí ✓ vysvětlí pojmy holocaust a jeho pozici v dějinách ✓ pokusí se porovnat charakter I. a II. sv. války <p>protektorát Čechy a Morava</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ porovná program demokratického a komunistického odbojového hnutí, popíše činnost domácího i zahraničního odboje, vysvětlí pojem heydrichiáda a diskutuje o pozitivních a negativních stránkách atentátu na Heydricha ✓ uvede osobnosti, které se různým způsobem postavily k okupaci našich zemí a porovná jejich možnosti a jejich činnost ✓ vysvětlí vliv války na pozdější vývoj u nás 		<p>MV: Role médií v moderních dějinách – význam médií ve vypjatých dějinných okamžicích, paralela se srpnem 1968</p>

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
	SOUDOBE DĚJINY Evropa a svět po válce Žák:		
8.1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní globální charakter a hospodářské důsledky války ✓ uvede výsledky Postupimské konference ✓ vysvětlí vznik OSN jako výraz mezinárodní spolupráce ✓ vyloží podstatu studené války a uvede její projevy 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ důsledky války, vznik OSN ◆ Postupimská konference, vývoj v Německu ◆ studená válka, vznik bipolárního světa 	
8.2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše vývoj na území Německa vedoucí ke vzniku NDR a NSR 		
8.1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjmenuje vojenská, politická a hospodářská seskupení z doby studené války ✓ vysvětlí vzájemné vztahy obou politických bloků ✓ vyjmenuje země, které patřily do sovětského mocenského bloku, zdůvodní zvláštní postavení Jugoslávie 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ euroatlantická spolupráce, vývoj demokracie, NATO ◆ USA jako světová velmoc ◆ východní blok, SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva, 1. krize sovětského bloku 	VMEGS: Žijeme v Evropě – počátky evropského integračního procesu
8.2	Československo po válce		
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí příčiny růstu moci KSČ, rozpozná antidemokratický charakter únorových událostí ✓ charakterizuje období 50. let, vysvětlí pojmy kolektivizace, „divadelní procesy“ ✓ charakterizuje období 60. let, na příkladech doloží postupnou demokratizaci společnosti ✓ vysvětlí pojem „pražské jaro“, jmenuje osobnosti tohoto období ✓ uvede příčiny, průběh a důsledky událostí ze srpna 1968 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ znovuvytvoření ČSR, odsun Němců, politický a hospodářský vývoj, únor 1948, plánované hospodářství, politické procesy, kolektivizace ◆ zrod reformního komunistického hnutí, demokratizace společnosti, kulturní život 	MkV: Základní problémy sociokulturních rozdílů – odsun nebo vyhnání?, překonávání rozporů způsobených poválečným uspořádáním

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

8.3	<ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje období normalizace, způsob života a chování české společnosti v porovnání se společností v demokratických zemích ✓ shrne významné pokusy o odpor proti normalizačnímu režimu 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ srpen 1968, období normalizace, růst opozičního hnutí – Charta 77, manifest Několik vět 	<p>Rozvoj kultury, literatury (Č)</p>
8.5	<p><i>Třetí svět – proces dekolonizace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ na mapě ukáže změny související s dekolonizací a hlavní ohniska konfliktů ✓ vysvětlí okolnosti vzniku státu Izrael ✓ vysvětlí karibskou krizi ✓ vyloží, jakou roli hrály USA ve válce v Indočíně, vietnamský syndrom ✓ objasní význam islámského náboženství a kultury v dnešním světě 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ poválečná dekolonizace ◆ ekonomické, politické a demografické postavení těchto zemí v globálním světě ◆ hlavní ohniska konfliktů – arabsko-izraelský, karibská krize, Indočína, islámská revoluce v Iránu, válka v Perském zálivu 	<p>VMEGS: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – chudoba a bohatství - etnické, náboženské, politické a ideologické konflikty, ohniska napětí</p>
8.4	<p><i>sjednocující se Evropa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ objasní nástup třetí průmyslové revoluce ✓ popíše proces vývoje evropské integrace 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ekonomický růst západní Evropy, převaha liberálně-demokratického systému, třetí průmyslová revoluce, vývoj v USA a zemích západní Evropy ◆ projekt sjednocení Evropy, vznik EHS, následný proces integrace ◆ Helsinská mírová konference 	<p>VMEGS: Žijeme v Evropě - pokračující proces evropské integrace</p>
8.1	<p><i>pád komunistických režimů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uvede do souvislosti působení L. I. Brežněva s následným rozpadem východního bloku ✓ vysvětlí pojmy „perestrojka“ a „glasnost“ ✓ popíše proces zhroutilních režimů zemí východního bloku ✓ shrne příčiny rozpadu východního bloku v souvislosti s lidskými a občanskými právy 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ neostalinismus – L. I. Brežněv ◆ reformy M. S. Gorbačova a rozpad východního bloku ◆ dokumenty Všeobecná deklarace lidských práv (1948), Charta pro novou Evropu (1990) 	

<p>8.2</p>	<p>vznik České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí zásadní politické změny v období 1990-1992, popíše formování politického spektra ✓ s využitím znalosti vztahů mezi Čechy a Slováky od roku 1918 vysvětlí rozpad Československa 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ „sametová revoluce“, likvidace totality a nastolení demokratických principů ◆ rozpad Československa, vznik ČR a SR 	
<p>8.6</p>	<p>globální problémy moderní společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vymezí základní problémy soudobého světa a zaujme postoj k možnostem jeho dalšího vývoje 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ globální problémy moderní společnosti <p><i>vazba na současnost: pamětníci v médiích i v rodinách, vyrovnání s komunistickou minulostí, vztah k EU a její problémy, terorismus, multikulturní svět, migrace, současné světové krize</i></p>	

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu Dějepis:

1. ÚVOD DO STUDIA HISTORIE

Žák:

- 1.1. charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého
- 1.2. rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace

2. PRAVĚK

Žák:

- 2.1. objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura
- 2.2. vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti
- 2.3. zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku

3. STAROVĚK

Žák:

- 3.1. zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace
- 3.2. objasní židovství (vazba mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy
- 3.3. popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin

4. STŘEDOVĚK

Žák:

- 4.1. objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti
- 4.2. definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích
- 4.3. charakterizuje základní rysy vývoje na našem území
- 4.4. vymezi specifika islámské oblasti
- 4.5. vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu

5. POČÁTKY NOVOVĚKU

Žák:

- 5.1. rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady
- 5.2. porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám
- 5.3. popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj
- 5.4. vymezi základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů

5.5. posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry

6. OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Žák:

- 6.1. určí a zhodnotí hlavní myšlenky osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století
- 6.2. na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení
- 6.3. posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů
- 6.4. vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu včetně jeho specifických rysů
- 6.5. charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace
- 6.6. vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období

7. MODERNÍ DOBA, SITUACE V LETECH 1914 – 1945

Žák:

- 7.1. charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky
- 7.2. uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku
- 7.3. vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit
- 7.4. vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil
- 7.5. popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury

8. SOUDOBE DĚJINY

Žák:

- 8.1. charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty
- 8.2. vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi
- 8.3. porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích
- 8.4. popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování
- 8.5. objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě

8.6. vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje

Vyučovací předmět:

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika na gymnáziu vychází ze vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie a navazuje na stejnojmennou vzdělávací oblast v základním vzdělávání Informatika. Dále rozvíjí informatické myšlení žáků a prohlubuje jejich porozumění principům digitálních technologií.

Časová dotace: 1. ročník – 2 hodiny

2. ročník – 2 hodiny

Studium informatiky zpřístupňuje žákům pojmy, nástroje a metody informatiky jako oboru, který se věnuje efektivnímu, tedy zejména automatizovanému zpracování informací. Postupy a postoje získané v informatice přenášejí žáci i do jiných oblastí. Informatika žáky učí rozpoznávat situace, kdy je k řešení problému výhodné uplatnit algoritmický přístup. Žáci se učí analyzovat a vzájemně porovnávat různá řešení a jejich části. Posuzují mimo jiné efektivitu a náročnost řešení a omezení plynoucí ze zvoleného či zadaného nástroje.

Při navrhování informačních systémů ke konkrétnímu účelu se žáci učí rozumět strukturaci velkého množství dat, vazbám mezi nimi a procesům, které při práci s daty realizuje jednak počítač, jednak člověk v jakékoli roli. Řeší způsob jejich zabezpečení. Pomocí digitálních technologií žáci získávají a zpracovávají data. Díky nim také dokážou přicházet s novými informacemi a zároveň snadno nepodléhají dezinformacím. Je kladen důraz na aktivní přístup žáků k řešení praktických problémů.

Výuka probíhá v odborné učebně výpočetní techniky se 17 pracovními stanicemi školní počítačové sítě, která je připojena k internetu.

Předmět realizuje průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Mediální výchova (MV).

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- učitel vyžaduje od žáků analýzu chyb a nedostatků zvoleného postupu, průběžné ověřování jeho smyslu a účinnosti a jeho vylepšování
- učitel vede žáky k sebejistotě a vytrvalosti při řešení složitých a těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- učitel vyžaduje od žáků znalost odborné terminologie jako nezbytný předpoklad pro samostatné studium odborných textů

- učitel průběžným hodnocením pracovních výsledků žáků a jejich projevů vede žáky ke schopnostem kriticky hodnotit vlastní výsledky a reálně posuzovat možnosti osobního rozvoje odborného potenciálu
 - učitel vede žáky k dodržování základních typografických pravidel v dokumentech důsledným rozbořem a hodnocením nejen obsahové, ale i formální úrovně všech odevzdaných prací
- b) *Kompetence k řešení problémů*
- učitel vede žáky k systémovému přístupu při analýze situací a dějů a odhadování dopadů změn
 - učitel vede žáky k nacházení různých řešení, ověřování řešení na modelech či simulacích, porovnávání nalezených řešení z různých, i protichůdných hledisek a k výběru optimálního řešení
 - učitel dává prostor žákům k analýze důsledků svých kroků v každé fázi řešení problému
- c) *Kompetence komunikativní*
- učitel vytváří příležitosti k týmovému vývoji řešení
 - učitel vede žáky ke komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumějí i stroje
 - učitel vytváří příležitosti, při kterých žáci využívají komunikačních prostředků počítačových sítí k efektivní výměně informací
- d) *Kompetence sociální a personální*
- učitel umožňuje žákům adaptaci na nové nástroje, experimentování, iniciativu a hledání prostoru pro inovace
 - učitel diskutuje se žáky o nebezpečí zneužití informací, vede žáky k účinné ochraně osobních dat
 - učitel vyžaduje od žáků dodržování pravidel etikety při elektronické komunikaci
 - učitel vyžaduje od žáků dodržování zásad BOZP a tím formuje jejich odpovědný vztah k vlastnímu zdraví
- e) *Kompetence občanské*
- učitel umožňuje žákům posuzovat technická řešení z pohledu druhých lidí a vyhodnocovat je v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
 - učitel vede žáky k respektování autorských práv a legislativy při práci s informacemi, s aplikacemi
- f) *Kompetence k podnikavosti*
- učitel podporuje u žáků tvorbu úsudku či změnu názoru na základě vlastní analýzy
 - učitel vyžaduje od žáků vytvářet dokumentaci a standardizování postupů tak, aby je bylo možné snáze zhodnotit a také přizpůsobit změněným podmínkám nebo použít ve větším měřítku

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
4.4.	<p>Žák:</p> <p>BEZPEČNOST PRÁCE S VÝPOČETNÍ TECHNIKOU</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zná základní zásady BOZP při práci s výpočetní technikou a prakticky je dodržuje ✓ chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím ✓ při práci s počítačem důsledně aplikuje postupy, které účinně chrání před počítačovými viry 	<p>BEZPEČNOST PRÁCE S VÝPOČETNÍ TECHNIKOU</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ zásady práce s elektrickým zařízením ◆ ochrana zdraví při práci s počítačem <p>BEZPEČNOST POČÍTAČOVÝCH ZAŘÍZENÍ A DAT</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ způsoby útoků na počítačová zařízení; cíle a sociotechnické metody útočníků; zabezpečení zařízení a dat – aktualizace softwaru, antivir, bezpečná práce s hesly, vícefaktorová autentizace a biometrika ◆ metody zálohování dat 	<p>OSV: Sociální komunikace – zásady formální elektronické komunikace</p> <p>F – fyzikální jevy a veličiny při výkladu funkcí a vlastností HW Ch – atomy, elektrony</p>
4.4.	<p>ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dodržuje etiketu při elektronické komunikaci ✓ při výměně informací chrání osobní data vlastní i všech ostatních 	<p>ETIKETA PŘI ELEKTRONICKÉ KOMUNIKACI</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Formální mail, chatování na soc. sítích 	
4.1.	<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpozná základní výkonné komponenty počítače a rozumí jejich funkci ✓ zjistí celkovou a volnou kapacitu pevného disku, operační paměti, typ procesoru počítače ✓ připojí k počítači dostupné periferie a po skončení použití je bezpečně odpojí ✓ porovná záznamová média podle kapacity, způsobu záznamu a bezpečnosti uložení dat 	<p>HARDWARE A SOFTWARE</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ technické schéma současného počítače, sledované parametry základních dílů a jejich vliv na jeho rychlost, kapacitu, možné využití a na ergonomii práce s počítačem, typy počítačů ◆ fungování operačního systému, současné operační systémy a jejich využití ◆ zlomové události vývoje hardwaru a softwaru, nové počítačové technologie, jejich využití a vliv na společnost 	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

4.3.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ provádí základní operace se soubory a složkami ve stromové struktuře (Průzkumník, OneDrive), komprimuje a dekomprimuje soubory a složky ✓ identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým (např. pomocí správce úloh ukončí aplikaci, která neodpovídá) ✓ diskutuje o výhodách využívání a vývoji digitálních technologií, ale i možnostech jejich zneužití ✓ využívá software a informace získané z libovolného zdroje v souladu s autorskými právy, aplikuje správně zásady citace a kopírování dat 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ umělá inteligence – princip strojového učení; aplikace umělé inteligence; limity, přínosy a rizika umělé inteligence ◆ licence, autorský zákon 	
1.1.	<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí pojmy data a informace, jednotka informace a další jednotky pro vyjádření množství dat 	<p>DATA, INFORMACE, KÓDOVÁNÍ A PŘENOS DAT</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ data a jejich význam, pojem informace ◆ získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači 	
1.2.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumí nutnosti digitalizace informací pro jejich zpracování v počítači (kódování a dekódování, převody mezi číselnými soustavami) ✓ objasní podstatu záznamu znaku, obrazu, zvuku a čísel v digitální formě, popíše principy komprese dat 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ kódování dat v počítačích obecně, binární soustava, bity a bajty ◆ kódování čísel, vliv množství informace (počtu bitů) na možný rozsah a dostupnou přesnost ◆ kódování textů, kódování obrazu, zvuku, videa, principy bezztrátové a ztrátové komprese ◆ přenos dat, kódování a dekódování zprávy, komunikační kanál, kontrolní součty 	EV – rastrová a vektorová grafika, úpravy fotografií
1.1.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech ✓ s využitím prezentačního softwaru připraví prezentaci své práce a vhodnou digitální technikou ji předvede 	<p>INTERPRETACE DAT</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ kvalita informačního zdroje; chyby a manipulace v interpretacích dat (informace zpracované formou grafu) ◆ kritické myšlení a kognitivní zkreslení ◆ počítačové prezentace 	F – prezentace dat pomocí grafů OSV: Spolupráce a soutěž – sdílené dokumenty

<p>3.1.</p> <p>3.2.</p> <p>2.1.</p> <p>2.2.</p> <p>2.4.</p>	<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ analyzuje a hodnotí data z různých hledisek, strukturovaně je zpracuje pomocí tabulkového kalkulátoru ✓ nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data <p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvětlí daný algoritmus, program; určí, zda je daný postup algoritmem ✓ analyzuje problém, rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému ✓ vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, podprogramy s parametry 	<p>HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda ◆ řazení a filtrování dat, rozpoznávání vzorů a trendů v datech, vizualizace dat ◆ velká data – zdroje, metody zpracování, využití <p>ALGORITMIZACE</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení ◆ rozdělení problému na části, identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování ◆ pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů <p>PROGRAMOVACÍ KONCEPTY</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ programovací jazyk ◆ proměnné, datové typy a jejich vlastnosti, vstup a výstup dat ◆ podprogramy s parametry ◆ větvení programu, cykly <p>TESTOVÁNÍ, OPTIMALIZACE</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, krokování a ladění programu 	<p>M – funkce a její argument, zpracování statistického šetření, výroky, složené výroky</p> <p>M – zápis konstrukční úlohy</p> <p>M – výroky, složené výroky</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ s využitím textového editoru vytvoří strukturovaný dokument, v němž aplikuje základní typografická pravidla ✓ s využitím tabulkového kalkulátoru zpracuje data pomocí vhodných vzorců (popř. funkcí) a tabulku zformátuje ✓ s využitím tabulkového kalkulátoru prezentuje data ve formě grafů a diagramů 		

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
<p>1.3.</p> <p>1.4.</p> <p>2.3.</p> <p>2.4.</p> <p>2.5.</p>	<p>Žák:</p> <p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</p> <p>✓ formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model, simulaci</p> <p>✓ převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému</p> <p>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <p>✓ ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí nároky algoritmů; porovná algoritmy podle různých hledisek, vybere pro řešený problém ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska; zobecní řešení pro širší třídu problémů</p> <p>✓ vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami; ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů</p> <p>✓ ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí a optimalizuje program</p>	<p>MODELOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ model jako zjednodušení reality, schéma, diagram, pojmová a myšlenková mapa ◆ graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta <p>PROGRAMOVACÍ KONCEPTY</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ programovací jazyk ◆ podprogramy s parametry a s návratovými hodnotami ◆ větvení programu se složenými podmínkami, cykly, seznamy <p>TESTOVÁNÍ, OPTIMALIZACE</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, krokování a ladění programu ◆ vliv vstupních dat na spotřebované výpočetní zdroje <p>VÝVOJ PROGRAMU</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ volba nástroje podle zadání úlohy ◆ návrh přehledného uživatelského rozhraní programu ◆ nápověda a dokumentace k programu ◆ autorství a licence programu ◆ etika programátora 	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p>4.2.</p> <p>4.4.</p>	<p><i>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet ✓ vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti ✓ vysvětlí funkci běžných internetových služeb a diskutuje o jejich výhodách a rizicích <p>4.4.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ chrání digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost 	<p><i>POČÍTAČOVÉ SÍTĚ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ lokální počítačové sítě a internet – paketový přenos dat, zařízení v síti, firewall ◆ zabezpečený přenos dat ◆ principy fungování webu a cloudových služeb ◆ typy, vlastnosti bezdrátových sítí, internet věcí <p><i>BEZPEČNĚ NA INTERNETU</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ fyzická identita člověka jako spojení jeho biologické a právní identity; digitální identita a její vazby s fyzickou identitou – datová schránka, elektronický podpis, token; neověřená a falešná digitální identita; nevědomá digitální stopa – logy, metadata, cookies, sledování uživatele a narušení soukromí při využívání internetu, praktiky útočníků ◆ vědomá digitální stopa – virtuální osobnosti a jejich cílené vytváření; fungování a algoritmy sociálních sítí 	<p>VMEGS: Globalizační a rozvojové procesy – internet jako celosvětová síť (výhody a rizika internetových služeb)</p> <p>OSV: Sociální komunikace – komunikace na internetu (možnosti a rizika, digitální stopa)</p> <p>MV: Média a mediální produkce – úskalí života v médiích</p>
<p>3.1.</p> <p>3.2.</p> <p>3.3.</p> <p>3.4.</p> <p>3.5.</p>	<p><i>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpozná informační toky v systémech; analyzuje a hodnotí informační systémy z různých hledisek; zvažuje i nepřímé a nezamýšlené dopady informačního systému na různé skupiny ✓ nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu ✓ určí cílovou skupinu, formuluje problém, validuje potřeby, určí a prioritizuje požadavky na řešení ✓ určí jednotlivé uživatelské role, specifikuje jejich činnosti, navrhne, otestuje a přizpůsobí rozhraní uživatelům ✓ navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; navrhne procesy zpracování dat 	<p><i>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ informační systém – data, jejich struktura a vazby, definované procesy, role uživatelů, technické řešení informačních systémů ◆ veřejné informační systémy <p><i>VÝVOJ INFORMAČNÍHO SYSTÉMU</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ postup tvorby informačního systému ◆ návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů ◆ návrh databázové tabulky, atributy polí, primární klíč; návrh struktury a propojení více tabulek – cizí klíč, relace 	

3.6.	✓ otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení; během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění		
------	---	--	--

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů revidovaného RVP (platný od r. 2021) použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu Informatika:

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Žák:

- 1.1. interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; posuzuje množství informace podle počtu možností, které jsou díky informaci vyloučeny; odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech
- 1.2. rozlišuje a používá různé datové typy; navrhuje a porovnává různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace
- 1.3. formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model, simulaci
- 1.4. převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Žák:

- 2.1. vysvětlí daný algoritmus, program; určí, zda je daný postup algoritmem
- 2.2. analyzuje problém, rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému
- 2.3. ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí nároky algoritmů; porovná algoritmy podle různých hledisek, vybere pro řešený problém ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska; zobecní řešení pro širší třídu problémů
- 2.4. vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami; ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů
- 2.5. ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí a optimalizuje program

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Žák:

- 3.1. rozpozná informační toky v systémech; analyzuje a hodnotí informační systémy z různých hledisek; zvažuje i nepřímé a nezamýšlené dopady informačního systému na různé skupiny
- 3.2. nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu
- 3.3. určí cílovou skupinu, formuluje problém, validuje potřeby, určí a prioritizuje požadavky na řešení
- 3.4. určí jednotlivé uživatelské role, specifikuje jejich činnosti, navrhne, otestuje a přizpůsobí rozhraní uživatelům
- 3.5. navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; navrhne procesy zpracování dat

3.6. otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení; během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Žák:

- 4.1. rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska
- 4.2. porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti
- 4.3. identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým
- 4.4. chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost

Poznámka: Výstupy označené „–“ nemají vazbu na očekávané výstupy RVP.

Vyučovací předmět:

Humanitní praktikum

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Humanitní praktikum využívá společenskovedné poznatky získané ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Občanský a společenskovední základ, Dějepis, Geografie, Člověk a svět práce a Umění a kultura. Žáci se učí nabyté znalosti zpracovávat a propojovat v širší, ucelený systém. Jsou vedeni ke kritické reflexi skutečnosti, k náhledu na problémy z různých úhlů pohledu a především k tomu, aby získané poznatky dokázali aplikovat.

Podstatou předmětu je zvýšená míra aktivizace studentů. Při výuce jsou tedy využívány především metody kritického myšlení či projektového vyučování, studenti pracují s autentickými materiály a prezentují výsledky své práce ostatním.

Předmět Humanitní praktikum je dotován jednou hodinou týdně v 1. a 2. ročníku a dvěma hodinami týdně ve 4. ročníku.

Výuka probíhá nejen v učebnách, ale i v terénu či v prostorách vhodných pro práci na konkrétním tématu.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

- g) Kompetence k učení – učitel zadává žákům úkoly spojené s vyhledáváním a zpracováním informací z různých zdrojů
- h) Kompetence k řešení problémů – na základě porovnání různých informací a různých názorů na ně vede učitel žáky k tomu, aby sami dokázali analyzovat a identifikovat podstatu problému, rozpoznat příčiny a důsledky jevů
- i) Kompetence komunikativní – učitel vytváří prostor pro komunikaci o historických, společenskovedních nebo uměleckých problémech nejen na úrovni učitel – žák, ale i mezi žáky navzájem, dbá na jasné a kultivované vyjadřování žáků, vede je ke schopnosti obhájit vlastní názor v diskusi i v písemné podobě
- j) Kompetence sociální a interpersonální – učitel v těsné spolupráci s vyučujícími především humanitních předmětů připravuje projekty, na jejichž realizaci bude často spolupracovat několik žáků, svoje práce pak budou vzájemně prezentovat a hodnotit
- k) Kompetence občanské – na příkladech z historie i ze současnosti učitel demonstruje význam občanské společnosti a jejich institutů, analýzou vybraných jevů vede žáky k občanské odpovědnosti a toleranci
- l) Kompetence k podnikavosti – žák uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, učitel vede žáky k tomu, aby sledovali dění v humanitních oborech (nové nálezy, odborná literatura, publicistika, beletrie, dokumentární i hrané filmy) a poznatky si vzájemně předávají

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Humanitní praktikum**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
<p><i>INT(Č)</i> 1.11.</p> <p><i>INT(Č)</i> 1.14., 2.13.</p>	<p>RÉTORIKA A SCHOPNOST PREZENTACE Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytvoří logickou, navazující, věcně i jazykově správnou prezentaci ✓ Prezentuje výsledek své práce před ostatními ✓ Vysvětlí zásady vytváření kvalitní prezentace a je schopen je realizovat v přípravě vlastního výstupu a při samotné prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ vybraná témata z humanitních věd ◆ dějepis: pravěk, starověk ◆ český jazyk: renesance ◆ zeměpis: Česká republika ◆ základy společenských věd: ekonomie 	<p>Zhlédnutí řečnických výstupů</p> <p>Č – rétorika, příprava a realizace mluveného vystoupení</p>
<p><i>INT(OSZ)</i> 2.1.</p> <p><i>INT(Č)</i> 1.14., 2.13.</p>	<p>VÝROČÍ ČI AKTUALITA Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ shromáždí informace k vybranému tématu ✓ dokáže vybrat relevantní fakta ✓ rozliší fakta a názory na ně ✓ formuluje argumenty a protiargumenty pro dané téma ✓ popíše pravidla diskuse a je schopen je v konkrétní diskusi dodržovat 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Příprava a realizace diskuse na aktuální téma nebo problém spojený s výročím 	<p>OSV: sociální komunikace – monolog a dialog</p>
<p><i>INT(VV)</i> 3.1.</p> <p><i>INT(Č)</i> 2.14., 1.14., 2.13.</p>	<p>UMĚLECKÉ ZPRACOVÁNÍ ODBORNÉHO TÉMATU Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ nastuduje informace k vybranému tématu ✓ vytvoří scénář ✓ scénář převede do umělecky působivé a informačně sdělné podoby ✓ popíše principy a úskalí tvorby daného útvaru 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ tvorba uměleckého či publicistického díla zpracovávajícího odborné téma ◆ film, divadlo, podcast, komiks nebo báseň 	<p>Č – základní vlastnosti textu, struktura antického dramatu, mediální produkce</p> <p>EV – umělecké formy</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p><i>INT(D)</i> 3.1., 4.2. <i>INT(Ge)</i> 2.3. <i>INT(Č)</i> 1.14., 2.13.</p>	<p>MINULOST A SOUČASNOST MĚST Žák: ✓ shromažďuje a interpretuje informace k zvolenému tématu ✓ vysvětlí vzájemné vztahy různých složek městského organismu ✓ vytvoří práci, v níž popíše podobnosti a rozdíly dnešních a starověkých měst</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ vybraná témata týkající se starověkých měst ◆ rysy současných měst ◆ porovnání současných měst a těch historických 	<p>EnV: Člověk a životní prostředí – mezioborový projekt: D – starověké civilizace Z – sídla a osídlení SV – sociální fenomény a procesy Č – renesance</p>
--	--	--	---

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
<i>INT(Č)</i> 2.14., 1.14., 2.13.	<i>VÝROČÍ NEBO AKTUÁLNÍ PROBLÉM</i> ✓ shromáždí informace k vybranému tématu ✓ vybranou formou představí téma a svůj postoj k němu ✓ zorganizuje propojení tématu s dalšími vyučovacími hodinami a prostorem školy	◆ Příprava a realizace „tematického dne“ věnovaného aktuálnímu tématu nebo problému spojenému s výročím	OSV: Efektivní řešení problémů – mezioborový projekt: Č – komunikační strategie, slohové útvary SV – vybraná témata
<i>INT(Č)</i> 1.9., 1.14., 2.13.	<i>POPULÁRNĚ NAUČNÉ ZPRACOVÁNÍ ODBORNÉHO TÉMATU</i> Žák: ✓ nastuduje informace k vybranému tématu ✓ vytvoří scénář ✓ scénář převede do podoby dokumentárního filmu, vzdělávacího rozhlasového pořadu nebo kapitoly ze středoškolské učebnice ✓ popíše principy a úskalí tvorby daného útvaru	◆ Příprava a realizace dokumentárního filmu, vzdělávacího rozhlasového pořadu nebo kapitoly z učebnice	MV: Média a mediální produkce – funkční styly, tvorba filmu

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p><i>INT(OSZ)</i> 5.3. <i>INT(Č)</i> 1.14., 2.13.</p>	<p>TVORBA HRY NA TÉMA JSEM ČECH, EVROPAN...? Žák: ✓ promyslí svůj vztah k sociální identitě ✓ nastuduje informace k vybranému tématu ✓ vytvoří hru, která by ostatním přiblížila dané téma a žákův postoj k němu</p>	<p>◆ tvorba např. deskové, únikové nebo počítačové hry na téma identity</p>	<p>VMEGS: Žijeme v Evropě, OSV: Organizační dovednosti, Rozvoj vlastní osobnosti – komplexní projekt:</p> <p>SV – sociální struktura společnosti, evropská integrace</p> <p>Z – obyvatelstvo, kulturní a politické prostředí</p> <p>D – Češi a jejich místo v Evropě</p>
<p><i>INT(D)</i> 4.2. <i>INT(Ge)</i> 2.3. <i>INT(Č)</i> 2.2., 1.14., 2.13.</p>	<p>VENKOV V DĚJINÁCH I V SOUČASNOSTI Žák: ✓ shromáždí informace k danému tématu ✓ stručně popíše vývoj českých vesnic ✓ vysvětlí historické a soudobé problémy spjaté s venkovem ✓ vytvoří práci, v níž popíše podobnosti a rozdíly dnešních a starověkých měst</p>	<p>◆ tvorba práce s tématem venkova ◆ historie a současnost vesnic ◆ vesnice v umělecké a odborné literatuře</p>	<p>D – neolitická revoluce, středověká kolonizace, osvícenský absolutismus, průmyslová revoluce</p> <p>Z – sídla a osídlení</p> <p>SV – sociální fenomény a procesy</p> <p>Č – romantismus a realismus, česká venkovská próza</p>

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, přesahy, vazby
<p><i>INT(OSZ)</i> 2.1. <i>INT(Č)</i> 2.14., 1.14., 2.13.</p>	<p>VÝROČÍ NEBO AKTUÁLNÍ PROBLÉM Žák: ✓ shromáždí informace k vybranému tématu ✓ osloví zvolenou organizaci a zapojí se do vhodného projektu ✓ dokáže vybrat relevantní fakta a interpretovat je ✓ zpracuje požadovaný výstup a prezentuje jej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Příprava a realizace projektu na aktuální téma nebo problém spojený s výročím ◆ Spolupráce s vybranou institucí (Paměť národa, Tereziánská iniciativa atd.) 	<p>OSV: Efektivní řešení problémů – mezioborový projekt: Č – komunikační strategie D – moderní historie</p>
<p><i>INT(D)</i> 8.3. <i>INT(OSZ)</i> 5.6., 5.3. <i>INT(Č)</i> 1.14., 2.13.</p>	<p>GLOBÁLNÍ SVĚT A JEHO PROBLÉMY Žák: ✓ shromáždí informace a data k vybranému tématu ✓ zpracuje odborný text s využitím statistických metod ✓ interpretuje statistiky a shrne je pro ostatní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Příprava a realizace odborného textu ◆ témata spojená s globálním světem moderního světa ◆ tvorba statistik, grafů nebo tabulek 	<p>VMEGS: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – mezioborový projekt: SV, Z, D – proces globalizace, regiony, soudobé dějiny</p>
<p><i>INT(Č)</i> 2.14., 1.9., 1.14., 2.13. <i>INT(OSZ)</i> 5.6., 5.3.</p>	<p>ŽIVOT JEDINCE V MODERNÍCH DĚJINÁCH A V SOUČASNOSTI Žák: ✓ shromáždí informace k vybranému tématu ✓ vytvoří životopis fiktivní osobnosti propojený s realitou moderních dějin a současností</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ příprava a realizace životopisu smyšlené osobnosti ◆ vybrané události moderních dějin ◆ vybrané globální problémy současnosti v závislosti na profesi, místu původu a identitě dané osobnosti 	<p>OSV: Morálka všedního dne – mezioborový projekt Č – funkční styly a slohové útvary</p>

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p><i>INT(Č)</i> <i>1.14, 2.13</i> <i>INT(ČSP)</i> <i>1.2.–1.5.</i></p>	<p><i>VLASTNÍ ŽIVOTOPIS PSANÝ NA ŽIVOTNÍ KŘÍŽOVATCE V SOUČASNOSTI I V HISTORII</i> Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ shromáždí informace k vybranému tématu ✓ vytvoří sérii životopisných materiálů různého druhu ✓ prezentuje svou osobu, svá rozhodnutí a své motivace 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ představení sebe samého v různých slohových útvarech (strukturovaný životopis, biografie, psychologická povídka, báseň, interview, hádání atd.) – porovnání reálné současné situace a hypotetické historické situace ◆ český i evropský trh práce ◆ možnosti pracovní seberealizace jednotlivce ve vybraném historickém období a regionu 	<p>Č – funkční styly a slohové útvary</p>
---	--	--	---

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu Humanitní praktikum:

Integrováno ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura:

Žák:

INT(Č) 1.9. v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny; uplatňuje znalosti tvarosloví a slohotvorných a syntaktických principů; v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi

INT(Č) 1.11. při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky

INT(Č) 1.14. pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty

INT(Č) 2.2. objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu

INT(Č) 2.13. tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje

INT(Č) 2.14. získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl

Integrováno ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovední základ:

Žák:

INT(OSZ) 2.1. uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem

INT(OSZ) 5.3. posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů

INT(OSZ) 5.6. posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky

Integrováno ze vzdělávacího oboru Dějepis:

Žák:

INT(D) 3.1. zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství

INT(D) 4.2. definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století

INT(D) 8.3. porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích

Integrováno ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce:

Žák:

INT (ČSP) 1.2. posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře

INT (ČSP) 1.3. posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním

INT (ČSP) 1.4. vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi

INT (ČSP) 1.5. vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu

Integrováno ze vzdělávacího oboru Geografie:

Žák:

INT(Ge) 2.3. identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení

Integrováno ze vzdělávacího oboru Výtvarný obor:

Žák:

INT(VV) 3.1. vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti

Vyučovací předmět:

Přírodovědné praktikum

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodovědné praktikum navazuje na přírodovědné a technické předměty Matematika, Fyzika, Chemie, Biologie, Zeměpis a Informatika, přičemž je realizován jako povinný předmět v 1. až 3. ročníku:

Časová dotace: 1. ročník – 1 hodina (resp. 2 hodiny jednou za dva týdny)
2. ročník – 1 hodina (resp. 2 hodiny jednou za dva týdny)
3. ročník – 2 hodiny

Cílem předmětu v 1. a 2. ročníku je propojení přírodovědně a technicky zaměřených předmětů. Výuka v tomto předmětu doplňuje a rozšiřuje poznatky do uceleného celku vědomostí. Důraz je především kladen na analýzu každodenních dějů ve světě okolo nás ze všech úhlů pohledu a aplikování znalostí v praxi. Rovněž na vyšší úrovni je i využívání skupinové práce, problémového vyučování, diskuse, samostatné práce s odbornými informačními zdroji a prezentace výsledků samostatné práce s důrazem na přesnost vyjadřování. Žáci se učí i správně chápat společenskou roli přírodovědných a technických předmětů.

Cílem předmětu v 3. ročníku je hlouběji se zabývat vlastnostmi látek a zákonitostmi přírodních jevů, především jejich objasňování a předvídaní důsledku jejich působení. Výuka probíhá převážně formou laboratorních cvičení a exkurzí navazujících na témata z vyučovacích předmětů biologie a chemie (2 hodiny jednou za dva týdny z biologie, 2 hodiny jednou za dva týdny z chemie). Žáci jsou vedeni k přesnému a jasnému formulování myšlenek na základě osvojené odborné terminologie, pozornému pozorování a přesnému popisu jevů, správné analýze příčin a následků jevů, logickému zdůvodňování vlastních závěrů a ověřování hypotéz.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) Kompetence k učení

- učitel zadává úkoly (referáty, prezentace, problémové úlohy, přípravu na laboratorní práce), k jejichž splnění žáci musí vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z různých zdrojů
- učitel žáky vede k uvědomění si propojení různých přírodovědných a technických předmětů, především při rozboru fyzikálních a chemických vztahů a grafických závislostí žáka upozorňuje na využití matematického aparátu pro popis a objasňování souvislostí

- učitel zadáváním komplexnějších úloh vede žáky k systemizaci vědomostí a ke schopnosti jejich transferu do jiných vzdělávacích oborů a oblastí
- učitel vytváří vhodné příležitosti (problémové úlohy, diskuse atd.), které motivují žáky k použití již nabytých vědomostí a dovedností při vysvětlování přírodních jevů, k předvídání jejich důsledků a k možnostem jejich technických aplikací
- učitel vyžaduje od žáků znalost odborné terminologie jako nezbytný předpoklad pro samostatné studium odborných textů
- učitel rozvíjí kritičnost žáků k vyhledávaným informacím tím, že je vede k nutnosti vyhledávat informace z různých zdrojů, porovnávat jejich obsah a konfrontovat s přírodními zákony a zákonitostmi, které žák zatím poznal

b) Kompetence k řešení problémů

- učitel vyžaduje při řešení úloh přesný postup, který zahrnuje analýzu, popřípadě matematizaci problému, vyřešení a interpretaci výsledků
- učitel vede žáky k vlastnímu hodnocení výsledků z hlediska jejich souladu s běžnou zkušeností a poznaných přírodních zákonů a zákonitostí
- učitel vede žáky k nutnosti konfrontovat své názory s názory zveřejněnými v literatuře, vyhledat doplňující informace a úna základě celkové analýzy zjištěných faktů formulovat vlastní postoj k dané otázce
- učitel analyzuje se žáky jejich chybná řešení, nastiňuje možnosti, jak jim předcházet, rozvíjí metodiku správného postupu
- učitel výběrem vhodných problémů ukazuje žákům možnost využívat již nabytých poznatků a metod k řešení problémů z různých oblastí praktického života
- učitel podporuje u žáků realizaci vlastních nápadů a netradičních řešení, zapojení fantazie, intuice a představivosti

c) Kompetence komunikativní

- učitel dbá při ústním i písemném projevu žáka na jeho jasné a odborně přesné formulace s použitím odborné terminologie
- učitel vyžaduje, aby žák své odborné názory, postoje a řešení zdůvodnil na základě exaktních zákonů a zákonitostí
- učitel vytváří podmínky pro diskusi mezi žáky

d) Kompetence sociální a personální

- učitel využívá exkurze a skupinové práce k rozvoji schopnosti spolupráce a rozdělování rolí v kolektivu a pracovním týmu a vede je k odpovědnosti za splnění společného úkolu jednotným hodnocením celé skupiny
- učitel vede týmovou práci žáky k dodržování pravidel dobrých mezilidských vztahů

e) *Kompetence občanské*

- učitel vede žáky k respektování autorských práv a legislativy při práci s informacemi tím, že důsledně vyžaduje uvádění zdrojů, z nichž žák čerpá informace při své samostatné práci (ročníkové práce, prezentace, referáty, ...)
- učitel vyžaduje dodržování termínů splnění stanovených úkolů
- učitel rozvíjí diskusemi zájem žáků o sledování politického, ekonomického a společenského života v České republice a ve světě
- učitel pomáhá výběrem vhodných příkladů analyzovat problémy a hledat řešení v oblasti ochrany životního prostředí

f) *Kompetence pracovní*

- učitel kontroluje a hodnotí dodržování stanovených zásad při práci v odborné učebně (provozní nebo laboratorní řád)
- učitel vyžaduje od žáků dodržování zásad BOZP při práci s technickými prostředky, a tím formuje jejich odpovědný vztah k vlastnímu zdraví

g) *Kompetence digitální*

- učitel vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování (případném zaznamenávání) a zkoumání přírodních jevů a podporuje je k jejich využití při měření, zpracování naměřených dat a jejich prezentaci
- učitel vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, sdíleli informace a volili k tomu vhodné nástroje

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Přírodovědné praktikum**

Ročník: 1.

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
– <i>INT(Inf)</i> 4.4.	<p>ZDROJE A VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ, JEJICH ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE, KOMUNIKACE</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ seznámí se se základními aplikacemi a jejich nástroji pro tvorbu grafů, myšlenkových map, kvízů apod. ✓ vyhledá potřebné informace a zpracuje dokument podle zadaných kritérií ✓ důsledně dodržuje autorská práva 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Aplikační software pro práci s informacemi ◆ Publikování informací ◆ Sdílení odborných informací ◆ Informační etika, legislativa 	Skupinové práce na drobnějších projektech – propojení přírodovědně a technicky zaměřených předmětů, např. tvorba edukační pomůcky (např. plakátu, videa nebo 3D modelu), kvízu (např. převody jednotek), digitálního almanachu exkurzí
<i>INT(F)</i> 1.1. <i>INT(Inf)</i> 3.2.	<p>FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ, ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE DAT</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami a s vhodnou přesností, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření ✓ pro měření dat a pro zpracování naměřených dat používá vhodný aplikační software ✓ podle zadaných kritérií vytvoří protokol z měření 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Základy práce v tabulkovém kalkulátoru (vytvoření tabulky, práce se vzorci a základními statistickými funkcemi) ◆ Tvorba protokolu 	Vyhodnocení laboratorní práce formou protokolu
–	<p>PŘÍRODNÍ VĚDY V PRAXI</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoří článek do školního časopisu, na školní web 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Reflexe ze setkání s odborníkem z praxe nebo z exkurze 	Diskuse, článek

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p><i>INT(F)</i> 1.1., 2.4. <i>INT(B)</i> 7.2. <i>INT(Ge)</i> 5.5. <i>INT(M)</i> 3.5. <i>INT(Inf)</i> 1.1.</p>	<p>VLIV FYZICKÉ AKTIVITY NA LIDSKÉ TĚLO Žák: ✓ vyhodnotí fyzikální veličiny při daných aktivitách ✓ vyhodnotí vliv fyzické aktivity na fyziologické parametry ✓ analyzuje geografická data a jejich vliv na fyzickou aktivitu ✓ statisticky vyhodnocení vztah mezi fyziologickými a fyzikálními daty</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Měření hodnot fyzikálních veličin; Mechanická práce, energie a výkon vynaložené při fyzické aktivitě ◆ Měření tepové frekvence, dýchání, krevního tlaku před a po fyzické aktivitě ◆ Mapování a plánování běžeckých nebo cyklistických tras pomocí GPS ◆ Analýza nasbíraných dat (průměry, mediány, standardní odchylky) ◆ Tvorba grafů a tabulek pro vizualizaci výsledků 	<p>OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – komplexní mezioborový projekt, ve kterém je kladen důraz mimo jiné i na plánování, řešení problémů, rozdělení rolí ve skupině, dodržování termínů</p>
<p><i>INT(F)</i> 2.4. <i>INT(Ch)</i> 4.1., 1.2. <i>INT(B)</i> 7.2. <i>INT(Ge)</i> 4.3. <i>INT(Inf)</i> 3.2.</p>	<p>TRADIČNÍ KRAJOVÉ JÍDLO Žák: ✓ vyhodnotí fyzikální změny během přípravy jídla ✓ interpretuje chemické analýzy a reakce při vaření ✓ vyhodnotí nutriční hodnoty a zdravotní přínosy jídla ✓ analyzuje geografická data a jejich vliv na kvalitu surovin ✓ vyhodnotí spotřebu surovin a jejich cen ✓ vytvoří prezentaci výsledků ✓ používá tabulkový kalkulátor pro zautomatizování výpočtů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Přeměna energie, jednotky; Mechanická práce (energetický výpočet kJ/kcal, vs. činnost pro spotřebu) ◆ Chemické složení surovin a jejich změny při vaření; Chemické reakce, které probíhají během přípravy jídla ◆ Složení potravin, výživové vlastnosti surovin (např. nutriční hodnoty, vitamíny, minerály) ◆ Geografický původ surovin (kraje ČR) ◆ Výpočty nutričních hodnot, kalorického obsahu a porcí; Spotřeba surovin a jejich cen ◆ Vzorce a funkce v tabulkovém kalkulátoru 	<p>OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – komplexní mezioborový projekt, ve kterém je kladen důraz mimo jiné i na plánování, řešení problémů, rozdělení rolí ve skupině, dodržování termínů</p>
<p>–</p>	<p>UNIKOVÁ HRA Žák: ✓ vymyslí únikovou hru pro svoje spolužáky hratelnou na území Radotína, šifry a kódy budou vymyšleny na základě znalostí přírodovědných předmětů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ opakování znalostí přírodovědných předmětů 	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Přírodovědné praktikum**

Ročník: **2.**

Očekávaný výstup RVP*)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
INT(F) 1.1.	FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ, ZPRACOVÁNÍ A PREZENTACE DAT Žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ změří vhodnou metodou a vhodnými prostředky různé fyzikální veličiny (teplota, měrná tepelná kapacita látky, povrchové napětí kapaliny, měrné skupenské teplo tání, elektrický proud a napětí, elektrický odpor, perioda a frekvence kmitavého pohybu) ✓ změří vhodnou metodou a vhodnými prostředky charakteristiky elektrických objektů (voltampérová charakteristika spotřebiče, zatěžovací charakteristika zdroje) ✓ ověří vztah pro periodu kyvadla ✓ vypracuje protokol o provedeném měření podle zadaných kritérií 	LABORATORNÍ PRÁCE Z FYZIKY <ul style="list-style-type: none"> ◆ Termodynamika (termodynamická soustava, rovnovážný stav, teplota a její měření, Celsiova a termodynamická teplota, tepelná kapacita, měrná tepelná kapacita, kalorimetrická rovnice) ◆ Struktura a vlastnosti látek (povrchová vrstva kapaliny, povrchová energie kapaliny, povrchová síla, povrchové napětí) ◆ Elektrický proud v látkách (Ohmův zákon pro část obvodu, elektrický odpor vodiče, rezistivita, rezistor, spojování rezistorů, Ohmův zákon pro uzavřený obvod, vnitřní odpor zdroje, svorkové napětí, schéma elektrického obvodu, elektrotechnické značky) ◆ Kmitání mechanického oscilátoru (kmitavý pohyb, mechanický oscilátor, harmonický kmitavý pohyb, dynamika vlastního kmitání mechanického oscilátoru, matematické kyvadlo, pružinový oscilátor, tlumené kmitání) 	Laboratorní práce navazují na témata z předmětu Fyzika OSV: Spolupráce a soutěž – laboratorní práce v týmu (rozdělení úkolů, odpovědnost a kontrola, kompletní výsledků)
– –	PŘÍRODNÍ VĚDY V PRAXI Žák: <ul style="list-style-type: none"> ✓ popíše a objasní přírodní jevy a děje pozorované ve filmu, diskutuje o reálnosti sledovaných jevů a svůj názor podloží dříve získanými znalostmi a zkušenostmi ✓ diskutuje o enviromentálních a etických otázkách 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Analýza přírodních jevů pozorovaných v úryvcích filmů ◆ Enviromentální a společenské problémy současnosti 	Diskuse

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<i>INT(M)</i> 4.5.	✓ modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí	◆ Exponenciální nebo logaritmické jevy v praxi	Šetření děje exponenciálního nebo logaritmického charakteru
<i>INT(B)</i> 6.6. <i>INT(Ch)</i> 2.2. <i>INT(Ge)</i> 3.3. <i>INT(Inf)</i> 4.2. –	<p>ZA LEPŠÍ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V RADOTÍNĚ/ŠKOLE Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných a rostlinných druhů v Radotíně ✓ Zhodnotí vliv chemických látek na zdraví a životní prostředí ✓ zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumí principům moderních internetových technologií ✓ diskutuje o environmentálních a etických otázkách ✓ samostatně pracuje s odbornými informačními zdroji a prezentuje zjištěné informace ✓ používá dotazník k zjišťování informací ✓ vytvoří návrhovou studii včetně rozpočtu, popř. komunikuje s místním úřadem životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Živočichové, rostliny a prostředí, etologie ◆ Dopad látek na zdraví a životní prostředí ◆ Krajina – přírodní prostředí, společenské prostředí, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná ekologie, typy krajiny, krajinný potenciál; SWOT analýza ◆ Chytrá domácnost 	<p>EnV: Člověk a životní prostředí – Komplexní mezioborový projekt na podporu zlepšení životního prostředí v Radotíně nebo ve škole (např. využití prvků chytré domácnosti, obnovitelných zdrojů apod.)</p>

Očekávaný výstup RVP*	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
– <i>INT(Ch)</i> 2.4., 3.5.	<p>ANALYTICKÁ CHEMIE A LABORATORNÍ PRAXE Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpozná a funkčně specifikuje laboratorní pomůcky ✓ definuje a samostatně provádí základní laboratorní úkony ✓ realizuje pozorování a interpretuje jeho výsledky ✓ z výsledků analýzy odvodí složení látky neznámého druhu ✓ ovládá metodu kvantitativního stanovení látky titrací 	<p>LABORATORNÍ PRÁCE Z CHEMIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ pomůcky laboratorní praxe ◆ základní laboratorní metody (filtrace, extrakce, destilace, usazování, chromatografie, krystalizace) ◆ kvalitativní analýza (důkazové reakce iontů) ◆ kvantitativní analýza (jednotlivé druhy titrací) ◆ důkazové reakce sacharidů a bílkovin ◆ denaturace bílkovin ◆ izolace DNA ◆ tvorba protokolu 	Laboratorní práce navazují na témata z předmětů Chemie a Biologie
<i>INT(B)</i> 4.1., 5.1., 6.2., 6.4.	<p>LABORATORNÍ PRAXE Z BIOLOGIE Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládá základní mikroskopické techniky a přípravu preparátů ✓ manipuluje s modelovými organismy napříč různými skupinami včetně pitev 	<p>LABORATORNÍ PRÁCE Z BIOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Morfologie a anatomie živočichů ◆ Morfologie a anatomie rostlin ◆ Etologie ◆ Ekologie 	
<i>INT(Ge)</i> 5.1.	<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Geografické informační a navigační systémy 	

* Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p><i>INT(Ge)</i> 3.3.</p>	<p>ÚKLID V RADOTÍNĚ Žák: ✓ zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni</p>	<p>♦ Organizace úklidu v okolí školy, v Radotíně</p>	<p>EnV: Životní prostředí regionu – vylepšení životního prostředí v okolí školy</p>
--------------------------------	--	--	--

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu Přírodovědné praktikum:

Integrováno z předmětu Matematika:

Žák:

INT(M) 3.5. reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám

INT(M) 4.5. modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí

Integrováno z předmětu Fyzika:

Žák:

INT(F) 1.1. měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření

INT(F) 2.4. využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh

Integrováno ze vzdělávacího oboru Geografie:

Žák:

INT(Ge) 3.3. zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni

INT(Ge) 4.3. zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky

INT(Ge) 5.1. používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů

INT(Ge) 5.5. analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje

Integrováno z předmětu Informatika:

Žák:

INT(Inf) 1.1. interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat

INT(Inf) 3.2. nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu

INT(Inf) 4.2. porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti

INT(Inf) 4.4. chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost

Integrováno z předmětu Chemie:

Žák:

INT(Ch) 1.2. provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů

INT(Ch) 2.2. charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí

INT(Ch) 2.4. využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii

INT(Ch) 3.5. využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii

INT(Ch) 4.1. objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech

Integrováno z předmětu Biologie:

Žák:

INT(B) 4.1. pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků

INT(B) 5.1. popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů

INT(B) 6.2. popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav

INT(B) 6.4. pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy české, evropské a jednotlivých makroregionů a uvede jejich ekologické nároky

INT(B) 6.6. posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla

INT(B) 7.2. využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle

Poznámka: Výstupy označené „–“ nemají vazbu na očekávané výstupy RVP.

Vyučovací předmět:

Estetická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Estetická výchova vychází z oblastí Umění a kultura a Umělecká tvorba a komunikace. Integruje dva obory: výtvarný a hudební. Předmět je povinným vyučovacím předmětem, je vyučován v prvním a druhém ročníku formou dvouhodinového bloku jednou týdně, při čemž v prvním ročníku je pro výuku základem výtvarný obor, ve druhém ročníku hudební obor. V prvním ročníku je při výuce dějin umění přihlédnuto i k dějinám kultury jako takové, včetně hudební oblasti. V druhém ročníku je uplatněn podobný princip, jen základem jsou dějiny hudby doplňované dějinami umění. Dějiny a teorie umění výtvarného a hudebního jsou v prvním ročníku doplněny výtvarnou tvorbou, v druhém ročníku hudební produkcí (především zpěvem) a v obou ročnících návštěvou koncertů, muzeí, galerií.

Časová dotace: 1. ročník – 2 hodiny
2. ročník – 2 hodiny

Estetická výchova – výtvarný obor

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka probíhá v učebně pro VV (tato učebně však není vyhrazena pouze pro tento předmět, vyučují se zde i jiné předměty), ve školní knihovně, ve volné přírodě (využití specifického okolí školy), v galeriích a muzeích. Základem předmětu je tvorba, žáci jsou vedeni k citlivému vnímání skutečnosti a jejímu zobrazování. Seznámí se s různými výtvarnými technikami, rozvíjí vlastní tvůrčí činnost. Umělecký proces je zde chápán jako způsob poznání a komunikace. Vlastní tvorba je doplněna dějinami umění.

Průřezová témata v předmětu Estetická výchova:

Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení, specifická řeč obrazu.

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj smyslového vnímání, vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické souvislosti.

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech – vzájemné obohacování se, svébytnost kultur, evropské kulturní kořeny, kulturní dědictví.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

- Učitel žáka motivuje k zájmu o výtvarný obor, vede ho k osvojení důležitých poznatků, aby na jejich základě poznával význam a přínos výtvarného umění pro život, rozvíjí jeho představivost a fantazii, vede žáka při tvorbě k propojení různých oblastí poznání (výtvarné umění, literatura, film, hudba, divadlo), užívá vhodné motivační postupy a metody.

b) *Kompetence k řešení problémů*

- Učitel vede žáka k objevování podstaty problému, hledání a navrhování vhodných způsobů jeho řešení, rozvíjí jeho zkušenosti a dovednosti při vytváření uměleckého záměru, učí ho využívat nové poznatky a originální postupy, nacházet a navrhopvat různé alternativy řešení, experimentovat.

c) *Kompetence komunikativní*

- Učitel vede žáka k pochopení výtvarného projevu jako prostředku komunikace, učí se užívat jazyk umění, formulovat vlastní názor, naslouchat druhým, konstruktivně diskutovat, vnímat a respektovat kulturní a umělecké projevy druhých.

d) *Kompetence sociální a personální*

- Učitel vede žáka k zodpovědnosti za svou práci, schopnosti sebereflexe, posouzení svých reálných fyzických a duševních možností při stanovení cíle, k spolupráci při dosahování společně určených cílů, k vytváření tvůrčí a podnětné atmosféry.

e) *Kompetence občanské*

- Učitel motivuje žáka k citlivému vnímání kulturních a duchovních hodnot, poznávání a respektování odlišnosti druhých, učí je být tolerantní, otevřený a kritický k názorům druhých, uvědomovat si hodnoty a význam kulturního dědictví, respektovat tradice, dodržovat společenské normy.

f) *Kompetence k podnikavosti*

- Učitel vede žáka k uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti.

g) *Kompetence digitální*

- Učitel vede žáka k tomu, aby pro školní práci a plánování svého času využívali digitální technologie, kombinovali je a samostatně rozhodovali, které pro jakou činnost či řešený problém použít.
- Učitel zadává žákům úkoly, kde žáci vytváří nový digitální obsah a volí vhodný formát sdělení.
- Učitel vede žáky k samostatné činnosti, kdy získávají a zpracovávají data, informace a obsah z digitálních zdrojů. Potřebné informace získává žák z různých digitálních zdrojů na základě daných kritérií pro vyhledávání: především vhodnost, relevantnost a věrohodnost.
- Učitel vede žáky k využívání digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu s vybranými lidmi a k týmové práci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **Estetická výchova**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
	OBRAZOVÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY Žák:		
1.1.	✓ porovnává různé znakové systémy např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění apod.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ porovnání zpracování vybraného tématu v hudbě, literatuře, filmu, výtvarném umění, porovnání použitých prostředků, volba témat podle vlastních preferencí ◆ záznam hudby, hra s rytmem, malování při hudbě, grafický záznam rytmu, melodie, hledání prostředků pro vyjádření vlastního prožitku hudby (malba, kresba, animace, koláž,...) 	<p>OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – rozvoj schopností poznávání: srovnání uměleckého ztvárnění tématu různými médii</p> <p>MV: Mediální produkty a jejich významy – samostatně vyhledávání ukázek k tématu, práce s médii hudba - ukázky literatura - ukázky výtvarné umění – ukázky</p>
1.3.	✓ v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ilustrace, písmo, asociace vyvolané slovem či obrazem, dialog ◆ gesto a umění akce jako svébytné prostředky výtvarného umění (Pollock, Mathieu, Dubuffet) ◆ hledání prostředků pro vystižení pohybu 	
1.2.	✓ rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci	<ul style="list-style-type: none"> ◆ hledání a uplatnění vhodných prostředků pro vyjádření vjemů, zkušeností, představ v ploše i prostoru ◆ kresba, malba, kombinované techniky, grafika, nová média ◆ linie, stopa, stylizace tvaru, objemu, struktury, světla, barvy, prostoru a času 	
1.4.	✓ objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření	<ul style="list-style-type: none"> ◆ umělecké dílo jako osobní zpověď umělce a výpověď doby 	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

1.5.	✓ na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě	<ul style="list-style-type: none"> ◆ analýza vlastních vizuálně obrazných vyjádření i uměleckých děl (námět, technika, barvy, tvary...) ◆ interpretace vlastní práce, práce ostatních žáků, hodnocení 	
3.1.	✓ vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě	<ul style="list-style-type: none"> ◆ parafráze obrazu, reprodukce, rekonstrukce obrazu ◆ prezentace vlastní výtvarné tvorby ◆ hledání vhodných forem prezentace ◆ mediální podpora výstavy (školní rozhlas, www stránky, pozvánky) 	<p>Inf <i>Umělecká tvorba a komunikace</i> - vytváření plakátů, loga, merch akcí</p>
3.2.	✓ vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční	<ul style="list-style-type: none"> ◆ vývoj funkce a chápání umění ve společnosti, výběr ze všech epoch 	<p>MV: Uživatelé – záznam diváckých ohlasů</p>
3.3.	✓ na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> ◆ vztah umělec – skutečnost – umělecké dílo ◆ umělecké dílo jako výpověď, vyjádření proměn vztahu člověka ke světu 	<p><i>Média a mediální produkce</i> - spolupráce v realizačním týmu</p>
1.6.	✓ na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace	<ul style="list-style-type: none"> ◆ rozvíjení smyslové citlivosti ◆ vyjádření pocitů a stavů, hledání rozdílů a shod 	<p>OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – reflexe a přetváření podnětů z výtvarného umění</p>
3.4.	✓ uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí	<ul style="list-style-type: none"> ◆ využití zkušeností získaných všemi smysly k výtvarnému vyjadřování ◆ hmatový zážitek, otisky, rovnováha prostorových kompozic, soulad hudby a jejího výtvarného podání, dialog jako vztah linií 	
3.6.	✓ objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun jejich obsahu	<ul style="list-style-type: none"> ◆ umělecký symbol a metafora v umění i mimo umění, tvarosloví uměleckého jazyka ◆ bod, linie, tvar, kontrast, rytmus, kompozice, barva 	

<p>1.7.</p> <p>1.8.</p> <p>1.9.</p>	<p>✓ pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání</p> <p>✓ při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>✓ na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu</p>	<p>◆ asociativní malba</p> <p>◆ sdělnost vyjádření prožitkově emocionálních a racionálních obsahů výtvarnými prostředky</p> <p>◆ kontrast mezi optickou podobou skutečnosti a její abstrakcí</p> <p>◆ různé možnosti zprostředkování znakových systémů – např. volná exprese, geometrický řád, gestická malba, pop art apod.</p> <p>◆ společná práce, velký formát</p>	
<p>2.1.</p> <p>2.2.</p> <p>3.8.</p> <p>2.3.</p>	<p>ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ Žák:</p> <p>✓ nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů</p> <p>✓ využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného media pro vyjádření své představy</p> <p>✓ dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu</p> <p>✓ charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků</p>	<p>◆ uvědomování si specifických vizuálně obrazných prostředků</p> <p>◆ hledání souladu mezi vlastní subjektivitou, formou a obsahem</p> <p>◆ výběr vhodných prostředků k vyjádření vlastních představ, jejich kombinace, porovnávání jejich uplatnění u ostatních děl umělecké produkce</p> <p>◆ kresba, malba, grafika, koláž, asambláž, ilustrace, otisk, fotografie</p> <p>◆ umělecký proces a jeho vývoj, historické proměny pojetí uměleckého procesu</p> <p>◆ úloha komunikace v uměleckém procesu, postavení umění ve společnosti</p> <p>◆ světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu</p>	<p>OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – vlastní tvorba</p> <p>- návštěva galerie, výstavy, výpravy za uměním, diskuse, referáty</p> <p>VGEMS Žijeme v Evropě – významní evropští umělci (film, výstava,</p>

2.4.	✓ své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci	♦ vývoj vizuálně obrazných vyjádření od pravěku do současnosti (řeč umění, dílo jako forma deníku)	referát)
2.5.	✓ na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot	♦ přiblížení umění na příkladech výtvarných uměleckých děl, ověřování získaných poznatků při vlastní tvorbě ♦ chápání předmětů a tvarů v prostoru, celistvost a rozklad tvaru, vytváření iluze prostoru, objemu, pohybu (Cézanne, analytický a syntetický kubismus, konstruktivismus, geometrická abstrakce, fotografie, film)	prezentace vybraného uměleckého směru
2.6.	✓ vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií		
3.7.	✓ objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“	♦ proměnlivost obrazu v čase, proměnlivost tvaru (futurismus, nová média, animovaný film) ♦ relativita barevného vidění (pointilismus, impresionismus, postimpresionismus) ♦ osvobození tvaru od zavedeného zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka)	
2.7.	✓ rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry, s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření	♦ vývoj výtvarného umění od konce 19. století do současnosti ♦ umělecké směry 20. století ♦ vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků ♦ nestandardní postupy ve výstavbě díla ♦ vztahy s neevropskými kulturami (Gauguin, Picasso) ♦ zrušení hranice umění a neumění (Duchamp)	MV: Uživatelé – diskuse o vlivu médií na uměleckou tvorbu sledování prostoru pro kulturní rubriky v tisku, sledování www stránek galerií, muzeí, programových nabídek věnovaných výtvarnému umění
2.8.	✓ na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl		
2.9.	✓ na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace	♦ seznámení se současnými výtvarnými tendencemi ♦ návštěva výstav současného umění, příp. pořadů o výtvarném umění podle aktuální nabídky ♦ shromažďování a tvorba vlastní dokumentace na základě vlastních kritérií	

<p>2.10.</p>	<p>✓ samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ požadavek a meze většinové srozumitelnosti ◆ reklama, pop-art, televize, nová média, citace, metaznak, akční umění, postmodernismus, architektura ◆ seznámení s umělecko-historickými památkami v nejbližším okolí ◆ výtvarné aktivity nad uměleckým dílem nebo nad jeho reprodukcí 	
<p>3.5.</p>	<p>✓ vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ posouzení estetických kategorií díla – na základě vlastního postoje i historických, výtvarných a estetických norem 	

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu Výtvarného oboru:

1. OBRAZOVÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY

Žák:

- 1.1. porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění apod.
- 1.2. rozpoznává specifčnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci.
- 1.3. v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky
- 1.4. objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření
- 1.5. na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě
- 1.6. na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace
- 1.7. pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání
- 1.8. při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření
- 1.9. na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu

2. ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Žák:

- 2.1. nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů
- 2.2. využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného media pro vyjádření své představy
- 2.3. charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků
- 2.4. své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci
- 2.5. na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot
- 2.6. vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií
- 2.7. rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry: s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření
- 2.8. na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl
- 2.9. na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace

2.10. samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění

3. INTEGRUJÍCÍ TÉMA OBORŮ (hudební, výtvarný) – UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE

Žák:

- 3.1. vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě
- 3.2. vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční
- 3.3. na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci
- 3.4. uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí
- 3.5. vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti
- 3.6. objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu
- 3.7. objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“
- 3.8. dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu

Estetická výchova – hudební obor

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Estetická výchova ve 2. ročníku vychází z vzdělávacího obsahu hudebního oboru. Výuka obsahově zahrnuje dějiny hudby, které propojují znalosti z dějin umění nabytých v prvním ročníku, analýzu konkrétních skladeb, studentské referáty, zpěv. Součástí studia jsou i návštěvy koncertů. Hudebně a pěvecky talentovaní jedinci se mohou zapojit do školních akcí (např. vernisáž Photobase, předávání maturitních vysvědčení, projektové dny) nebo do školního pěveckého sboru Columbella.

Předmět estetická výchova zahrnuje průřezová témata: **Dějiny umění, Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova, Multikulturní výchova a Výchova demokratického občana**

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

- Učitel vede žáky k zájmu o hudbu, k hledání důvěryhodných zdrojů informací, učí žáky tyto poznatky zpracovat a využít

b) *Kompetence k řešení problému*

- Učitel předkládá žákům zajímavé náměty k úvaze a učí je vytvářet vlastní názory

c) *Kompetence komunikativní*

- Učitel vytváří prostředí pro bezpečnou komunikaci, podněcuje žáky k prezentaci jejich názorů a postojů

d) *Kompetence sociální a personální*

- Učitel vede žáky ke schopnosti sebereflexe

e) *Kompetence občanské*

- Učitel seznamuje studenty s legislativními otázkami (např. autorská práva, plagiátorství apod).

f) *Kompetence k podnikavosti*

- Učitel vede žáky k proaktivnímu přístupu, vlastní iniciativě a kreativitě

g) *Kompetence digitální*

- Učitel vede žáky k využívání digitálního prostředí pro vyhledávání informací a jejich kritické zpracovávání při zachování bezpečnosti a ochrany osobních údajů a soukromí včetně respektování autorských práv

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
	RECEPCE A REFLEXE Žák:		
2.1.	✓ rozpozná podstatné znaky znějící hudby, hudebně-výrazové prostředky (melodie, harmonie, rytmus, tempo, metrum, harmonie, instrumentace, dynamika, agogika, barva), některé hudební formy (písňová forma, téma s variacemi, fuga)	TEORIE HUDBY ♦ hudebně-výrazové prostředky skladatelské a interpretační ♦ základy hudební teorie ♦ hudební nástroje ♦ notový zápis	VMEGS: Globalizační a rozvojové procesy – prohloubení znalostí o naší společnosti jako součásti globálního světa.
2.2.	✓ rozlišuje úlohu skladatele a interpreta	♦ základní hudební pojmy	
2.4.	✓ zařazuje hudbu podle funkce, doby vzniku, žánrů a druhů	DĚJINY HUDBY ♦ rozdíl mezi artifiční a nonartifiční hudbou	MkV: Psychosociální aspekty interkulturality – postavení jedince ve skupině, třídě, škole, národě - pojmy majorita, minorita, národnostní menšina
2.8.	✓ je schopen tolerance k neznámým, neobvyklým, menšinovým či prostě jen neoblíbeným typům hudby, a tím i toleranci obecné	♦ počátky hudby, gregoriánský chorál, hudba středověku, renesanční vokální polyfonie ♦ základy harmonie ♦ baroko ♦ klasicismus, sonátová forma, rondo ♦ romantismus ♦ dvacáté století ♦ hudba současnosti ♦ vývoj populární hudby a jazzu ♦ úloha komunikace v uměleckém procesu, umění ve společnosti, jeho historické proměny, úloha umělce v umění, role publika	
2.3.	✓ interpretuje hudbu		Umělecké slohy - v jiných uměleckých družích, především ve výtvarném umění, architektuře, literatuře apod.
2.7.	✓ vytváří si vlastní názory a interpretuje je		
2.5.	✓ odliší hudební styly		
2.6.	✓ na ukázkách prezentuje využití hudby v životě		
2.7.	✓ uvědomuje si různý přístup k hudbě, hodnotí (ne)vhodné užití hudby		

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p>1.1.</p> <p>1.2.</p> <p>1.3.</p> <p>1.4.</p>	<p>PRODUKCE Žák:</p> <p>✓ si kultivuje svůj mluvní i pěvecký projev, aktivně používá zásady hlasové hygieny</p> <p>✓ podle svých schopností se zapojuje do kolektivní hudební produkce</p> <p>✓ reaguje na hudbu pohybem, vyjadřuje se pohybem</p> <p>✓ orientuje se v notovém zápise jednodušších skladeb</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ jednoduchý notový zápis ◆ metrum a rytmus ◆ základy intonace ◆ pohyb a gesto, základy dirigování 	<p>MV: Účinky mediální produkce a vliv médií – žáci rozvíjejí schopnost kriticky a tvořivě nakládat s médii a jejich produkcí, seznamují se s hodnocením umění v médiích a formulují vlastní názory.</p> <p>OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – skupinová práce, rozvíjení schopnosti komunikovat,</p>
<p>3.1. , 3.2., 3.3., 3.4.</p>	<p>UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE</p> <p>✓ Žák vědomě a aktivně tvoří, chápe tvořivost jako nedílnou součást rozvoje své osobnosti; rozumí umění jako vnitřně diferencovanému znakovému systému, rozumí neukončenosti uměleckého znaku, uvědomuje si význam vlastní zkušenosti i osobnosti na vzniku estetického zážitku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ umělecký proces a jeho vývoj, znakové systémy jednotlivých druhů umění ◆ role subjektu v uměleckém procesu, recepce uměleckého díla, tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta 	

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu hudebního oboru.

1. PRODUKCE

Žák:

- 1.1. využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě
- 1.2. využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ
- 1.3. reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů
- 1.4. orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje

2. RECEPCE A REFLEXE

Žák:

- 2.1. vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky použité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku
- 2.2. popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje
- 2.3. interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit
- 2.4. orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla
- 2.5. odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích
- 2.6. uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání
- 2.7. uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout
- 2.8. upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat

3. INTEGRUJÍCÍ TÉMA OBORŮ (hudební, výtvarný) – UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE

Žák:

- 3.1. vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě
- 3.2. vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční
- 3.3. na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci
- 3.4. uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí
- 3.5. vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti
- 3.6. objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu
- 3.7. objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“
- 3.8. dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu

Vyučovací předmět:

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova jako předmět vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova (TV). Předmět je zaměřen na rozvoj pohybových schopností, osvojování pohybových dovedností v různých pohybových činnostech a celkový tělesný a duševní rozvoj, což vede k posílení celkového zdraví. Žáci jsou vedeni tak, aby pochopili význam pohybových aktivit pro vlastní harmonický rozvoj a vytvořili si kladný vztah pro dlouhodobý pozitivní přístup k aktivní sportovní činnosti.

Předmět Tělesná výchova je ve všech čtyřech ročnících vyučován s dotací 2 hodin týdně. Na výuku jsou žáci rozděleni na chlapce a děvčata. Počet žáků ve skupině je 13-21. Vedle pravidelných vyučovacích hodin jsou uplatňovány formy kurzů, soutěží a turnajů.

Škola nemá vlastní sportoviště, pro výuku pronajímáme malou a velkou tělocvičnu v sousední ZŠ, sportovní multifunkční halu v Radotíně a v podzimních a jarních měsících radotínský lehkotletický stadion, kurty beach volejbalu, fotbalový stadion s umělým povrchem, softbalové hřiště a stezky kolem Berounky. Tato sportoviště mají dobré podmínky pro míčové hry a lehkou atletiku, a proto se naše TV opírá především o tyto aktivity. V průběhu roku jsou podle možností pohybové aktivity doplňovány o plavání, bruslení (lední i in-line) a netradiční aktivity (lanové překážky). Po dobu studia je výuka doplňována o:

lyžařské kurzy – základní pro 1. ročník
– výběrový zájezd do Alp pro 2. a 4. ročník

sportovní vodácký kurz pro 3. ročník

školní turnaje – vánoční volejbalový turnaj tříd
– sportovní den školy

středoškolské soutěže – sporty podle nabídky organizátora a možností a zájmu žáků

Průřezová témata: v TV jsou uplatňována převážně „Osobnostní a sociální výchova“ (OSV) a „Mediální výchova“ (MV)

2. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

a) *Kompetence k učení*

Učitel – vede žáky k poznání vlastní fyzické zdatnosti a pohybových schopností a k zodpovědnosti za jejich zdraví (testy, hygiena)
– hodnotí žáky na základě individuálního přístupu k pohybovým aktivitám a jejich schopností
– motivuje žáky k zodpovědnému přístupu ke zdravotnímu životnímu stylu
– vytváří dostatečný prostor pro osvojování pohybových dovedností

b) Kompetence k řešení problémů

Učitel – nechává žákům prostor k vytváření vlastních výstupů (rozcvičky, gym. sestavy, vedení, rozhodování hry,...)
– přidělováním rozličných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor) připravuje žáky na zvládání vypjatých situací
– připravuje pro žáky pohybové situace, v nichž musí žáci překonávat fyzickou a psychickou zátěž, a vede je k tomu, aby se uměli vyrovnat s obtížemi i v běžném životě
– podporuje aktivity vedoucí ke schopnosti poznat vlastní možnosti a nedostatky v pohybové činnosti a porovnat úroveň svou s úrovní druhých a podle vlastních možností na sobě pracovat

c) Kompetence sociální a personální

Učitel – organizuje činnosti ve skupinách, dvojicích, týmech
– snaží se zapojovat všechny žáky do pohybových aktivit bez ohledu na jejich fyzickou zdatnost a dovednost, iniciativu a průbojnost a motivuje je k jejich osobnímu růstu
– podporuje aktivity vedoucí ke spolupráci při dosahování společných i individuálních cílů a vede je k aktivnímu využívání zásad fair-play
– snaží se najít a vyzvednout přednosti u každého žáka a využít jich při utváření konkrétních výukových situací
– společnými turnaji (učitelé – žáci) podporuje partnerský přístup a vzájemné vztahy

d) Kompetence občanské

Učitel – odhaluje a netoleruje sociálně patologické jevy (šikana, ponižování,...)
– netoleruje nesportovní chování a jednání a sjedná nápravu
– ve spolupráci s ostatními učiteli vytváří co nejvíce příležitosti k praktickému osvojení dovedností žáků při 1. pomoci a zvládnutí krizových a mimořádných událostí

e) Kompetence pracovní

Učitel – podněcuje k přípravě náradí, náčiní a sportovišť pro sportovní výkon
– vyžaduje vytrvalost a soustavnost při plnění úkolů
– vede žáky k péči o výstroj a výzbroj a k bezpečnému a šetrnému zacházení s náradím a náčiním

f) Kompetence k podnikavosti

Učitel – podporuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace
– podněcuje k dosažení stanovených cílů, vede k průběžnému revidování a kritickému hodnocení dosažených výsledků, k úpravě další činnosti s ohledem na stanovený cíl; motivuje k dokončení zahájené aktivity a k dosahování úspěchů

Očekávaný výstup RVP *)	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata, vazby, další aktivity
<p>1.1. až 1.8.</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Usiluje o cílené zlepšení tělesné zdatnosti a optimální rozvoj ✓ Osvojuje si nové pohybové schopnosti na základě výkladu a ukázek a zdokonaluje schopnosti již získané ✓ Rozpozná negativní důsledky jednostranného zatížení a umí těchto poznatků konkrétně využít k nápravě ✓ Aplikuje základní testy pro ověření zdatnosti a rozumí naměřeným hodnotám ✓ Uplatňuje základní způsoby relaxace, dokáže vybrat vhodná relaxační cvičení ✓ Samostatně připraví a provede rozcvičení s ohledem na připravovanou aktivitu ✓ Volí vhodné aktivity s ohledem na pohybové předpoklady a možnosti ✓ Vědomě a cíleně zařazuje do svého života pohybové aktivity ✓ Je si vědom možných rizik vyplývajících z pohybových aktivit či jejich provozování v různém prostředí a svým chováním a zodpovědným přístupem jim aktivně předchází a eliminuje na minimum 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ kondiční cvičení – vytrvalostí (běh, cvičení s hudbou) – posilovací (s náčiním, kruhový trénink, na posilovacích strojích) ◆ příprava vlastní posilovací jednotky ◆ principy posilování – zapojování jednotlivých svalových skupin, protahování ◆ základní testy – Cooperův, testy ohebnosti a kloubní pohyblivosti, síly ◆ zásady správného rozcvičení, sestavení a vedení rozvíčky ◆ strečink a relaxační metoda ◆ dodržování bezpečnosti při pohybových aktivitách ◆ nácvik a provádění záchrany 	<p>Biologie člověka (1.pomoc, stavba a funkce svalů)</p> <p>MV: Mediální produkty – pomocí internetu a tisku žáci sestaví příklad posilovací jednotky pro zadanou svalovou oblast</p> <p>OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace – při sestavování a vedení rozcvičení, spolupráci při provádění záchrany u gym. cvičeníh,...</p> <p>Průběžně 1.–4.ročník, v každém ročníku jsou prováděny jiné testy a různé formy posilování a relaxace</p>
<p>INT(VZ) 1.2.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osvojuje si různé techniky relaxace v závislosti na možných zátěžích a případném jednostranném zatížení a aplikuje je ve svém denním režimu 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Relaxační metody a techniky – autogenní trénink, uvolňování, dechová cvičení, protahovací metody, atd. 	

*) Význam číslování viz příloha k osnovám předmětu

<p>2.1. až 2.4.</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Osvojuje si základní pohybové dovednosti podle svých předpokladů ✓ Rozpozná a uvědomuje si chybná provedení a návyky a usiluje o jejich nápravu ✓ Uplatňuje a využívá získané pohybové dovednosti ✓ Aktivně se zapojuje do pohybových činností ✓ Osvojuje si pravidla her a sportů ✓ Zvládá a uplatňuje jednoduché herní činnosti ✓ Zvládá podle svých předpokladů prvky jednoduché akrobacie a cvičení na náradí 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Lehká atletika – sprinty (100m,200m) vytrvalost (800m,12min.) starty skok do dálky hod granátem vrh koulí ◆ sportovní hry – basketbal, volejbal, softbal, florbal, kopaná pravidla herní činnosti jednotlivce jednoduché herní kombinace ◆ volejbal – odbití horem a spodem podání, smeč základní postavení ◆ softbal – chytání a házení míčku nadhoz a odpal činnost na metách ◆ kopaná – vedení a zpracování míče přihrávka z místa a za pohybu střelba z místa a po přihrávce obránné a útočné činnosti ◆ basketbal – driblíng přihrávka z místa a za pohybu střelba z krátké vzdálenosti dvojtakt zónová obrana ◆ florbal – vedení a zpracování míčku střelba ◆ gymnastika – akrobacie (kotouly, přemety stranou, rovnovážná cvičení, stoj na rukou, stoj kotoul) hrazda (podmet, přešvih, zášvih, spád vzad v závěsu v podkolení, vzepření 	<p>1.– 2. ročník</p> <p>reprezentace školy</p> <p>OSV: <i>Spolupráce a soutěž Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Poznávání a rozvoj vlastní dovednosti</i> – rozhodováním při míčových hrách, sebeuposuzováním a snaze o vlastní fyz. rozvoj při jednotlivých sport. disciplínách</p>
-----------------------------	---	--	--

		<p>jízdo) kladina (rovnovážná cvičení, náskok, krokové variace)</p> <p>♦ kondiční průprava – posilování, cvičení s hudbou</p>	
<p>2.1. až 2.4.</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Prohlubuje a zdokonaluje pohybové dovednosti ✓ Napravuje špatné pohybové návyky ✓ Seznamuje se s novými pohybovými činnostmi a podle vlastních schopností je rozvíjí ✓ Aktivně se zapojuje do pohybových činností ✓ Dílčí pohybové dovednosti aplikuje do složitějších pohybových činností ✓ Uplatňuje osvojená pravidla v roli rozhodčího ✓ Zvládá základní herní činnosti jednotlivce a uplatňuje je v herních systémech ✓ Usiluje o své pohybové sebezdokonalování 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Lehká atletika – rychlost (400m-intervalově, štafeta) vytrvalost (1 500m,přespolní běh) ♦ trojskok, skok vysoký ♦ sportovní hry – softbal, volejbal, basketbal, kopaná, florbal, házená ♦ házená – pravidla základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, driblink, střelba) ♦ softbal – uplatnění základních herních činností jednotlivce ve hře herní systémy a kombinace ♦ volejbal – blok, smeč herní systémy ♦ basketbal – střelba z dálky, dvojtakt obránné a útočné systémy, herní kombinace ♦ kopaná – herní kombinace ♦ florbal – zdokonalování her. činností jednotlivce herní systémy a kombinace ♦ gymnastika – hrazda (zdokonalují se dovednosti z 2. roč.) sestava z daných prvků kruhy v hupu kladina (sestava z daných prvků) D ♦ kondiční průprava – posilování, šplh, cvičení s hudbou 	<p>3.-4. ročník</p> <p>reprezentace školy návaznost a rozvíjení dovedností z předešlých ročníků</p> <p>Průběžně ve všech ročnících</p> <p>OSV: <i>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i> <i>Sociální komunikace</i> <i>Morálka všedního dne</i> – modelové situace na hřišti, střídání rolí a postavení hráčů</p> <p>MV: Média a mediální produkce – sledování a hodnocení sportovních přenosů</p> <p>Lyžařský kurz Vodácký kurz</p>
<p>3.1. až 3.7.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Orientuje se v základním názvosloví a používá ho ✓ Volí odpovídající výzbroj a výstroj pro danou sportovní činnost a umí ji použít ✓ Uvědomuje si rozdíl mezi výzbrojí a výstrojí 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Názvosloví a termíny (gymnastika, LA, sport. hry) ♦ Signály ♦ Rozdíl výzbroj a výstroj, vhodná výzbroj a výstroj podle druhu sportu (funkčnost, kvalita, ...) 	

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aktivně aplikuje pravidla jednotlivých sportů do své pohybové aktivity ✓ Dobře rozlišuje jednotlivé sportovní role a své chování přizpůsobí odpovědně dané roli ✓ Uplatňuje principy fair-play ✓ Sleduje sportovní dění u nás i ve světě 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Pravidla sportovních her, LA, gymnastiky ◆ Sportovní role: odpovědnosti a činnosti v jednotlivých rolích Chování fair-play, spolupráce ve sportu ◆ Úspěchy našeho sportu ◆ Rekordy ◆ Reprezentace 	
--	---	---	--

Příloha

Přehled číselného značení očekávaných výstupů RVP použitého v tabulkách vzdělávacího obsahu předmětu Tělesná výchova:

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Žák:

- 1.1. organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity
- 1.2. ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy
- 1.3. usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití
- 1.4. vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití
- 1.5. využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci
- 1.6. připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení
- 1.7. uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí
- 1.8. poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách

2. POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- 2.1. provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů
- 2.2. zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení
- 2.3. posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně
- 2.4. respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák:

- 3.1. užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží
- 3.2. volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje
- 3.3. připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci
- 3.4. respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech
- 3.5. respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva
- 3.6. sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje
- 3.7. aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti

Integrováno z předmětu Výchova ke zdraví:

INT(VZ) I.2. zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Dle školského zákona č. 561/2004 a vyhlášky č. 13/2005 o středním vzdělávání jsou stanovena pravidla pro hodnocení prospěchu a chování následovně:

6.1.1. Zásady průběžného hodnocení a hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení

- 1) **Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení** v jednotlivých předmětech se dle §3 vyhl. č. 13/2005 hodnotí na vysvědčení pěti klasifikačními stupni prospěchu (1-výborný, 2-chvalitebný, 3-dobrá, 4-dostatečný, 5-nedostatečný).
- 2) **Podklady pro pololetní hodnocení a klasifikaci žáků získává každý vyučující průběžně:**
 - a) různými druhy zkoušek (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové)
 - b) soustavným sledováním připravenosti žáka na výuku, aktivní práce ve vyučování, snahy, píle a žákova sebehodnocení
 - c) analýzou výsledků činnosti studenta
 - d) konzultacemi s ostatními pedagogy či psychologem školy
- 3) **Pro průběžné hodnocení prospěchu formou zkoušek platí následující zásady:**

Žák musí být vyzkoušen během pololetí z každého předmětu alespoň jednou ústně a alespoň jednou písemně. Minimální počet známek pro celkové pololetní hodnocení činí:

 - e) 3 známky při jednohodinové týdenní dotaci předmětu
 - f) 4 známky při dvouhodinové týdenní dotaci předmětu
 - g) 5 známek při tří a vícehodinové týdenní dotaci předmětu

V předmětech tělesná výchova a estetická výchova hudební a výtvarná neplatí body a) – c), hodnotí se kreativita, přístup, snaha a osobní nasazení žáků.

Ve vyučovacích předmětech český jazyk, cizí jazyky a matematika žáci píší souhrnné písemné práce dle tematických plánů těchto předmětů. Tuto práci mohou psát žáci pouze jednu v jednom dni.

Vyučující dbá na to, aby byly písemné zkoušky rozvrženy rovnoměrně v klasifikačním období.
- 4) **Výsledek klasifikace** ústního zkoušení oznámí vyučující žákovi ihned (včetně zdůvodnění), písemného zkoušení nejpozději do dvou týdnů.
- 5) **Délka zkoušení**
 - a) Ústní zkoušení trvá nejdéle 15 minut.
 - b) Časová náročnost souhrnných písemných prací výše jmenovaných předmětů je dána tematickými plány těchto předmětů.
 - c) Ostatní písemná zkoušení (testy, cvičení,...) trvají maximálně 1 vyučovací hodinu.
- 6) Vyučující vede **evidenci o každé klasifikaci** žáka.
- 7) **Celková klasifikace není aritmetickým průměrem známek** z průběžné klasifikace.
- 8) Při hodnocení je třeba **uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt** vůči studentům. **Vyučující rozvíjejí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení studentů.** Studenti mají právo vyjadřovat se na základě sebehodnocení kultivovanou formou k průběžnému i celkovému hodnocení.
- 9) **Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka o nedostatku klasifikačních podkladů a nedostatečném prospěchu**, a to písemně v I. a III. čtvrtletí šk. roku (vyžadují-li to okolnosti, i mimo tato klasifikační období) a vysvědčením ve II. a IV. čtvrtletí šk. roku.

6.1.2. Kritéria a ukazatele stupňů prospěchu

1) Při klasifikaci se sleduje především:

- úplnost, ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných cílových **znalostí** (faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů)
- kvalita a rozsah získaných **dovedností** vykonávat požadované vzdělávací činnosti
- kvalita **uplatňování** osvojených znalostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalita **myšlení**, především samostatnost, tvořivost a originalita
- **aktivita** v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- kvalita **komunikativních dovedností** - přesnost, výstižnost, odborná i jazyková správnost ústního i písemného projevu
- kvalita **práce s informacemi** - dovednost nalézt, třídít a prezentovat informace, včetně dovednosti využívat výpočetní techniku
- kvalita osvojení dovednosti účinně **spolupracovat**
- kvalita osvojení účinných **metod samostatného studia** (umět se učit)

2) Ukazatele jednotlivých stupňů hodnocení

Stupeň 1 (výborný)

Získané znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti žák zvládá přesně, chápe jejich souvztažnost. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení úkolů. Bez problémů vykonává vzdělávací činnosti. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je samostatný, pilný, prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. V jeho projevu je zřetelná originalita a tvořivost. Přesně a výstižně se dokáže ústně i písemně vyjadřovat. Výsledky jeho vzdělávání jsou kvalitní, mohou mít pouze menší nedostatky. Ty dovede využít ke svému zlepšení. Je schopen sebekontroly. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Dokáže samostatně studovat vhodné texty – učit se.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Získané znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti žák zvládá v podstatě přesně, chápe jejich vzájemné vztahy. Samostatně a tvořivě, popř. s menší pomocí učitele, uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti při řešení úkolů. K výkonu vzdělávacích činností někdy žádá drobnou pomoc učitele. Dokáže si zorganizovat vlastní práci, je zpravidla samostatný, pilný, většinou prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. V jeho projevu je často zřetelná originalita a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita vzdělávání je bez podstatných nedostatků. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc. Dokáže se učit s malou dopomocí.

Stupeň 3 (dobrý)

V získaných znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák mezery. Vyžaduje pomoc při řešení úkolů, kde uplatňuje osvojené znalosti a dovednosti. Při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. K výkonu vzdělávacích činností žádá pomoc učitele. Má problémy si zorganizovat vlastní práci, je méně samostatný, pilný, někdy prokazuje píli, snahu a vzdělávací aktivitu. Jeho projev je často ovlivněn okolím nebo podnětem učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě vzdělávání se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, nejen při jejich získávání a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

V úplnosti a přesnosti osvojení požadovaných znalostí má žák závažné mezery. Ve vzdělávacích činnostech je málo pohotový a má větší nedostatky. Osvojené znalosti a dovednosti uplatňuje se závažnými chybami. Jedině s pomocí učitele je schopen zorganizovat vlastní práci. Je nesamostatný, málokdy prokazuje píli, snahu a vzdělávací aktivitu. Napodobuje ostatní, často i chybně, není tvořivý. Jeho ústní a písemný projev není výstižný, má vážné nedostatky ve správnosti a přesnosti. V kvalitě výsledků vzdělávání se projevují nedostatky. Některé závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často informace nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních nebo je při ní pasivní.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Ve znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák zásadní mezery. Má velmi podstatné nedostatky v dovednosti vykonávat požadované vzdělávací činnosti. Neprokuje píli, jeho snaha je minimální nebo krátkodobá. Znalosti a dovednosti nedokáže uplatňovat, případně se při jejich aplikaci vyskytují velmi závažné chyby. Není samostatný v myšlení, vyskytují se u něho logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti má vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit. Informace nedovede zpracovat. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes pomoc a podporu. Nedovede se samostatně učit.

6.1.3. Kritéria a ukazatele stupňů chování

Dle § 3 vyhl. č. 13/2005 se chování žáka na vysvědčení hodnotí **stupni hodnocení**:

Stupeň 1 (velmi dobré)	Žák se chová a jedná v souladu s platnými předpisy.
Stupeň 2 (uspokojivé)	Žák porušuje školní řád řadou drobných přestupků (vyrušuje, nechodí včas do školy, nerespektuje pokyny vyučujících), žák závažnějším způsobem porušil školní řád.
Stupeň 3 (neuspokojivé)	Žák závažným způsobem porušil nebo soustavně porušuje školní řád svým chováním a jednáním.

Pokud žák velmi závažným způsobem poruší školní řád nebo jej dále soustavně porušuje, může být podmíněčně vyloučen. Pokud ve zkušební lhůtě podmíněčného vyloučení poruší školní řád, může být vyloučen ze školy.

Dle § 10 vyhl. č. 13/2005 mohou být žákům udělena následující **výchovná opatření**:

Pochvaly:

Pochvala třídního učitele	- ocenění výrazného projevu iniciativy a déletrvající úspěšné práce (organizace akce pro třídu, vynikající prospěch, úspěchy v obvodních kolech předmětových soutěží...)
Pochvala ředitele školy	- ocenění dlouhodobé úspěšné práce, občanské nebo školní iniciativy, záslužného nebo statečného činu, vyznamenání u maturitní zkoušky, organizování akce pro školu, úspěchy v krajských a vyšších kolech předmětových soutěží...

Potrestání:

Napomenutí třídního učitele - žák porušil školní řád drobným přestupkem (pozdní příchod, vyrušování, neuposlechnutí pokynu vyučujícího)

Důtka třídního učitele - žák opakovaně (2-3krát) porušil školní řád drobným přestupkem
- žák závažnějším způsobem porušil školní řád (nedovolený odchod ze školy, pozdní omlouvání absencí, 1-2 neomluvené hodiny, ...)

Důtka ředitele školy - žák opakovaně porušil školní řád (4 a vícekrát) drobným přestupkem
- žák závažně porušil školní řád (3-8 neomluvených hodin)

Pokud má žák více než 8 neomluvených hodin, může být **podmínečně vyloučen**.

6.1.4. Podrobnosti o komisionálních zkouškách

- Komisionální zkoušky jsou opravné zkoušky a přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení (dle vyhlášky č. 13/2005).
- Komise je nejméně tříčlenná, předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený pedagog, zkoušející pedagog vyučující daný předmět a přísedící, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu.
- Komisionální zkouška má písemnou a ústní část.

6.1.5. Podrobnosti o dodatečných zkouškách pro doplnění klasifikace

- Dodatečnou zkoušku pro doplnění klasifikace za příslušné pololetí koná žák dle rozhodnutí vyučujícího příslušného předmětu (dle školního řádu).
- Forma dodatečné zkoušky je ústní před dvoučlennou komisí, kterou tvoří vyučující příslušného předmětu a přísedící, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu.
- V předmětech český jazyk, cizí jazyky a matematika jsou součástí dodatečné zkoušky souhrnné písemné práce.

6.1.6. Průběh a způsob hodnocení ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu

- Individuální vzdělávací plán určuje zvláštní organizaci výuky a délku vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem.
- Všechna výše uvedená pravidla platí i pro studium dle individuálního vzdělávacího plánu.

6.2. Autoevaluace školy

6.2.1. Oblasti autoevaluace

Dle §2 odst. 2 vyhlášky č. 15/2005 hlavní oblasti vlastního hodnocení školy tvoří:

- a) podmínky ke vzdělávání
- b) průběh vzdělávání
- c) podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- d) výsledky vzdělávání žáků a studentů
- e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

6.2.2. Cíle, kritéria a nástroje autoevaluace, časové rozvržení autoevaluačních činností

a) podmínky ke vzdělávání

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
objektivní zhodnocení vnějších i vnitřních podmínek	podmínky demografické	sledování	jedenkrát ročně
	podmínky ekonomické	ekonomická analýza	dvakrát ročně
	podmínky technologické	technologická analýza	jedenkrát ročně
	statistika přijímaných žáků	statistické vyhodnocení (průměr prospěchu, druhy základních škol)	jedenkrát ročně

b) průběh vzdělávání

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
dosažení co nejvyšších výsledků odpovídající individuálním možnostem žáků	sledování úrovně výuky	hospitace vedení školy	průběžně
		hospitace předsedů PK	průběžně
	zpětná vazba vyučujících	rozhovor v PK	dvakrát ročně
	zpětná vazba maturantů	vlastní dotazník	jedenkrát ročně

(PK...předmětová komise)

c1) podpora školy žákům

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
spokojenost žáků s kvalitou poskytovaného vzdělání a prostředím školy	zaměření výuky	nabídka volitelných a nepovinných předmětů	jedenkrát ročně
	individuální přístup	individuální konzultace	průběžně
	prostředí školy	modernizace budovy školy	průběžně

c2) spolupráce s rodiči

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
spokojenost rodičů s kvalitou poskytovaného vzdělání a prostředím školy	informovanost rodičů	rozhovor, pozorování	průběžně
		třídní schůzky rodičů	dvakrát ročně

c3) vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
spokojenost všech zainteresovaných stran s kvalitou poskytovaného vzdělání a prostředím školy	týmová spolupráce vyučujících	dotazníky odborné firmy Kalibro	jedenkrát za dva roky
	spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou	profesní testy žáků	jedenkrát ročně

d) výsledky vzdělávání žáků

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků	pololetní hodnocení - klasifikace	statistika tříd, předmětů	jedenkrát za pololetí
	výsledky maturitních zkoušek	statistika maturitních zkoušek	jedenkrát ročně
	úspěšnost přijetí na vysoké školy	statistika	jedenkrát ročně
	úspěch žáků v soutěžích	informace pořadatelů soutěží	průběžně

e1) řízení školy, kvalita personální práce

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
dosažení co nejkvalitnější manažerské práce vedení školy	celková úroveň manažerské práce ředitele školy a zástupce ředitele školy	dotazníky odborné firmy Kalibro	jedenkrát za dva roky

e2) kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
odborný růst pedagogických pracovníků	kvalita vzdělávacích kurzů	individuální hodnocení úrovně kurzů	jedenkrát ročně

f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

cíle	kritéria	nástroje	časové rozvržení
- objektivní kladný obraz školy na veřejnosti a v médiích - image školy lákavý pro potenciální studenty a jejich rodiče	propagace školy	portfolio školních úspěchů	jedenkrát ročně (závěrečná pedagogická rada, výroční zpráva o činnosti školy)
	akce pro veřejnost		
	významné úspěchy žáků		
	spokojenost a uplatnění absolventů		
	školní aktivity		
	technické vybavení		
	materiální a personální zázemí		
	úspěšní veřejně známí absolventi		jedenkrát za pět let